

Kommunplan 2024 med utblick 2025-2027

Sverigedemokraterna Gävle

Innehållsförteckning

1. Politisk huvudskrivelse	8
2. Hur ser det ut?.....	10
2.1 Samhällsekonomisk utveckling.....	10
2.1.1 Lågkonjunkturen drabbar kommunsektorn	10
2.1.2 Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024	12
2.2 Statliga beslut och åtgärder	12
2.3 Förutsättningar för Gävle kommun.....	12
2.3.1 Befolkningsutveckling.....	12
2.3.2 Bostadsbyggande	13
2.3.4 Sysselsättningsutveckling	13
2.3.5 Nationella förutsättningar	13
2.4 Finansiell analys av kommunen.....	14
2.4.1 Verksamhetens nettokostnader	14
2.4.2 Pensionskostnadernas utveckling	14
2.4.3 Skatteintäkter m.m.....	15
2.4.4 Finansiella intäkter och kostnader	16
2.4.5 Tillgångar, skulder och eget kapital	17
2.4.6 Investeringar och finansiering	20
2.4.7 Likviditet	21
2.4.8 Känslighetsanalys	22
3. Politiska prioriteringar.....	23
3.1 Finansiering (i jämförelse med majoritetens budgetförslag).....	23
3.2 Beslutsförslag budget 2024	30
3.3 Invandringen och kostnadsbilden	31
3.4 Svag integration leder till utanförskap	31
3.5 Vårt trygghetsprojekt Gävle- en trygghetscentral, fler kameror och ordningsvakter	32
4. Tio steg mot ett bättre Gävle	33
5. Kommunövergripande områden.....	37
5.1 Anpassa upphandlingskraven för att gynna lokala och små företag.....	37
5.2 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal	38
5.3 En ansvarsfull miljöpolitik.....	38
5.3.1 Miljö är i stort en global fråga	38
5.3.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv	39

5.3.3	Konstruktiv miljöpolitik	39
5.3.4	Det miljöstrategiska programmet i stort.....	40
5.3.5	Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?.....	41
5.3.6	Kommunalt veto om vindkraftsetablering	41
5.3.7	Sociala hållbarhetsprogrammet missar målet	42
6.	Kommunfullmäktige	43
7.	Revisorskollegiet.....	43
8.	Kommunstyrelsen och Sektor styrning och stöd.....	44
8.1	Vår politik i kommunstyrelsen.....	44
8.2	Ekonomiska prioriteringar för nämnden	45
8.3	Kommunstyrelsen och sektor Styrning och stöd i korthet	45
8.4	Krisledningsutskottet.....	46
8.5	Kommunstyrelsens områden och vår politik.....	46
8.5.1	Ökad trygghet i Gävle	46
8.5.2	En ny trygghetscentral i Gävle.....	47
8.5.3	Minska migrationskostnaderna.....	48
8.5.4	Inför tolkavgift vid uteblivet besök	48
8.5.5	Stärkt beredskap i Gävle kommun	48
8.5.6	Rörbergs flygplats viktig för kommunens beredskap.....	49
8.5.7	Tillgängliggör politiken	50
8.5.8	Nej till skattehöjningar	50
8.5.9	Hållbart samhälle.....	51
8.5.10	Ekonomi.....	52
8.5.11	Personal	52
8.5.12	Näringslivsutveckling.....	53
8.5.13	Arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor	53
8.5.14	Bostäder och kommunikationer	53
8.5.15	Agnes kulturhus.....	54
8.6	Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen:.....	54
9.	Utbildningsnämnd	59
9.1	Vår politik i nämnden	59
9.2	Ekonomiska prioriteringar för nämnden	60
9.3	Utbildningsnämnden i korthet	60
9.4	Övergripande skolfrågor.....	60

9.4.1 Förbättrad arbetsmiljö	60
9.4.2 Begär utdrag ur belastningsregistret.....	61
9.4.3 Modersmål i förskola och grundskola	62
9.4.4 Språkkrav för yrkesverksamma inom förskola och skola	63
9.4.5 Motverka hedersförtryck i förskola och grundskola	64
9.4.6 Religiös klädsel i förskola och grundskola	64
9.4.7 Utred slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem	65
9.5 Förskola och barnomsorg	65
9.5.1 Förord	65
9.5.2 Minskade barngrupper i förskolan	66
9.5.3 Pedagogiska måltider	67
9.5.4 Arbetskläder	67
9.5.5 Genuspedagogik	67
9.5.6 Lokalförsörjning.....	68
9.5.7 Pedagogisk omsorg.....	69
9.5.8 Pedagogisk omsorg på obekvämt arbetstid ("Nattis")	69
9.6 Grundskola	70
9.6.1 Förord: En skola värd namnet	70
9.6.2 Läraryrket måste göras attraktivt igen	71
9.6.3 Hot och våld mot lärare.....	72
9.6.4 Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas	73
9.6.5 Psykisk ohälsa bland unga	75
9.6.6 Rastvaktsteam som dagligen håller i strukturerade aktiviteter	76
9.6.7 Dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter	76
9.6.8 Stöd för elever med särskilda behov	77
9.6.9 Gängkriminalitet och droger i skolans lokaler	77
9.6.10 Återförstatligande av skolan	78
9.6.11 Fristående skolor - ett positivt komplement.....	79
9.6.12 Ingen utlandsfinansiering för friskolor	80
9.6.13 Skolan i ytterområden – för en levande landsbygd	80
9.6.14 Förhindra mobbning, rasism och skadegörelse	81
9.6.15 Jourskola.....	82
9.6.16 Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet.....	83

9.6.17	Analoga läromedel	84
9.6.18	Viktigt med motionsvanor	84
9.6.19	Bra kost inom verksamheten.....	85
9.7	Fritidshem.....	86
9.7.1	Fritidshemmens betydelse	86
9.8	Gymnasieskolan.....	86
9.8.1	Bättre matchning, fler praktikplatser och en ökad samverkan	86
9.9	Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden:.....	87
10.	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	91
10.1	Vår politik i nämnden	91
10.2	Ekonomiska prioriteringar för nämnden	92
10.3	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden i korthet	92
10.3.1	Verksamhetens inriktning	92
10.4	Arbetsmarknaden.....	93
10.4.1	Utökad digital distansundervisning	94
10.4.2	Försörjningsstöd - en överblick	94
10.4.3	Villkora försörjningsstödet och motverka fusk	95
10.4.4	Kräv alltid tillbaka felaktigt utbetalt stöd	95
10.4.5	Erbjud ekonomisk rådgivning	95
10.4.6	LSS.....	96
10.4.7	Boendestöd	97
10.4.8	Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom Enheten för daglig verksamhet (EDV)	97
10.5	Sverigedemokraternas uppdrag till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden:	98
11.	Omvårdnadsnämnden.....	100
11.1	Vår politik i nämnden	100
11.2	Ekonomiska prioriteringar för nämnden	100
11.3	Omvårdnadsnämnden i korthet	100
11.4	Omvårdnadsnämnden och vår politik	100
11.4.1	Kvalitetsförbättring nödvändig.....	100
11.5	Personalen- våra vardagshjältar	101
11.5.1	Påfrestande läge för personalen	101
11.5.2	Delade turer – inte ett krav men en möjlighet.....	102
11.5.3	Arbetstidsförkortning med bibehållen lön	102
11.5.4	Genomförandeplaner	102

11.5.5 Kuratorer för de äldre	102
11.5.6 Förbättrad avvikelshantering	102
11.5.7 Vikariehantering och vikten av god kommunikation	103
11.5.8 Fria arbetskor	103
11.6 Kunden i fokus	103
11.6.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement	103
11.6.2 Kategoriboende med djur	104
11.6.3 Näringsrik och god mat	104
11.6.4 Minskning av undernäring och mätning av nattfasta.....	105
11.6.5 Dietisthjälp och provtagningar	105
11.6.6 Fysisk miljö	105
11.6.7 Stimulera det sociala livet	106
11.6.8 Förebygga brott mot äldre	107
11.7 Planering för framtiden	107
11.7.1 En omsorg i kris	107
11.7.2 Ekonomi.....	107
11.8 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden:	107
12. Socialnämnden	110
12.1 Vår politik i nämnden	110
12.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden	111
12.3 Socialnämnden i korthet	111
12.4 Socialnämnden och vår politik	111
12.4.1 Orosanmälningar på barn.....	111
12.4.2 Sätt in relevanta insatser i tid.....	112
12.4.3 Familjerådgivning	112
12.4.4 Hem för vård eller boende (HVB hem).....	113
12.4.5 Gör det attraktivt att vara familjehem igen	113
12.4.6 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd.....	114
12.4.8 Tidiga insatser mot missbruk.....	114
12.4.9 Missbruksvården ska förbättras	115
12.4.10 En drogfri skola.....	116
12.4.11 De viktiga fältassistenter	116
12.4.12 Säkra Grindens verksamhet	116
12.4.13 Bostad först – en möjlig väg ur hemlöshet.....	117

12.4.14 Stöd mot umgängessabotage.....	117
12.4.15 Våld i nära relation	118
12.4.16 Hedersvåld och tvångsgifte	118
12.4.17 Tillståndsenheten	119
12.5 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden:	119
13. Kultur och fritidsnämnden	122
13.1 Vår politik i nämnden	122
13.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden	122
13.3 Kultur och fritidsnämnden i korthet.....	123
13.4 Kultur och fritidsnämnden och vår politik.....	123
13.4.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap.....	123
13.4.2 Det viktiga föreningslivet och dess nya utmaningar	124
13.4.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning	125
13.4.4 Digital kultur	126
13.4.5 Fritidsgårdarna ska fredas från gängkriminella.....	126
13.4.6 Offentlig konst ska stimulera trivseln.....	127
13.4.7 Invändig konstutsmyckning av Agnes kulturhus	128
13.4.8 Saklig bibliotekskultur	129
13.4.9 Avveckla konstcentrum	130
13.4.10 Barn- och familjekulturen prioriteras.....	130
13.4.11 En levande lokalhistoria	130
13.4.12 Generell effektivisering av kulturbudgeten.....	131
13.4.13 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern	131
13.4.14 Minskade bidrag till studieförbunden.....	132
13.4.15 Minskad otrygghet	132
13.4.16 Verksamhetens inriktning	133
13.4.17 Hållbart samhälle.....	133
13.4.18 Kultursamordnare	134
13.4.19 Ekonomi.....	134
13.5 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden:.....	134
14. Samhällsbyggnadsnämnden	136
14.1 Vår politik i nämnden	136
14.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden	137
14.3 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet	137

14.4 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik	137
14.4.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati.....	137
14.4.2 Bostadsförsörjningen	138
12.4.3 Tillgänglig stadskärna - se över parkeringsfrågan	138
12.4.4 En fysiskt tilltalande miljö.....	139
12.4.5 Jordbruk och egenförsörjning	139
12.4.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat	139
12.4.7 Strategiskt riktig infrastruktur	140
12.4.8 Trygga gång och cykelvägar i kommunen	141
12.5 Sverigedemokraternas uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden:	142
13. Valnämnd	144
14. Jävsnämnd	144
15. Överförmyndarnämnd.....	145
15.1 Viktigt med föredömlig verksamhet.....	145
15.2 Verksamhetens inriktning	145
16. Kommunala bolag.....	147
16.1 Gävle stadshus.....	147
16.1.1 Gävle parkeringsservice AB	147
16.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB	147
16.2.1 Gavle drift & service	147
16.3 AB Gavlegårdarna.....	147
16.4 Gävle Hamn AB.....	148
16.5 Gävle Energi.....	148
16.5.1 Gästrike Ekogas	148
16.6 Gästrike vatten	148
16.6.1 Gävle vatten	148
17. Kommunalförbund	149
17.1 Gästrike räddningstjänst	149
17.2 Gästrike Återvinnare	149
18. Driftramar.....	151

1. Politisk huvudskrivelse

Gävle kommun har goda förutsättningar för att vara en av de mest framgångsrika kommunerna i Sverige. Vi ligger nära huvudstaden, med dess breda näringsliv, vi har två europavägar, flera viktiga järnvägslinjer och en välfungerande hamn. Förhoppningsvis har vi snart också en fungerande flygplats igen.

Annat som talar för Gävle men även övriga delar av landet är att vi nu har en regering som i nära samarbete med Sverigedemokraterna tar brottslighet och invandring på allvar och som genomför åtgärder för att underlätta den ekonomiska situationen för vanligt folk, bland annat genom den stora minskningen av drivmedelskostnader som kommer ske vid årsskiftet.

Man har också från Tidöpartierna aviserat kraftfulla satsningar på ny kärnkraft, något som kommer vara särskilt viktigt för en industritung kommun som Gävle. Vi har fram till nu varit tvungna att säga nej till flera större etableringar och arbetstillfällen på grund av de rödgröna partiernas oansvariga energipolitik.

Tyvärr har vi samtidigt en minst sagt oroväckande och allvarlig omvärldssituation med krig i vårt närområde, storskalig terrorism i mellanöstern, en despot på andra sidan Östersjön som återkommande hotar Sverige, samt en långvarig lågkonjunktur, som ger en mycket ansträngd ekonomi för såväl privatpersoner och näringsliv som offentlig sektor.

Lokalt i Gävle dras vi också med ett fortsatt socialliberalt styre, trots att en majoritet av gävleborna röstade för förändring i senaste valet. Det gör att vi idag har ett politiskt styre i Gävle som motsätter sig kraftfulla åtgärder för att minska otryggheten, att Gävle fortsatt ligger i botten gällande företagande, att kommunen lägger enorma summor på vuxenkultur och alltjämt har svårt att erkänna bristerna i tidigare massinvandringspolitik och dess följder.

På senare tid har vi sett antisemitismens fula tryne visat sig öppet på Gävles gator och torg, ackompanjerat av en öronbedövande tystnad från den politiska ledningen. Gävle ska inte bli som Malmö, en kommun som styrts av Socialdemokraterna under mycket lång tid, där judar flyr, det till stora delar, importerade judehatet.

I vårt budgetförslag sätter vi tryggheten främst och har näringslivets förutsättningar i fokus. Med sverigedemokratisk politik skapas fler arbetstillfällen, tryggare uppväxtvillkor och en bättre livsmiljö i hela kommunen, det svåra ekonomiska läget till trots.

Richard Carlsson, oppositionsråd

Elizabeth Puhls, oppositionsråd

Wanja Delén, oppositionsråd

2. Hur ser det ut?

2.1 Samhällsekonomisk utveckling

Nedan följer utdrag och sammanfattningar av Ekonomirapporten, som Sveriges kommuner och regioner (SKR) presenterade i oktober 2023

Låg global tillväxt och en nedgång för svensk BNP i år är konsekvenser av de senaste årens inflations- och ränteuppgång. Inflationen är nu på väg ned men någon prisnedgång är det inte tal om. Till stor del kommer den högre prisnivån och de högre ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Trots en tydlig försvagning av såväl den globala som den svenska ekonomin ligger sysselsättningen i Sverige fortfarande kvar på en hög nivå. Men konjunkturedgången väntas inom kort ge ett allt tydligare avtryck också på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga till 8,6 procent. Liksom övriga sektorer drabbas kommunsektorn av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen. Skatteunderlaget sjunker ordentligt i reala termer 2023 och 2024, vilket beräknas medföra en varaktig dämpning av kommunsektorns köpkraft.

2.1.1 Lågkonjunkturen drabbar kommunsektorn

Global anpassning till hög prisnivå och förhöjda räntor Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar: den tidigare covid-19- pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. Den stora efterfrågechock som pandemin innebar ändrade allokeringen mellan sektorer och detta påverkar ännu världsekonomin, med avtryck inte minst i arbetsmarknaden och inflationen i flera länder. Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser. Detta har dämpat efterfrågan och startat den inflationsspiral som drabbat vår region. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023. Styrräntorna kommer därför att vara höga en bit in i 2024. Det höga ränteläget dämpar nu efterfrågan och medför tuffare finansiella villkor i bank- och försäkringssektorn, liksom att det fördyrar skulder för offentlig sektor.

Sammantaget minskar BNP i år med 0,6 procent och ökar endast måttligt nästa år (med 1,0 procent). När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 antas BNP-tillväxten bli högre.

Nu försvagas den starka arbetsmarknaden och svensk produktivitet dämpas kraftigt i år. Produktiviteten har minskat varje kvartal sedan början av 2022, så ser även trenden ut i andra länder och beror på sammansättningseffekter i och med pandemin. Vid en försvagning av konjunkturen tenderar produktionen minska snabbare än antalet arbetade timmar, vilket ger en överkapacitet på kort sikt. Därmed är denna lägre produktivitetstillväxt väntad. Mycket talar även för att strukturella orsaker hämmar den globala produktiviteten. Givet den svaga konjunkturen går arbetsmarknaden i flera länder oväntat starkt, vilket delvis förklaras av att företag vill behålla personal då det råder brist på många kompetenser. Men det är i längden ohållbart att sysselsättningen utvecklas starkt när BNP utvecklas så svagt, som mönstret sedan fjärde kvartalet 2021 visar. Detta innebär att både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta kommer att behöva anpassas till den allt svagare produktionen. Medelarbetstiden bedöms stärkas utifrån både strukturella och konjunkturella skäl. Ett tecken på att arbetsmarknaden börjat anpassa sig till konjunkturförutsättningarna är att Statistiska centralbyrån (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU) nu visar att arbetslösheten slutat minska. Däremot är sysselsättningen fortsatt hög. Andelen sysselsatta av befolkningen i arbetsför ålder (15-74 år) var mycket hög i augusti, omkring 70 procent och klart högre än de tidigare topparna under 2000-talet (66,7 procent 2001 och 2008 samt 67,9 procent 2018–2019)

Sammantaget bedömer vi att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden. Arbetslösheten bedöms stiga under hela nästa år och toppa i slutet av 2024 (på 8,8 procent). I slutet av 2027 sjunker nivån till 7,7 procent, vilket bedöms vara nära jämviktsarbetslösheten. Ökad medelarbetstid väntas vara en motvikt till de närmaste årens nedgång i sysselsättningen.

2.1.2 Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024

Skatteunderlaget ökade starkt 2022, drivet av en stor ökning av lönesumman, men även höjda garantipensioner bidrog. Lönesumman har också ökat starkt det första halvåret i år, med drygt 5 procent jämfört med samma period förra året. När sysselsättningen försvagas under andra halvåret i år väntas ökningen av lönesumman bromsa in, vilket är den viktigaste förklaringen till avmattningen i skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlaget för helåret 2023 får viss draghjälp av höjda garantipensioner och pensionshöjningen som beror på uppräknings 2023. Lönesumman fortsätter att utvecklas svagt 2024, vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. Uppräkningen av grundavdragen bidrar till att hålla tillbaka tillväxten av skatteunderlaget 2022–2024.

2.2 Statliga beslut och åtgärder

Den 23:e september 2023 presenterade regeringen budgetpropositionen för 2024 och höständringsbudgeten för 2023. Kort sammanfattning av de viktigaste förslagen för kommunernas verksamhet:

- 7 miljarder kronor i generella statsbidrag till kommunerna.
- Statsbidraget inom skolan för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling utökas med 850 miljoner kronor och byter namn till "Kunskapsbidraget".

2.3 Förutsättningar för Gävle kommun

Resurser läggs på att bygga ut infrastruktur för fler invånare, skapa förutsättningar för arbete och boende och säkra en god välfärd, med bra skola och omsorg.

2.3.1 Befolkningsutveckling

Befolkningen uppgick till 103 604 under vecka 36, enligt Kommuninvånarregistret. Det innebär en ökning med 111 personer sedan årsskiftet och en ökning med 242 personer i årstakt. Därmed blir årets befolkningstillväxt i likhet med de senaste två åren lägre än på många år.

Efter dryga tio år med relativt hög befolkningstillväxt bedöms tillväxttakten nu ligga kvar på den lägre nivån en tid framåt. En förklaring till den väsentligt lägre befolkningstillväxten är trenden av minskad fruktsamhet, där Gävle kommun

ligger under riksgenomsnittet. Det medför rekordlåga födelsetal under en period av år framöver.

Under kommande tioårsperiod kommer befolkningsstrukturen successivt förändras. Barn och unga i åldrarna 0-19 år kommer att minska i antal i så gott som samtliga åldersklasser medan befolkningen i de äldre åldersklasserna, från 80 år och uppåt, kommer att öka kraftigt. Vad detta innebär för behovet av lokaler för kommunalt ändamål analyseras och redovisas i utbildningsnämndens lokalresursplan och i välfärdsnämndernas; socialnämndens, omvårdnadsnämndens och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens, boendeplaner vilka beslutas i respektive nämnd i februari månad varje år.

2.3.2 Bostadsbyggande

Under de senaste tre kvartalen (kvartal 4/2022 - 2/2023) har byggande av 204 bostäder påbörjats genom om- eller nybyggnation enligt preliminär statistik från SCB. Under motsvarande period har preliminärt 440 bostäder färdigställts.

De fyra kvartalen dessförinnan (kvartal 4/2021 - 3/2022) var motsvarande siffror 310 påbörjade bostäder och 453 färdigställda bostäder genom om- och nybyggnad.

2.3.4 Sysselsättningsutveckling

Antalet arbetssökande i Gävle kommun uppgick i september till 4 611 personer, enligt Arbetsförmedlingen. Det är 133 färre arbetslösa än motsvarande månad föregående år. Under perioden minskade arbetslösheten i Gävle kommun från 9,2 till 8,8 procent av den registerbaserade arbetskraften, samtidigt som den minskade från 6,6 till 6,4 procent i riket. Trots minskningen är skillnaden i arbetslöshet påtaglig mellan rikets kommuner. Exempelvis har Gävle kommun ca fem procentenheter högre arbetslöshet än Umeå kommun som liksom föregående år har lägst andel arbetslösa i jämförelse-gruppen "större städer"

2.3.5 Nationella förutsättningar

Svensk ekonomi är hårt drabbad av både inflation och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Inflationen är på väg ned, om än långsamt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån.

I och med ökande priser stiger även kostnaderna för pensionsåtaganden, vilka följer den allmänna prisutvecklingen och inte löneutvecklingen i samhället. Förutsättningarna för Sveriges kommuner och regioner är att den ekonomiska verkligheten motsvarar en real negativ skatteunderlagsprognos. Totalt minskar det reala skatteunderlaget per invånare med 1,0 procent 2024. Det motsvarar för Gävle kommun en minskad finansiering av befintlig verksamhet på ca 70 mnkr.

I förutsättningarna för denna budget finns medfinansiering av Trafikverkets investeringar i ny järnväg. Detta motsvarar 150 mnkr för 2024. Detta kommer som en effekt av tidigare av Riksdagen beslutad nationell trafikplan.

I budgetunderlaget är regeringens budgetproposition för 2024 medräknad. Detta ger en utökad finansiering genom statsbidrag på drygt 70 mnkr för 2024 och framåt

2.4 Finansiell analys av kommunen

2.4.1 Verksamhetens nettokostnader

Intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas totalt öka med 280 mnkr mellan åren 2023 och 2024. Nettokostnadsökningar till följd av löne- och prisökningar kan för motsvarande tid beräknas till ca 270 mnkr.

År 2027 kan intäkter för skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas öka med ca 1 040 mnkr jämfört med år 2023 och verksamhetens nettokostnader (exklusive reavinst/-förluster) med ca 240 mnkr om man bortser från effekt av finansiell leasing. I budgetförslaget ingår dock ett effektiviseringskrav på totalt 400 mnkr under perioden. Realiseras inte de ökar nettokostnaderna med 640 mnkr för samma period. Det bör dock betonas att prognosen för den senare delen i planeringsperioden är osäker.

2.4.2 Pensionskostnadernas utveckling

Kommunens pensionskostnader består av direkta utbetalningar till kommunens pensionärer, individuella pensionsavgifter och pensionsförsäkringar, avsättning för framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner efter år 1998 samt särskild löneskatt på pensionskostnader. Förändringar av pensionsrätter intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och belastar således inte balansräkningen.

Från år 2015 tillämpar kommunen Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL) som är utformat för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare.

Under 2023 träffades en överenskommelse där AKAP-KL byter namn till AKAP-KR och gäller för alla arbetstagare inom kommunal sektor, inklusive arbetstagare som tidigare omfattats av pensionsavtalet PA-KFS 09. Majoriteten av de arbetstagare som tidigare omfattades av KAP-KL omfattas från 2023 också av AKAP-KR. Pensionsavgiften i AKAP-KR höjs till 6 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp), och 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp upp till 30 inkomstbasbelopp

För 2024 budgeteras pensionskostnaderna inklusive finansiell del till 719 mnkr. Pensionskostnaderna påverkas starkt av föregående års inflation. Inflationen prognostiseras att kraftigt sjunka 2024 jämfört med 2023 för att sedan ha ungefär samma nivå. Budgeterade pensionskostnader sjunker därmed kraftigt som följd av sjunkande inflation och budgeteras till 483 mnkr 2025.

I den av KPA beräknade förändringen av pensionsåtagandet redovisad som ansvarsförbindelse redovisas en ökning med ca 35 mnkr mellan år 2023 och 2024, detta delvis som en effekt av inflationsuppräknings. Med dämpad inflation sjunker ansvarsförbindelsen till följd av att utbetalningar av intjänade pensionsrätter före år 1998 ökar. Detta belastar kommunens resultat negativt till följd av den tillämpade blandmodellen. Under resterande del av planeringsperioden prognostiseras ansvarsförbindelsen sjunka med 225 mnkr. Den totala ansvarsförbindelsen beräknas vid utgången av år 2023 till 1 127 mnkr inklusive löneskatt.

2.4.3 Skatteintäkter m.m.

Skatteintäktsberäkningen bygger på nuvarande skatt 22,26 kr, samt en genomsnittlig befolkningsökning med ca 240 invånare per år fram till år 2027.

Enligt taxering 2021 uppgick Gävlebornas beskattningsbara inkomster (skatteunderlaget) inkomstår 2020 till ca 23,9 mdkr. Gävlebornas

beskattningsbara inkomst per invånare (skattekraften) 2023 prognostiseras uppgå till 253 602 kr, vilket är 97,2 procent av riksgenomsnittet. För 2024 prognostiseras skattekraften till 260 050 kronor per invånare vilket är 96,4 procent av riksgenomsnittet. Skattekraften i procent av riksgenomsnittet prognostiseras att sjunka till 96,2 procent 2025 och stabiliseras där för de närmsta efterföljande åren.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos för inkomståret 2022 (okt 2023) ökar skatteunderlaget i riket med 5,6 procent. Den aktuella prognosen pekar på att ökningen av skatteunderlaget blir lägre 2023 (4,7 procent) och 2024 (3,3 procent). Den procentuella förändringen kommer att bli högre 2025 (5 procent) för att sedan bli lägre åren därefter och ligga på 4,1 procent 2027.

För inkomståren 2022, 2023 och 2024 beräknas skatteunderlaget i Gävle öka med 4,5, 4,2 respektive 3,1 procent. För 2025 beräknas ökningen till 4,7 procent och därefter till 4,0 procent (2026) och 3,8 procent (2027). Tillämpningen av SKR:s prognos innebär att Gävle kommun har en fordran på staten för inkomstår 2022 med 18,5 mnkr (regleras januari 2023). Detta till följd av att de fysiska utbetalningarna av skatteinkomsterna sker utifrån uppräkningsstal som fastställs av regeringen och att dessa avviker från de tillämpade prognoserna.

Sammantaget beräknas Gävle kommuns skatteintäkter till 6 009 mnkr år 2024, vilket är en ökning med 112 mnkr jämfört med prognosen för år 2023.

Nettointäkten från de kommunala utjämningsystemen, fastighetsavgift och de generella bidragen beräknas till 1 448 mnkr år 2024, vilket är 167 mnkr högre jämfört med prognosen för år 2023.

Den 20 september presenterade regeringen budgetproposition för 2024. Regeringen föreslår i den att anslaget för kommunalekonomisk utjämning ökas från och med 2024, vilket innebär en ökning med 7 miljarder kronor som ligger kvar efterkommande år. Ökningen är inarbetad i beräkningen för 2024 ovan.

2.4.4 Finansiella intäkter och kostnader

Kommunens roll som internbank skapar stora flöden genom den förmedling av lån som sker till i huvudsak de kommunala bolagen. De förmedlade lånen och

certifikaten till våra bolag uppgick vid årsskiftet 2022/2023 till ca 7 975 mnkr, och kan förväntas stiga till 10 650 mnkr under 2024 och till ca 15 300 mnkr vid utgången av år 2027 baserat på bolagens finansieringsbehov. Övrig långfristig utlåning var vid årsskiftet 2022/2023 1 140,6 mnkr, främst till kommunala bolag.

Gävle kommun har ett positivt finansnetto, ca +104 mnkr i bokslut för år 2022. För år 2023 förväntas finansnettot uppgå till ca +57 mnkr, inkluderat utdelning från Gävle Stadshus AB med 166,8 mnkr, varav 16 mnkr är vidareförmedlat från AB Gavlegårdarna för att användas till bostadssociala åtgärder. Budgeterat finansnetto för 2024 är +192 mnkr inkluderat utdelning om 339,3 mnkr. I och med att kommunkoncernen redovisar finansiell leasing för kommunala verksamhetslokaler enligt K3s regelverk påverkas finansnettot som följd redovisningsmässigt med ökade finansiella kostnaderna. Finansnetto exklusive finansiell leasing budgeteras till 317 mnkr 2024.

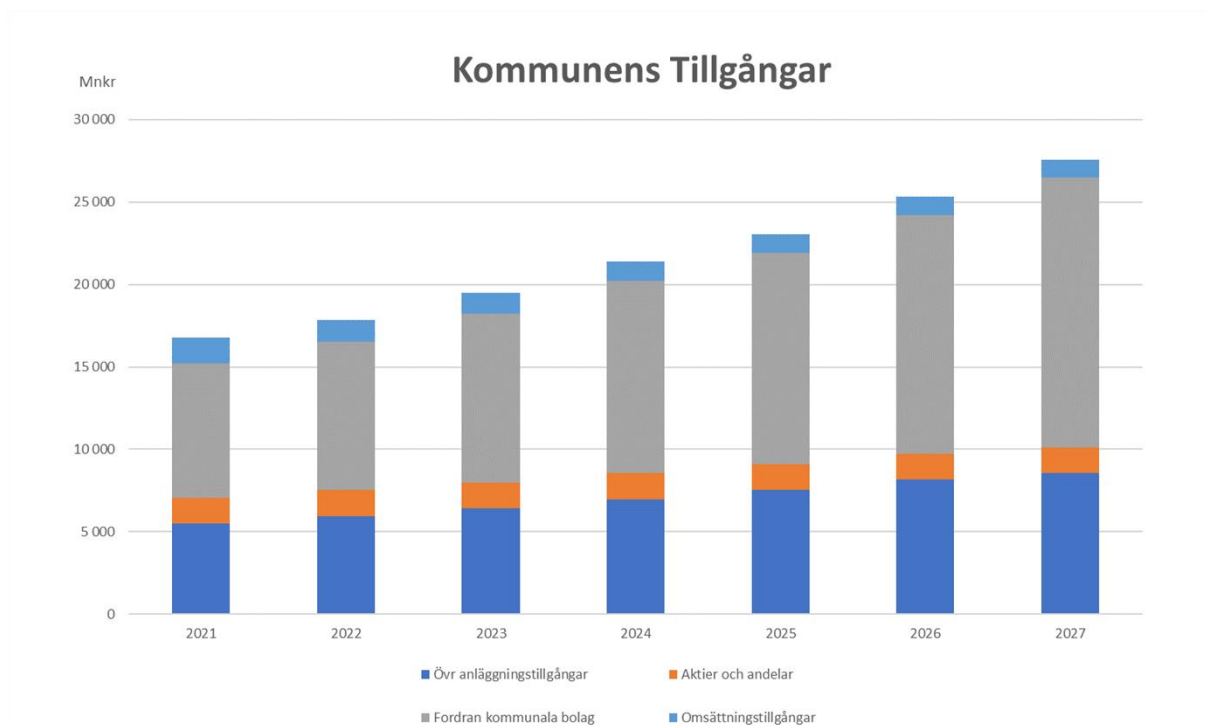
Finansnettot påverkas även av kommunens egna upplåningsbehov och av det allmänna ränteläget. Räntorna har stigit markant de senaste två åren och förväntas ligga kvar på dessa nivåer framöver. Rörliga/korta räntor och fasta/långa räntor ligger för närvarande på samma nivåer, kring 4,0 procent.

2.4.5 Tillgångar, skulder och eget kapital

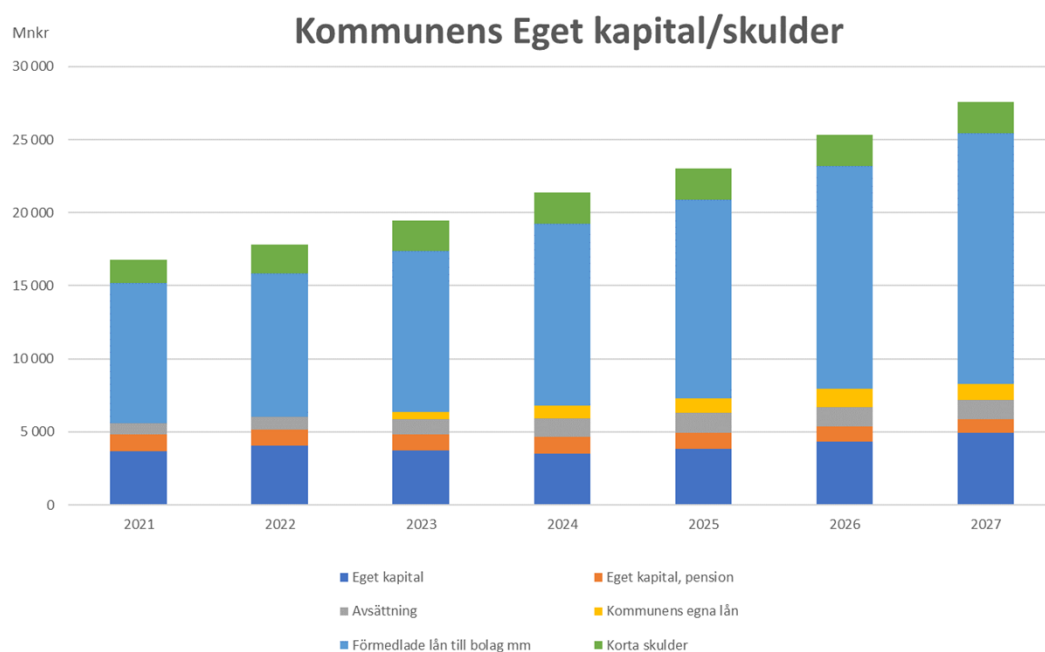
Balansräkningen ger en ögonblicksbild av kommunens totala tillgångar, skulder och eget kapital och en samtidig beskrivning av hur de totala tillgångarna finansierats med skulder och eget kapital.

Balansomslutningen i kommunen uppgick i bokslut 2022 till 17 826 mnkr. Anläggningstillgångarna uppgick till 16 555 mnkr, varav de materiella/immateriella anläggningstillgångarna utgjorde 5 863 mnkr. Större delen av tillgångarna avser därmed finansiella anläggningstillgångar och då främst förmedlade lån till de kommunala bolagen.

Kommunens anläggningstillgångar beräknas öka med 10 500 mnkr till slutet av år 2027, jmf med bokslut 2022, varav de materiella anläggningstillgångarna ökar med 3 150 mnkr. Ökningen av anläggningstillgångarna består därmed till ca 70 procent av finansiella anläggningstillgångar i form av från kommunen förmedlade lån till de kommunala bolagen.

Kommunens egna kapital uppgick i bokslut 2022 till 5 157 mnkr. Förmögenheten per invånare blev därmed ca 49 900 kr. Det egna kapitalet förväntas minska under 2023 och 2024 men utvecklas positivt under de efterkommande åren i planeringsperioden för att vid utgången av år 2027 uppgå till ca 5 816 mnkr. Kommunens avsättningar och långfristiga skulder beräknas öka med 8 400 mnkr till slutet av år 2027 jämfört med 2022. Kommunen har inte haft några egna lån sedan 2016. Med nuvarande planerad investeringsvolym kan det krävas att kommunen upptar nya egna lån under perioden.

Kommunen har ett finansiellt engagemang i Gävle Stadshuskoncern. Motivet för detta är att åstadkomma en så fördelaktig finansiering som möjligt för hela kommunkoncernen. Eftersom kommunen har den högsta kreditvärdigheten uppnås de lägsta finansieringskostnader om kommunen tecknar borgen eller lånar upp kapital på marknaden och sedan vidareutlånar detta kapital till kommunens bolag. För år 2024 föreslås kreditramen för förmedlade lån eller borgen till totalt 13 850 mnkr med nedanstående fördelning:

Företag, belopp i mnkr	2024	2023
Gävle Stadshus AB	900	900
AB Gavlegårdarna	4 200	4 200
Gävle Energi AB1)	1 600	1 100
Bionär Närvärme AB (59 %)	0	0
Gävle Hamn AB	1 500	1 500
Gavlefastigheter Gävle kommun AB *1)	3 200	2 900
Gävle Drift och Service AB	20	20
Gävle Parkeringservice AB	270	250

Gävle Vatten AB	1 500	1 200
Gästrike Vatten AB (60 %)	150	150
Gästrike Räddningstjänstförbund	0	0
Gästrike Återvinnare (61 %)	160	160
Gästrike Ekogas AB *2)	150	150
Ej fördelat	200	220
Summa	13 850	12 750

**1) Exklusive utlämnade lån från Gävle kommun*

**2) Gästrik Ekogas AB ägs av Gävle Energi AB 49 procent och Gästrik Återvinnare 51 procent.*

2.4.6 Investeringar och finansiering

Investeringsvolymen i Gävle Kommun har varit mycket hög de senaste åren och är enligt plan fortsatt hög de kommande åren. Dels för att möta ett reinvesteringsbehov av infrastruktur, dels fastighetstekniska upprustningar. En betydande investeringspost är också byggandet av det nya kulturhuset Agnes.

Kommunen behöver med anledning av detta uppnå ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten genom resultatöverskott som bidrar till en hög självfinansiering av dessa investeringar. Den nu beräknade resultatnivån räcker inte till självfinansiering under planperioden, vilket innebär en ökad lånefinansiering inom kommunkoncernen under de kommande åren och där de finansiella kostnaderna direkt eller indirekt via hyror, ökar.

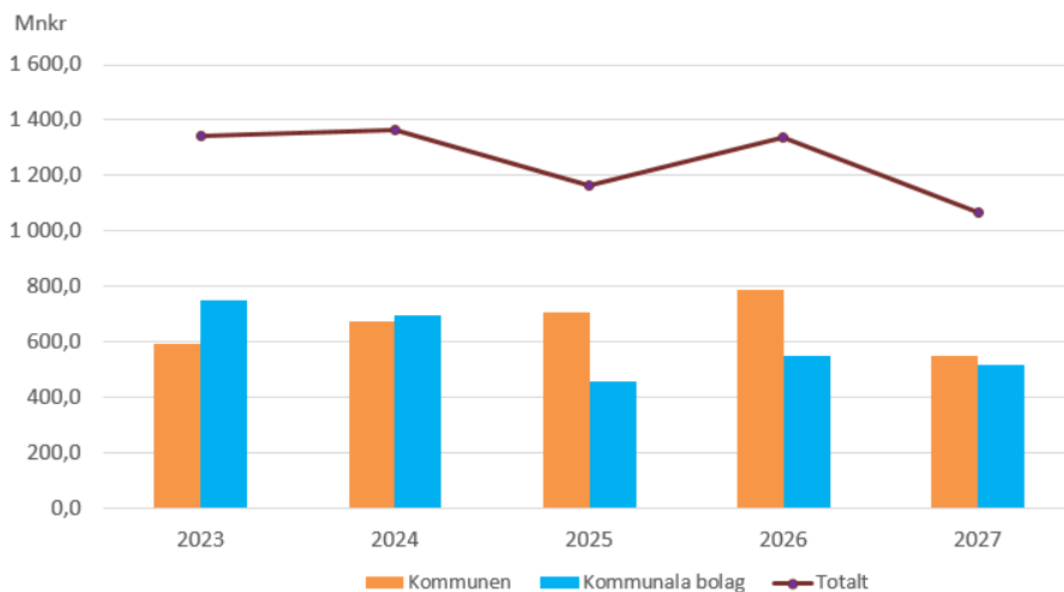
Kassaflödesbudgeten visar årets kassaflöde med uppdelning på löpande verksamhet, investeringsverksamhet, respektive finansieringsverksamhet.

För kommunen beräknas ett positivt kassaflöde med 2 100 mnkr från den löpande verksamheten under perioden 2023 - 2027. Detta kan användas till att delvis finansiera planerade investeringar i materiella anläggningstillgångar inom kommunen under samma period, vilket är budgeterat till totalt ca 3 250 mnkr för perioden. I kommunens budget är det främst infrastrukturinvesteringarna som är mest framträdande, både ordinarie investeringar som redovisas hos samhällsbyggnadsnämnden och investeringar som görs i allmän platsmark i

samband med exploatering av mark för bostadsbyggande och näringslivets behov. Dessa uppgår sammantaget till ca 2 400 mnkr under perioden 2023 - 2027. För att kunna klara den planerade investeringsplanen kommer det att krävas upptag av nya lån om ca 1 100 mnkr under perioden.

Investeringar i fastigheter som riktar sig mot kommunens verksamheter sker via de kommunala fastighetsbolagen. Under åren 2023 - 2027 uppgår dessa investeringar sammantaget till 2 970 mnkr. Om hänsyn även tas till dessa, samt det kassaflöde som skapas hos bolagens verksamhetsgrenar riktade mot kommunen uppnås inte egenfinansiering av investeringar.

Egenfinansieringsgraden för hela perioden kan med denna definition beräknas till ca 49 procent, vilket innebär att ca 3,2 miljarder kronor måste lånefinansieras inom koncernen.

Investeringar riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet

2.4.7 Likviditet

Likviditet visar på kommunens kortfristiga betalningsförmåga. De löpande utgifterna betalas i första hand av våra skatteinkomster, avgifter med mera eller av andra omsättningstillgångar. Kassalikviditet är ett mått på förhållandet mellan kommunens omsättningsbara tillgångar och de kortfristiga skulderna. I bokslut för år 2022 uppgick kassalikviditeten till 61,0 procent. För år 2024 är denna likviditet beräknad till ca 43,5 procent.

En kassalikviditet som understiger 100 procent innebär att de kortfristiga skulderna överstiger omsättningstillgångarna. Kommunens likviditet är tillräcklig i förhållande till betalningsströmmarna. Kommunen kan även använda hela kommunkoncernens likviditetsreserv genom internbankens koncernkontosystem. Dessutom kompletteras den egna likviditeten med en disponibel likviditet i form av beviljade kreditlimits och andra lånelöften. Kommunens betalningsberedskap på kort sikt får därmed anses vara mycket god.

2.4.8 Känslighetsanalys

Kommunens resultat är utsatt för påverkan från omvärlden. En känslighetsanalys som visar förändringar i ett antal storheter ger följande riskexponering för år 2024.

Ökade löner med en procentenhet - motsvarar ca 45 mnkr inklusive arbetsgivaravgifter.

Prisförändringar för varor och tjänster med en procentenhet - motsvarar ca 40 mnkr.

Skatteunderlagsförändring med en procentenhet - motsvarar ca 75 mnkr.

Invånarförändring med 100 personer – motsvarar ca 5,8 mnkr för skatter och bidrag.

Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år, är 12 mnkr, för hela bolagskoncernen. Kommunkoncernens bolag är de som påverkas av ränterörelser eftersom de har låneskulder, Gävle kommun har i dagsläget inga låneskulder.

3. Politiska prioriteringar

3.1 Finansiering (i jämförelse med majoritetens budgetförslag)

Kommunstyrelsen Besparing (mnkr)	2024	2025	2026	2027
Genomlysning av kostnader- få bort dubbelarbeten, flaskhalsar och överfinansierade områden.	5,0	5,0	5,0	5,0
Effektivisering av miljöstrategiska programmet	5,0	5,0	5,0	5,0
Effektivisering av kommunikationsavdelningen	2,0	2,0	2,0	2,0
Total Besparing Kommunstyrelsen	12,0	12,0	12,0	12,0

Kommunstyrelsen Satsningar (mnkr)	2024	2025	2026	2027
Trygghetscentral med dygnet runt bemanning	10,0	15,0	15,0	15,0
Ordningsvakter	2,0	4,0	4,0	4,0
Kompetenslyft näringslivsfrågor + Anställning relocation manager	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala satsningar Kommunstyrelsen	15,0	22,0	22,0	22,0

Kommunstyrelsen Ramförändring (mnkr)	2024	2025	2026	2027
Ramförändring	3,0	10,0	10,0	10,0

Gemensam nämnd verksamhetsstöd Ramförändring (mnr)	2024	2025	2026	2027
Ramförändring	0	0	0	0

Valnämnd Ramförändring (mnr)	2024	2025	2026	2027
Ramförändring	0	0	0	0

Överförmyndarnämnd Ramförändring (mnr)	2024	2025	2026	2027
Ramförändring	0	0	0	0

Revisorskollegiet Ramförändring (mnr)	2024	2025	2026	2027
Ramförändring	0	0	0	0

Samhällsbyggnadsnämnd ramförändring (mnr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	0	0	0	0

Jävsnämnd ramförändring (mnr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	0	0	0	0

Kultur och fritidsnämnd besparing (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Symfoniorkestern	25,0	50,0	50,0	50,0
Konstcentrum + generell besparing kulturen	25,0	25,0	25,0	25,0
Minskat bidrag studieförbund	0,5	0,5	0,5	0,5
Total besparing Kultur och fritidsnämnd	50,5	75,5	75,5	75,5

Kultur och fritidsnämnd satsningar (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Kultursamordnare	1,0	1,0	1,0	1,0
Digital kultur	1,0	1,0	1,0	1,0
Utvecklingsstöd idrottsföreningar barn och unga	1,0	3,0	3,0	3,0
Totala Satsningar Kultur och fritidsnämnd	3,0	5,0	5,0	5,0

Kultur och fritidsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	-47,5	-70,5	-70,5	-70,5

Utbildningsnämnd besparing (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ökad trygghet och minskad skadegörelse	5,0	5,0	5,0	5,0
Samordningsbesparing modersmål	5,0	5,0	5,0	5,0
Närproducerat istället för ekologiskt	2,0	2,0	2,0	2,0
Minskat matsvinn	0,5	0,5	0,5	0,5
Total besparing Utbildningsnämnd	12,5	12,5	12,5	12,5

Utbildningsnämnd satsningar (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Minskade barngrupper i förskolan	6,0	10,0	10,0	10,0
Fler vuxna i skolan	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning mot psykisk ohälsa	3,0	5,0	5,0	5,0
Förstärkning av byskolor	3,0	3,0	3,0	3,0
Totala Satsningar Utbildningsnämnd	19,0	25,0	25,0	25,0

Utbildningsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	6,5	12,5	12,5	12,5

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd besparing (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Effektiviseringskrav kopplat till invandringen	6,0	6,0	6,0	6,0
Förebyggt (organiserat) bidragsfusk	10,0	10,0	10,0	10,0
Total besparing Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	16,0	16,0	16,0	16,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd satsningar (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ökat stöd LSS	2,0	2,0	2,0	2,0
Anställning av handläggare mot felaktiga utbetalningar (FUT)	2,0	2,0	2,0	2,0
Totala satsningar Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	4,0	4,0	4,0	4,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0

Socialnämnd besparing (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Bättre samordning och minskade flaskhalsar + bättre förebyggande arbete	5,0	5,0	5,0	5,0
Total besparing Socialnämnd	5,0	5,0	5,0	5,0

Socialnämnd satsningar (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Generell resursförstärkning – inklusive motverka och förebygga hedervåld, en drogfri skola och övriga förebyggande åtgärder	52,0	52,0	52,0	52,0
Totala Satsningar Socialnämnd	45,0	45,0	45,0	45,0

Socialnämnd ramförändring (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	40,0	40,0	40,0	40,0

Omvårdnadsnämnd besparing (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Minskad omfattning undernäring eller andra skador	1,5	1,5	1,5	1,5
Minskade ohälsotal	2,0	2,0	2,0	2,0
Närproducerat istället för ekologiskt	1,5	1,5	1,5	1,5
Total besparing Omvårdnadsnämnd	5,0	5,0	5,0	5,0

Omvårdnadsnämnd satsningar (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Fler händer i vården	10,0	10,0	10,0	10,0
Avskaffa ofrivilliga delade turer	5,0	5,0	5,0	5,0
Totala Satsningar Omvårdnadsnämnd	15,0	15,0	15,0	15,0

Omvårdnadsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Ramförändring	10,0	20,0	20,0	20,0

3.2 Beslutsförslag budget 2024

1. att fastställa Gävle kommuns utdebitering år 2024 till 22:26 per skattekrona.
2. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna.
3. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm.
4. att investeringsobjekt överstigande 25 mnkr inte får igångsättas utan kommunstyrelsens medgivande.
5. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning.
6. att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en särskilt övergripande trygghetsplan, där områden lämpliga för trygghetskameror identifieras.
7. att kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en ny trygghetscentral som ska vara direkt uppkopplade mot de kommunala trygghetskamerorna och ansvara för kommunens operativa trygghetsarbete.
8. att trygghetscentralen ska placeras under styrning och stöd, med särskilt ansvar för trygghetskameror och funktioner kopplade till det operativa arbetet och funktioner som ordningsvårdar och väktare.
9. att kommunstyrelsen ökar kompetensen hos kommunen gällande näringslivsfrämjande åtgärder
10. att kommunstyrelsen ges i uppdrag att identifiera orsaker till nettokostnadsavvikelser i verksamheter som kostar mer än motiverat utifrån befolkningens struktur och kommunens förutsättningar. Därtill skall en åtgärdsplan för hur man kan åtgärda denna överfinansiering tas fram.
11. att Gavlegårdarna ska få i uppdrag att anta en ny uthyrningspolicy som inte tillåter personer som flyttar till Gävle kommun att hyra bostad om man uppbär försörjningsstöd.
12. att kommunen ska uppmantra alla privata hyresvärdar att anta samma uthyrningspolicy.
13. att socialnämnden ska fatta beslut om ekonomiskt bistånd för hyra till person/personer som har hyreskostnader överstigande 75 procent av

respektive maxtak, baserat på faktiskt antal personer. Dessa beslut får inte delegeras.

14. att parkeringsantalet vid nybyggnation ska sättas till 0,75 per nyproducerad bostad.
15. att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av avgifter för tolktjänster för personer som vistats i Sverige mer än 2 år.
16. att uppmana nämnder och bolag att avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt anvisningar från sektor styrning och stöd.
17. att enprocentsregeln för investering i konst slopas.
18. att i övrigt, när det inte står i strid med vad som anförs i Sverigedemokraternas budgetförslag, fastställa kommunstyrelsens huvudförslag till årsbudget 2024 och utblick 2025-2027, inklusive bilagor

3.3 Invandringen och kostnadsbilden

Sveriges flykting- och invandringspolitik har, från höger till vänster, gått ut på att så många som möjligt ska kunna söka sig till Sverige. Med dagens instabilitet i många regioner och 65 miljoner människor på flykt, har fler och fler börjat inse det Sverigedemokraterna länge påtalat- att alla inte kan söka sig till Sverige. Gävle kommun har inget formellt ansvar eller beslutanderätt över invandringspolitiken. Riksdag och regering beslutar om lagar och regler som omfattar denna. Kostnaderna för kommunerna täcks till viss del. De exakta kostnaderna för massinvandringen explicit för Gävle kommun är omöjliga att räkna ut. En pilotstudie som gjorts av Migrationsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) visar att det är svårt att räkna ut den merkostnad varje asylsökande drar med sig eftersom kommunerna inte specificerar kostnaderna. Det utredningen visade var att det rör sig om en klar underfinansiering från staten och att det i slutändan är kommunens skattebetalare som betalar.

3.4 Svag integration leder till utanförskap

Att Sverige utsatts för negativa konsekvenser på grund av bristande integration och utanförskap, indirekt åsamkad av den höga invandringen, är något som inte ens den största förespråkaren av öppna gränser kan förbise idag. Vi har i Gävle kommun samma typ problematik som vi ser på de flesta andra platser i Sverige.

Vi har idag en våldsvåg som sköljer över vårt samhälle, med full kraft och på alla håll. Gängkriminella grupperingar har sedan flera år etablerat sig och fått fäste, Problem som ökande kriminalitet, segregering, hög arbetslöshet, hedersproblematik och trångboddhet är idag ett faktum. Centrala områden som att motverka och förebygga kriminalitet samt få ner arbetslösheten är grunden för att kunna bygga vidare på andra problemområden. Dagens parallella samhälle, bestående av så kallade utanförskapsområden, behöver motverkas med full kraft. Vi kan inte stillasittande acceptera gängskjutningar och gängens organiserade frammarsch runtom i kommunen där allt fler barn rekryteras in i de gängkriminellas destruktiva värld. Gävle kommun har idag blivit ett tillhåll för den organiserade brottsligheten.

För att vi ska ha en chans att vända denna destruktiva utveckling så måste dagens utbredda otrygghet och gängkriminalitet motverkas. Nu behövs ännu fler kontaktytor mellan kommun och arbetsgivare samt möjlighet att individanpassa lösningar. Vi ser språket som nyckeln och SFI undervisningen måste hålla god kvalitet och motivera de studerande att faktiskt förbättra sin svenska.

Det tar sammantaget alltför lång tid idag för migranter att komma i arbete efter att uppehållstillstånd beviljats. Sverigedemokraterna vill därför nu sätta upp tydliga signalpolitiska åtgärder. De som saknar skyddsbehov, och inte är självförsörjande, skall återvända till sina hemländer. Dessutom behövs ett tak för antal folkbokförda individer per kvadratmeter. På så sätt minskar risken för fler utanförskapsområden.

3.5 Vårt trygghetsprojekt Gävle- en trygghetscentral, fler kameror och ordningsvakter

Vi har sett en framväxande gängkriminalitet i många av Sveriges städer. Denna råa kriminalitet har i allra högsta grad även nått oss. Incidenter i form av skjutningar, öppen narkotikahandel, bilbränder och rån får aldrig bli det nya normala. Den en gång så trygga stadsbilden är idag raserad och en ny verklighet har uppenbarat sig. Människors känsla av otrygghet i samhället måste kraftfullt motverkas. Sverigedemokraternas största satsning kommer därför fortsatt att vara en ny trygghetscentral. Denna ska stå i bruk dygnets alla timmar.

Det ska givetvis kompletteras med andra åtgärder så som kameraövervakning och fler ordningsvakter. Detta för att ha kontakter som står direkt kopplade till medarbetare på trygghetscentralen. God belysning är en annan form av ökad säkerhet. Medborgarna skall känna sig hörda och respekterade kring frågor om trygghet i kommunen. Vi kommer aldrig att acceptera att människor måste begränsa sitt leverne på grund av en känsla av otrygghet. Senaste tidens våldsspiraler måste brytas och vi behöver ha ett gott informationsutbyte med polisen i frågor om organiserad brottslighet och trygghet för medborgarna.

Kommunen ska även ha nolltolerans mot bidragsbrott. Vi satsar på att anställa handläggare som arbetar förebyggande mot att förebygga felaktiga utbetalningar av socialbidrag. Den organiserade kriminaliteten har till stor del riktat in sig på våra välfärdssystem- detta måste vi sätta stopp för.

4. Tio steg mot ett bättre Gävle

Gävle kommun har, särskilt med en ny politik på riksplanet, möjlighet att bli en ännu bättre plats att bo, arbeta och leva i. Men för detta behöver flera åtgärder sättas in som hjälper till att bryta den negativa spiralen. Det ska finnas både morot och piska. Vi har en tilltro till människors egen kraft och förmåga att fatta goda och rationella val. Men där människor inte själva vill eller kan göra saker på ett visst sätt behöver politiken fungera som en hjälpande hand. Vi ska skapa förutsättningar för alla människor att nå sin fulla potential - oavsett bakgrund.

- 1- **Måluppfyllelsen i skolan behöver öka.** Fortfarande är det för många som inte når behörighet till gymnasieutbildning respektive inte fullföljer sin påbörjade gymnasieutbildning. Det är inte hållbart när arbetsmarknadens krav på utbildning samtidigt ökar. Det gäller att bryta trenden i tid. Dels ser vi brister i hur lärarens roll och skoldisciplinen har urholkats, dels ser vi hur fler och fler unga drabbas av psykisk ohälsa. För detta krävs satsningar på ökad studiero i klassrummen, fler vuxna i skolan och en stärkt elevhälsa.
- 2- **En värdig omsorg.** Vi behöver anställa fler och satsa på kompetensutveckling. Det förebyggande arbetet behöver också stärkas. Det är bland annat många av

de äldre som lider av undernäring. Frågan är komplex och innefattar många olika delar. Trots detta tror vi att det finns utrymme till att motverka undernäringen ytterligare genom särskilda satsningar på kompetenshöjande insatser för personalen, stärkta kvalitetssäkrade rutiner för att mäta nattfastan inom hemtjänsten och förbättrade arbetsvillkor för personalen inom äldreomsorgen. Områden som övermedicinering, frånvaro av motion och ensamhet behöver samtidigt belysas för att se vad kommunen kan sätta in för åtgärder som leder till förbättringar för de äldre. Vid sidan om detta ska ett kompetenslyft avseende funktionsnedsättningar med fördel införas.

- 3- **Ett stärkt förebyggande arbete.** Sverigedemokraterna är inte ansvariga för hur situationen ser ut socialt i Sverige. Men vi är de som kan lösa problemen. I kombination med reformer inom rättsväsendet och migrationspolitiken måste det förebyggande arbetet stärkas. Dagens ökande takt av psykisk ohälsa, hedersvåld och droganvändning/försäljning, måste mötas med mer resurser som också används klokt. Det ska vara evidens och erfarenhetsbaserade insatser som sätts in i ett så tidigt skede som möjligt. Ju längre tid vi dröjer innan vi tillför mer resurser för detta- desto dyrare kommer det att bli, i spåren av en ökad social utslagning och social oro i samhället.
- 4- **Lyft näringslivet.** Företagande handlar till mångt och mycket om relationsskapande. Här behöver Gävle se hur andra kommuner jobbar för att tillvarata de befintliga företagen och locka till sig nya. Expansioner och nya etableringar kan inte förseñas eller förhindras genom långsamma beslutsprocesser eller besvärande byråkrati. Företag ska känna sig lyssnade på, sedda och behövda. Nya företag ska helst känna att den röda mattan är utrullad till dem när de väljer vår kommun. Gävle behöver genomföra studiebesök till framgångsrika kommuner och även genomföra någon form av uppföljning där företagare och kommunens tjänstemän tillsammans får diskutera vilka lösningar som behövs för att vända trenden. Vi kan inte längre ha Gävle i Sveriges botten när kommunernas näringslivsklimat rankas.
- 5- **Trygghet i stället för otrygghet.** När skjutningarna, rånen och situationer där barn dras in i grövre kriminalitet, breder ut sig är det inte konstigt att många

känner en ökad otrygghet- så även i Gävle. Vi satsar därför på en trygghetscentral i kommunen som människor kan vända sig till. Denna ska stå i direkt kontakt med vaktbolagen. På så sätt kan oroliga medborgare vända sig till någon, även när det inte är ett akut polisiärt ärende. Vidare ska kommunen ha kameraövervakning på strategiskt viktiga platser för att förebygga brott. Det organiserade tiggeriet måste motverkas varför det helt ska förbjudas. Nolltolerans ska gälla för klotter, skadegörelse och nedskräpning som annars också kan skapa otrygghet (och även ökar risken för brott). Givetvis ska även tryggheten innefatta personalen i till exempel skolan, som idag i högre utsträckning utsätts för hot och/eller våld.

- 6- **Minska graden av försörjningsstöd.** Integrationsarbetet måste överlag förbättras. Att de nyanlända kommer ut i jobb är en nyckel för kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling. Det är dags att kommunen arbetar aktivt med att minska graden av försörjningsstöd. Människor ska inte passiviseras i ett bidragsberoende utan sträva efter att försörja sig själva. Det är inte alla som kan arbeta- men vi är övertygade om att många som idag står utanför arbetsmarknaden kan bidra i högre grad än idag. Arbetslösheten är hög och här behöver matchningen på arbetsmarknaden fortsätta att förbättras.

Många utlandsfödda har låg utbildningsnivå, även för dessa individer bör det gå att skapa snabbspår in i bristyrken. För att stoppa det organiserade fusket ska även en handläggare som arbetar mot felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd anställas.

Vår bild är att det inte fungerar idag gällande att samordna och strukturera upp verksamheten- varför Gävle inom många områden presterar dåligt. Vi har idag höga kostnader men ingen lösning på problemen.

- 7- **Förbättrad arbetsmiljö.** Kommunen ska sträva efter att vara en ännu bättre arbetsgivare. Genom att anställa fler i skola och omsorg kommer också stressen och belastningen att minska något. Arbetsmiljöfrågor måste få ett större fokus först då kan situationen inom våra kärnverksamheter förbättras.

- 8- **Värna vårt kulturarv.** Gävle har en tradition, historia och stolthet som vi ska vara rädda om. Det är inte bara för föremål, byggnader och fornlämningar som ordet kulturarv används för. Där ingår också andra värden som inte behöver vara materiella så som berättelser och traditioner från tidigare generationer, som vi övertar med tidens takt. Kulturarvet kan särskiljas genom att det varit föremål för viss värdering och blivit definierat och utnämnt till kulturarv. Kulturarv är därför ett vidare begrepp än kulturmiljö. Gävle har många vackra föremål och platser som bör bevaras för framtiden- men också utvecklas utifrån sin unika position som just kulturarv.
- 9- **Fossilfritt i stället för förnybart som mål.** Sverigedemokraterna Gävle driver lokalt kärnkraftsfrågan och vill inte se fler storskaliga vindkraftsparker i kommunen. Vi värnar vår unika miljö som ger möjligheter till en ökad turism och rekreation för invånarna. Människor ska inte behöva känna oro för att deras hus ska halveras i värde på grund av rödgröna felprioriteringar. Vi behöver säker, ren och billig el för att våra företag ska må bra, vilket säkrar vår gemensamma välfärd.
- 10- **Vårda skattemedel/En ekonomi i balans.** Vi behöver en nystart i kommunens ekonomiska strategi. Vi skall identifiera alla kostnader som icke är motiverade utifrån det svåra ekonomiska läget och med vetskapen om de demografiska utmaningar vi står inför framöver. Det inkorporerar nettokostandsavvikelser men också en total genomlysning av alla kostnader i kommunen. För att kommunens ska nå en långsiktig stabilitet måste vi bli mer effektiva och strategiska.

5. Kommunövergripande områden

5.1 Anpassa upphandlingskraven för att gynna lokala och små företag

Upphandlingsverksamheten ställer idag flera politiska krav på de aktörer som är intresserade av att lämna anbud. Många av dessa upphandlingskrav går att koppla till olika kommunala policys och program, dessa ska ses över och reformeras.

Kraven vid upphandlingarna blir för ofta snäva, kommunen låser då in sig vid dyrare alternativ eller mindre aktörer slås ut. Vi vill i stället främja konkurrensen på marknaden. Alltför hårda miljökrav kan vara kontraproduktivt, och i förlängningen leda till att kommunen måste avstå andra miljöåtgärder. Sverigedemokraterna vill ha miljökrav som är effektiva men inte missgynnande i en konkurrenssituation.

För att gynna det lokala näringslivet och småföretagare, ska det miljöstrategiska programmets punkter om klimat- och luftkvalitetspåverkan och energikällor inte påverka kraven i upphandlingen. Upphandlingsverksamheten ska anpassa kraven så att fler lokala företag gynnas. Här ser vi att småföretagarna kan dra fördel av att kommunen delar upp avtal i flera bitar då alltför stora inköp eller tjänster kan vara överdimensionerat för mikro-, små- och medelstora företag.

Att locka små och medelstora företag som har liten erfarenhet av offentlig upphandling bör ses som en intressant utmaning. Här behöver man hitta en gemensam nämnare mellan vad leverantören erbjuder och vad beställaren efterfrågar. För att möta en bransch som är ovan vid offentlig upphandling så ska kommunen minimera skall-kraven. Med andra ord - inga krav som inte är absolut nödvändiga.

I detta ser vi fördelar som breddad konkurrens och de som är nya i branschen, som är ovana att lämna anbud, ges möjlighet att få vara med i affären vilket även gynnar kommunens entreprenörskap. Ett sådant upplägg gynnar både Gävle kommun och företagen.

5.2 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal

Sjukskrivningstalen bland Gävle kommuns anställda var enligt SKR:s siffror 7,5 procent för 2022. Högre sjuktal för kvinnor än män vittnar om en arbetsmiljörelaterad ojämlikhet mellan könen. Det är av yttersta vikt, utifrån ett ekonomiskt perspektiv likväl som ett mänskligt perspektiv, att vi förstärker arbetet med att hålla nere sjuktalen.

Psykisk ohälsa är den främsta orsaken till dagens sjukfrånvaro, det handlar framför allt om stressrelaterad psykisk ohälsa så som utmattningssyndrom. För att komma till rätta med detta, är det prioriterat att säkerställa god och hållbar arbetsmiljö. Enligt forskning är det väl belagt att orsaken till dagens stressrelaterade sjukfrånvaro främst beror på dålig arbetsmiljö.

Dagens höga sjukfrånvaro inom kvinnodominerade yrken så som skola och omsorg bottenar i en obalans mellan krav och resurser. Sverigedemokraternas satsning på fler tillgängliga händer inom vården och fler närvarande vuxna i skolan, är en investering i vår välfärd och en reell satsning på minskade ohälsotal.

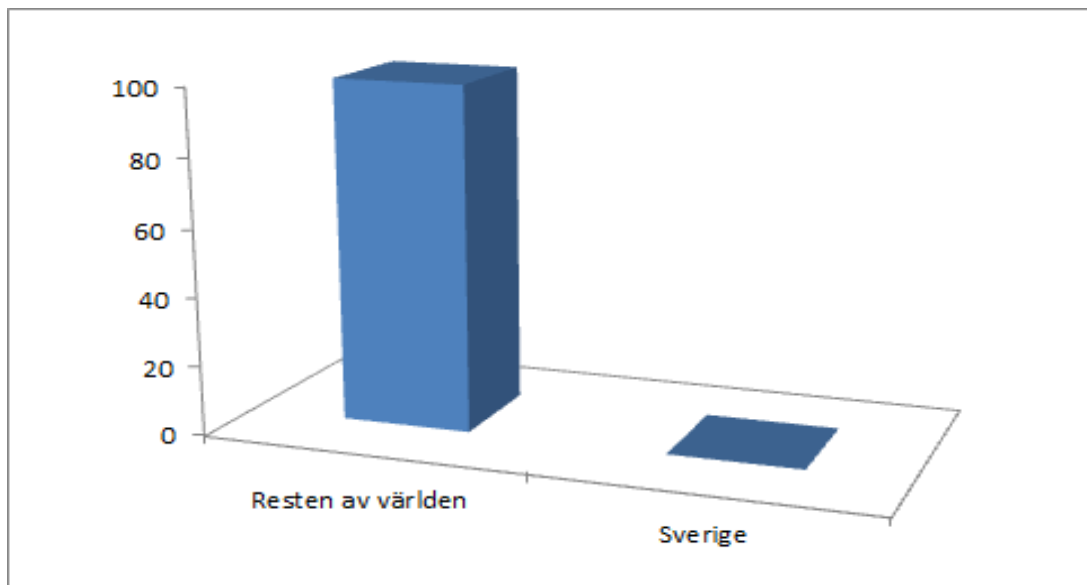
5.3 En ansvarsfull miljöpolitik

5.3.1 Miljö är i stort en global fråga

Sverige har bland de lägsta utsläppen av alla EU och OECD länder. Mycket tack vare att elproduktionen är nästintill helt fossilfri. Med detta sagt, Sverige är inte förskonade från utmaningar och ansvar inom miljöområdet. Men miljöproblemen i Gävle är dock beroende av den politik som förs på riksplan, i EU eller globalt, och är således inte bara miljöproblem för Gävle kommun.

I närtid finns det tre typer av miljöproblematik som vi, inom riket, måste ta tag i innan det är för sent. Behovet av en hållbar energiförsörjning genom att utveckla kärnkraften, en hållbar matförsörjning genom satsningar mot att Sverige ska bli självförsörjande inom området och krafttag för att minska föroreningarna i Östersjön. Dessa tre områden har stor påverkan på vår kommun, kommunen behöver därför verka för att dessa prioriteras upp.

Sverigedemokraternas uppfattning är att kommunen prioriterar fel inom ett antal områden idag, dessa resurser skulle kunna göra större nytta någon annanstans- i relation till den minimala verkan som de har på miljön i Gävle.

5.3.1.1 Sveriges andel av utsläppen av växthusgaser i världen 2021 uppgick till cirka en promille

5.3.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv

Lokalt ser vi att breda satsningar på lokalproducerat kan ge stor effekt inom miljöområdet. Detta ska tydligt framgå i det miljöstrategiska programmet, som ska genomsyra all övrig verksamhet i Gävle kommun. Kommunen måste även lägga stort fokus på den lokala vattenförsörjningen för att den ska vara hållbar, säker och långsiktig. Kommunens fordonsflotta bör mestadels bestå av miljöanpassade fordon, icke miljöanpassade fordon ska successivt bytas ut, under förutsättning att det är ekonomiskt försvarbart.

Kommunens verksamhet bör, i samtliga delar, genomsyras av ett kretsloppstänkande och en omsorg om allt levande omkring oss. Vi måste dock vara medvetna om att ett alltför fundamentalistiskt miljötänkande kan vara kontraproduktivt. För högt ställda krav kan försvåra för näringslivets produktivitet. Därigenom kan deras tillväxt hämmas, en tillväxt som skapar resurser som kan användas för produktiva, klimateffektiva och miljöfrämjande åtgärder. Det är vår uppfattning att en aktiv och ansvarsfull miljöpolitik måste kunna harmoniseras med ett positivt kommunalt klimat gentemot näringslivet.

5.3.3 Konstruktiv miljöpolitik

Sverigedemokraterna verkar för ett mer produktivt miljötänkande, med positiv avkastning på människan och miljön, med hänsyn till de stora ekonomiska konsekvenserna för företagen. Ett fattigare Gävle kommer inte kunna bedriva en

lika ansvarsfull miljöpolitik.

I Gävles kommunkoncern har man bestämt att endast förnybara energikällor ska användas. Trots att kärnkraft innebär koldioxidfri energiproduktion, så finns det inte med som ett alternativ i det miljöstrategiska dokumentet för Gävle kommun. Detta beror på att man enbart valt att använda förnybara energikällor. Sverigedemokraterna anser att vi behöver återgå till att ha med koldioxidfri energiproduktion i kommunens miljöstrategi.

Sverigedemokraterna kommer verka för att Gävle blir en pilotkommun för ny kärnkraft. Vidare ska kommunen fortsätta arbetet med anpassning för svåra väderförhållanden, så som extremväder och skyfallsrisker.

5.3.4 Det miljöstrategiska programmet i stort

Gävle kommun ska i första hand använda mark som redan är tagen i anspråk, och att jordbruksmark, så långt det är möjligt, ska behållas. Våra grönytor i befintlig stadsmiljö ska vårdas och värnas, då dessa är viktiga för kommuninvånarnas trivsel. Blandade boendeformer, med väl tilltagna grönytor och parkmark, ska eftersträvas vid byggandet. Detta för att vi ska kunna skapa en så trivsam, levande och trygg boendemiljö som möjligt.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att verka för, att det finns ett långsiktigt hållbart skydd, av råvatten och dricksvatten. Arbetet med att samordna och använda andra kommuners vattentäkter ska därför fortsätta.

Att Gävle kommun ska fortsätta växa befolkningsmässigt är inte ett särintresse i sig. En befolkningstillväxt måste ske i harmoni med övrig stads- och samhällsplanering som påverkar vår livsmiljö. Det är oerhört viktigt att betona att vård, skola, omsorg och arbetstillfällen måste följa befolkningsökningen. Annars finns en risk att en sådan tillväxt, i praktiken, i stället missgynnar kommunen. Befolkningstillväxt ska alltid ske med sunt förnuft och är inte endast en miljöfråga. Gävle kommun har idag en underhållsskuld på vår infrastruktur som behöver belysas.

Det miljöpolitiska programmet skall inriktas på miljöåtgärder där det också ger bäst verkningsgrad. Därigenom säkerställer vi att programmet inte motverkar,

eller står i motsats till, andra strategiska dokument. Det miljöstrategiska programmet, så som det är utformat idag med tillhörande dokument, behöver revideras och utvecklas. Det handlar ytterst om att konsekvenserna av miljöprogrammet, inte riskerar att missgynna kommunens konkurrenskraft- till förmån för extremt ställda miljökrav.

5.3.5 Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?

Avlagda studier på området har pekat på felaktigheter i påståendet att ekologiska varor skulle vara bättre för miljön. De har påvisats ha samma näringsinnehåll men till priset av krav på större landarealer, kortare livslängd på maten och en ökad vattenförbrukning i produktionen.

Utifrån rådande kunskapsläge, sett till dess höga kostnader och tveksamma klimateffekter, ska ekologiska livsmedel omprövas. Vår politik prioriterar i stället närproducerade råvaror, med högre kvalitet och kortare ledtider – något som verkligen kan göra skillnad för miljön. Andelen ekologiskt odlad mat ska därför minskas till 10 procent, vilken utgörs av selektivt utvalda råvaror i förskoleverksamheten och skolan. Till exempel frukter som kräver längre transportsträckor.

Små och lokala matproducenterna ska gynnas, där upphandlingar präglas av hårda krav på djurskydd, svenska djurskyddsregler ska följas. Detta innebär exempelvis att kött från djur slaktade utan bedövning ej ska användas inom kommunens verksamheter.

5.3.6 Kommunalt veto om vindkraftsetablering

Idag planeras det för en stor utbyggnad av vindkraft i Sverige. Det kommer att leda till att fler människor än tidigare berörs. Tidigare var höjden på vindkraftverken i Sverige sällan över 100 meter- det var också vid dåtidens rådande omständigheter som de allmänna rekommendationerna om avstånd till närmaste bebyggelse och bostadsområde, på minst 500 respektive 1000 meter, tillkom. Syftet var då att avståndet till bebyggelse ska vara minst fem gånger höjden på vindkraftverket i fråga. Idag finns det verk med en totalhöjd av 250 meter. I detta blir ett respektavstånd om 500- och 1000 meter alltför snålt.

Anledningarna till att skärpa kraven för respektavstånd är flera. Forskning har visat att det lågfrekventa ljudet som avges av vindkraftverk, kan generera bland annat sömnsvårigheter, migrän och depression hos människor. Ju högre verket är desto större område drabbas av det lågfrekventa ljudet. Därför vill Sverigedemokraterna att respektavstånd till närmsta bebyggelse, utökas till minst 5 gånger totalhöjden av vindkraftverket vid nyetablering av vindkraftverk. Vid tätortsbebyggelse ska respektavståndet vara minst 10 gånger totalhöjden.

Vid uppförande av storskalig vindkraft bör betydande hänsyn tas till den lokala opinionen. Idag krävs det, enligt lag, att kommunen tillstyrker ett visst uppförande av vindkraft inom kommunens gränser - vilket möjliggör ett kommunalt veto. Detta veto bör enligt oss utnyttjas i de fall där kommuninvånare drabbas av sänkta värden på fastigheter, som inte kompenseras av ägaren till vindkraftsparken. De kommuner där naturturism är en betydande näring bör det enligt oss visas särskild hänsyn. Likaså bör stor hänsyn tas till framtida markanvändningsintresse.

5.3.7 Sociala hållbarhetsprogrammet missar målet

Sverigedemokraterna ser social hållbarhet som en viktig faktor för att kommunen ska utvecklas positivt. Det politiska styrets sociala hållbarhetsprogram innehåller dock många luddiga mål, däribland att hälsan ska vara jämlik och att alla som vill ska kunna utbilda sig. För oss är det givna mål. Fokus bör i stället förläggas på hur vi ska nå dit.

Dagens utbredda segregation, omfattande gängkriminalitet vars våldskapital ständigt trappas upp och hög arbetslöshet inom vår kommun, är inte längre en farhåga utan ett faktum. Om vi ska ha möjlighet att komma till rätta med dagens destruktiva utveckling så måste kommunens program innehålla mer än luddiga och självklara målsättningar som alla vill uppnå.

Ska vi lägga resurser på ett program, så måste vi presentera konkreta mål och åtgärder som faktiskt kan göra skillnad. Vi ska inte skriva ett program för programmets skull- det måste vara skapat för att göra skillnad. Särskilt eftersom det tas resurser i anspråk för att skriva programmet.

6. Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De ansvarar för alla beslut som tas i kommunen. Besluten handlar bland annat om mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten, skattens storlek, årsredovisningar, översiktsplaner och nämndernas organisation. Kommunfullmäktige styr också verksamheten genom att utse ledamöter i olika facknämnder och bolag.

7. Revisorskollegiet

Kommunrevisionen fungerar som ett demokratiskt kontrollsystem och består av förtroendevalda revisorer, som tillsammans bildar Revisorskollegiet. Av fullmäktige ges Revisorskollegiet i uppdrag att granska och pröva om kommunens verksamhet bedrivs på ett ekonomiskt och ändamålsenligt försvarbart sätt samt att den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprövningen. Den lokala revisionen är ett grundläggande demokratiskt kontrollsystem. Med sin granskning bidrar revisorerna till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. De förtroendevalda revisorerna ska ha ett sakkunnigt stöd av den egna förvaltningen där rapporter och revisionsberättelser ska bifogas enligt lag.

Kommunrevisionen finansieras genom kommunbidrag och till en del som faller på bolagen genom att dessa faktureras för lekmanrevisionen. Revisorskollegiet kommer att bedriva sin verksamhet inom den av Kommunfullmäktige tilldelade ramen.

8. Kommunstyrelsen och Sektor styrning och stöd

8.1 Vår politik i kommunstyrelsen

Trygghetsskapande åtgärder är prioriterade uppdrag under kommande år. Med en sverigedemokratisk politik skapar vi en kommunal trygghetscentral, fler trygghetsvärdar, utökad brottspreventiv kameraövervakning på särskilda platser, tiggeriförbud samt tätare kontakt med polisen.

En viktig del i det trygghetsskapande arbetet och motverkande av dagens utbredda gängkriminalitet, är ökade insatser för att upptäcka och förhindra välfärdsbrott.

Med skarpa sverigedemokratiska förslag enligt ovan, samt med hjälp av politiken på riksnivå, kan vi på riktigt påbörja arbetet mot att bli en tryggare och säkrare kommun.

Ekonomiskt ser Sverigedemokraterna ett nödvändigt behov av att se över kommunens samtliga kostnader. Gävle kommun ska ha en effektiv förvaltning som först och främst uppfyller de grundläggande kommunala välfärdsåtagandena enligt lag. På sikt måste därför en genomlysning av samtliga förvaltningsuppdrag göras. Därigenom kan vi utröna vad som utgör lagstadgad och prioriterad kärnverksamhet samt vad som är en särskild pålaga från den politiska sfären. Som en del i detta arbete uppdras kommunstyrelsen göra en översyn av anslag till utomstående och kommuninterna organisationer och föreningar i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig bidragsgivning. Vidare ska utbetalning av bidrag till antidemokratiska föreningar upphöra.

En total översyn av kostnader kopplade till invandring och integration ska utföras, ett så kallat migrationspolitiskt bokslut. Dessa poster har tagit orimligt stora medel i anspråk, satt i relation till att vi har barn och äldre som är berättigade en god och högkvalitativ skola och vård.

Effektiviseringar i handlägningsprocesserna och ökad digitalisering, är andra områden som ska utvecklas för att göra verksamheterna mer kostnadseffektiva. Skattemässigt ligger Gävle kommun redan på en hög nivå vilket påverkar vår konkurrenskraft negativt, varför en höjning är uteslutet.

Näringslivet ska prioriteras högre än idag. Stora ambitioner finns inom social hållbarhet och miljö. Men inget av detta kan förverkligas om inte våra företag mår bra och nya företag är villiga att etablera sig i Gävle. Företagsklimatet ska bli mycket bättre, en särskild utredning för att se vad och hur det kan förbättras ska därför tillsättas.

Vår personal är det värdefullaste vi har. Bättre arbetsvillkor och bättre förutsättningar ska skapas, våra medarbetare måste få rätt förutsättningar till att utföra sitt uppdrag på bästa möjliga sätt. Grundläggande är att både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön håller en hög nivå. Som ett led i detta arbete ska en utredning om det eventuellt förekommer tystnadskulturer inom kommunens verksamheter utföras. Sverigedemokraterna verkar för långsiktigt fungerande personalpolitik, framför att släcka bränder.

Vid bostadsbyggande ska kommunen prioritera byggnationer som når olika målgrupper. Arkitekturen ska vara av estetiskt tilltalande karaktär som knyter an till stadens historia och kulturarv. Miljöperspektivet ska naturligtvis beaktas vid stadsplaneringen, men inte till den grad att vi tränger bort människor som faktiskt är beroende av bilen för att få vardagen att fungera.

8.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Sverigedemokraternas budget prioriterar arbetet med att skapa en tryggare kommun. En del av detta arbete kommer att finansieras via de effektiviseringskrav vi förlägger på styrning- och stöd och det miljöstrategiska programmet. Vi är övertygade om att våra medborgare har större behållning av en ökad trygghet bland annat genom en trygghetscentral.

8.3 Kommunstyrelsen och sektor Styrning och stöd i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, och har ett oerhört viktigt och övergripande ansvar för kommunen som helhet. Deras uppdrag är att säkerställa att övriga förvaltningars arbete fungerar på ett så optimalt sätt som möjligt.

Styrning och stöd är den sektor som är kopplad till kommunstyrelsen. Sektorn samordnar arbetet mellan de andra förvaltningarna, och har ansvaret för det strategiska utvecklingsarbetet i Gävle kommun. De förbereder ärenden som ska

behandlas i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige. Här finns bland annat kommunens administrativa avdelning med diarium med offentliga handlingar, ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och kommunikationsavdelningen.

Kommunstyrelsens uppgifter:

- Leda och styra kommunens utveckling
- Leda samhällsutvecklingen genom översiktsplanering, mark- och bostadspolitik, miljöfrågor samt genom näringslivsutveckling
- Ansvara för den ekonomiska planeringen
- Samordna kommunens målstyrning
- Ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter samt den verksamhet som bedrivs i kommunalförbund
- Leda och samordna kommunens personalpolitik och förvaltningsorganisation

8.4 Krisledningsutskottet

Krisledningsutskottet fyller en viktig funktion i kommunen. När extraordinära händelser dyker upp, likt coronapandemin, fullgör de krisledningsnämndens uppgifter enligt lag. Utskottet ska följa den plan, verksamheten upprättat för samordning vid extraordinär händelse, samt höjd beredskap som fastställts av kommunfullmäktige via samordningsplanen.

8.5 Kommunstyrelsens områden och vår politik

8.5.1 Ökad trygghet i Gävle

Gävle kommun, likt övriga landet, har de senaste åren präglats av uppmärksammade skjutningar, och annan hög brottslig aktivitet som kan härledas dagens etablerade gängkriminella.

En viktig förutsättning, för att människor ska kunna trivas och vilja bo i Gävle, är att de också känner att kommunen är en plats där man inte behöver känna sig rädd eller allmänt otrygg.

Trygghet innefattar både ekonomisk trygghet och trygghet i att man upplever att någon tar hand om en när man inte längre kan göra det själv. Men fundamentalt, för den generella tryggheten, är att kommuninvånarna upplever sig trygga när de rör sig ute i det offentliga rummet och inte känner oro inför att utsättas för brott.

Fler trygghetsvårdar och utökad brottspreventiv kameraövervakning är några av våra förslag på viktiga insatser för ett tryggare Gävle. Sverigedemokraterna ser även att starkare samarbete med polismyndigheten kan generera att fler viktiga steg kan tas för att förhindra brottslighet – inte minst när det gäller motverkandet av våldsbejakande extremism.

Vi vill även involvera allmänheten i det trygghetsfrämjande arbetet, på olika sätt ska de ges möjlighet att bidra med förslag för en bättre utveckling. Däribland uppmuntra och aktivt stödja olika former av nattvandringsgrupper och erbjuda föreningar som arrangerar brottspreventiv verksamhet ett särskilt stöd.

Övergripande utvärdering av belysningen på våra gator, i parker och promenadstråk ska kontinuerligt genomföras. Kommunen ska även säga upp hyresavtal med omedelbar verkan, där illegal handel äger rum inom kommunens lokaler.

8.5.2 En ny trygghetscentral i Gävle

Sverigedemokraternas målsättning är att den upplevda och faktiska tryggheten i Gävle kommun ska vara hög. Fler och kraftfullare åtgärder krävs för att stävja den eskalerande brottsligheten i kommunen. Rapporter om mord, skjutningar, personrån och andra våldsbrott har under flera år avlöst varandra.

Vårt samhälle har de senaste tre decennierna splittrats allt mer. De senaste tio åren har segregation, utanförskap och socioekonomiska spänningar accelererat i snabb takt i och med en ohämmad invandring. Detta har försatt vår kommun och dess invånare i en mycket svår situation. Tyvärr har vi i Gävle haft ett politiskt styre som anammat den förra regeringens ohållbara migrationspolitik. Därigenom har de snarare bidragit till dagens illavarslande samhällsutveckling än motverkat den.

Sverigedemokraterna vill göra Gävle till en av Sveriges mest trygga kommuner. Ett införande av en kommunal trygghetscentral som är i funktion dygnet runt, året om, är ett steg i rätt riktning. Ett särskilt samarbete ska inledas med Polismyndigheten för att säkerställa direktkommunikation för insatser vid behov. Trygghetscentralen ska vara direktuppkopplad till Gävle kommuns trygghetskameror. Möjligheten att även ansluta kameror och andra

trygghetsfunktioner, som idag finns kopplade till våra kommunala fastigheter, ska utredas.

Kommunala ordningsvakter och väktare ska kunna dirigeras av trygghetscentralen för att snabbt kunna ingripa om ett brott upptäcks. Centralen ska även snabbt larma ut polisen genom den föreslagna direktkommunikationen.

8.5.3 Minska migrationskostnaderna

Kommunens omkostnader, kopplade till invandringen, ska minska. Besparingar på området kan bland annat finansiera personalförstärkningar i välfärden. Segregationen, utanförskapet och en ny socioekonomisk underklass har slagit rot i kommunen, varpå en ekonomisk blödning har uppstått. Nu är det upp till politiken att hitta lösningar på problemen. Lösningen stavas inte bidragsberoende och villkorlöshet. Satsningar på sådant som förstärker ett utanförskap kan inte fortsätta finansieras förbehållslöst.

8.5.4 Inför tolkavgift vid uteblivet besök

Kommunstyrelsen uppdrar åt berörda nämnder att införa en avgift för tolktjänster vid uteblivet besök eller om återbud meddelas så sent att språktolk inte kan avbeställas. Kommunen ska vid dessa tillfällen debitera vederbörande för aktuell tolkkostnad.

Dessa nya regler ska tydligt framgå på kommunens hemsida samt förmedlas vid tillfället där tolk bedöms vara aktuellt och bokas in.

8.5.5 Stärkt beredskap i Gävle kommun

Vi lever idag i en mycket orolig tid sett lokalt inom vår kommun, nationellt men även internationellt. Det kommunala säkerhetsarbetet ska fortlöpa och utvecklas i takt med samhällsutvecklingen samt omvärldssituationen för att kunna möta de nya hot som uppstått inom och riktade mot Sverige.

Vi uppdrar därför till kommunstyrelsen att leda ett samlat arbete för att snabba på kommunens planeringsförutsättningar för fler skyddsrum samt identifiera lämpliga projekt där skyddsrum kan inrymmas. Detta arbete ska ske i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), en utredning kring finansieringsförutsättningar ska också genomföras.

I samråd och samarbete med utbildningsnämnden, ska kommunstyrelsen planera för att samtliga kommunala förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn.

Kommunstyrelsen ska i samråd och samverka med socialnämnden och omvårdnadsnämnden planera för att kommunens boenden inom äldreomsorg och LSS, beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn.

Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av kommunens krigsorganisation och dess bemanning.

Kommunstyrelsen ska även, i samverka med sektor Vårdförvaltning, etablera ett omsättningslager för visst medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel från kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska, i samarbete med utbildningsnämnden och sektor Vårdförvaltning, utreda och påbörja en etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja kommunens beredskapsförmåga. Vidare uppdras kommunstyrelsen införa en regelbundenhet i att göra en översyn av de lokala ordningsföreskrifterna och vid behov uppdatera desamma.

8.5.6 Rörbergs flygplats viktig för kommunens beredskap-

När avvecklingen av Rörbergs flygplats kom upp på agendan år 2016, ställde Sverigedemokraterna sig väldigt kritiska till detta. Vi såg att alltför många samhällsviktiga funktioner var beroende av flygplatsen.

En ansvarsfull och attraktiv kommun av Gävles storlek ska ha beredskap för katastrofer och alvarliga händelser. När vår polismyndighet/sjukvård/kustbevakning/försvarsmakt är i behov av flygplats för tankning och lastning, ska vi kunna tillhandahålla det.

Rörbergs flygplats är viktig för kommunens beredskap, men kan även bli det för privata aktörer, inom exempelvis elflyg. Kommunen ska därför snarast ta fram kalkyler för vad ett iordningställande av flygplatsen skulle kosta, i pengar och tid.

Vidare uppdras kommunstyrelsen att genomföra en förnyad dialog med region Gävleborg om fortsatt drift av Rörbergs flygplats.

8.5.7 Tillgängliggör politiken

För att öka det allmänna intresset för det kommunala styret bör kommuninvånarna tillåtas delta mer i utvecklingen av kommunen. Sverigedemokraterna vill därför att kommunen utvecklar en mer klassisk demokratimodell. Med fler lokala folkomröstningar vill vi främja ett ökat intresse för den lokala politiken. Likaså kan satsningar på e-demokrati stimulera intresset för beslutsfattandet – inte minst hos de yngre generationerna.

Nya metoder och arbetsformer ska tillskapas för att möjliggöra bättre och effektivare möten, vidare ska erfarenhetsutbyten mellan beslutsfattare och medborgare förbättras. Exempelvis kan lokala rådslag i frågor som rör en begränsad grupp invånare nyttjas mer än idag. För att underlätta den kontinuerliga kontakten och handläggning mellan medborgare och kommun, ser vi att E-tjänster och digitala kanaler bör utvecklas.

En viktig målsättning i sammanhanget är att fler ska vilja och våga engagera sig politiskt. För att få en realistisk och övergripande bild av hur medborgarna upplever den kommunala demokratin och det politiska samhällsklimatet vill vi ha återkommande undersökningar i ämnet. För att alla kommunens invånare ska vara så välrepresenterade som möjligt, vill vi fortsatt verka för ett säkerställande av att alla, invalda partier i kommunfullmäktige, ska tillåtas samma rättigheter beträffande affischering, information på skolor och offentliga debatter.

8.5.8 Nej till skattehöjningar

Att höja skatten ser vi som en enkel lösning på svåra problem. De negativa effekterna av en skattehöjning kan dock vara betydligt större än dess fördelar som kan erhållas på kort sikt. En minskad attraktionskraft för Gävle slår negativt på tillväxt, arbetsmarknad och företagande.

Orsaken till att pengarna inte räcker till från början, brukar vara av strukturell karaktär. Vi måste således komma till rätta med de grundläggande och

långsiktiga problemen, framför att i första hand höja skatten. För Gävles del finns utmaningar med arbetslöshet och svagt företagsklimat. Det möter vi med insatser som förbättrar dessa områden- inte genom högre skatt. Prioriterat är därför att höja utbildnings- och kompetensnivån i Gävle för att minska arbetslösheten. Matchningen mot arbetsmarknadens krav måste således mötas på ett bättre sätt än idag.

Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag, i sina respektive verksamheter, verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås. Vi är medvetna om att vi befinner oss i en mycket besvärlig lågkonjunktur men arbetet behöver starta nu.

8.5.9 Hållbart samhälle

Kommunen ska handskas varsamt och ansvarsfullt med de gemensamma ekonomiska resurserna för att säkra välfärden samt minska pensionsskulden. Tillväxt ska främjas genom ökat fokus på det lokala näringslivet och uppmuntran om ökat samarbete med gymnasieskolorna. Företagsetableringar bör i så stor utsträckning som möjligt underlättas, likaså samarbete med näringslivets olika avdelningar i regionen.

På riksnivå har Sverigedemokraterna tillsammans med regeringspartierna, aviserat att man kommer tillskapa avsevärt fler fängelseplatser. Detta som en del i arbetet mot den grova brottsligheten och gängen, fler kommer lagföras och måste således förvaras någonstans.

Sverigedemokraterna i Gävle anser att en viktig del i upprätthållandet av ett hållbart samhälle är ett ökat fokus på den tillväxt som sker genom entreprenörskap, branschutveckling och nyföretagande.

Som en del i detta arbete ska Gävle kommun informera regeringen om goda möjligheter att expandera den befintliga anstalten i Gävle. Vi ser här ett ypperligt tillfälle för att Gävle, kan vara en viktig kugge i det brottsbekämpande arbetet, samtidigt som det lokalt skapas fler arbetstillfällen, såväl under byggnadsfasen som under drift.

8.5.10 Ekonomi

Kommunledningskontoret ska fortsatt utveckla arbetet med den ekonomiska styrningen som återkommande redovisas för kommunstyrelsen. Syftet är att klara målet om eget sparkrav utifrån prioriteringar som inte drabbar kärnverksamheterna. En löpande kontroll medverkar till bättre översikt kring möjligheter till utveckling, effektivisering och kostnadsminskningar. Ett bredare synsätt i takt med bättre ekonomisk överskådning är i linje med begreppet god hushållning.

8.5.11 Personal

Inom flera av kommunens yrkesområden är behovet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare stort. Konkurrensen om kompetent arbetskraft är stor. Varför det är av yttersta vikt att kommunen framgent intensifierar arbetet med att förstärka sin attraktivitet som arbetsgivare. Grundläggande måste arbetsmiljön förbättras, därutöver behövs ett ökat fokus på frågor kopplat till organisation, ledarskap och medarbetarskap.

En tydlig ansvarsfördelning mellan medarbetarna utifrån sina respektive roller kan förebygga flaskhalsar, stress och annan ohälsa. De anställdas uppdrag måste tydligt klarläggas så att alla ges rätt förutsättningar från början. Både för individen som för organisationen, är det oerhört betydelsefullt att medarbetarnas kompetens och erfarenhet tas tillvara på bästa sätt.

Kommunens verksamhetschefer bör tillåtas ta ställning till kompetens och färdighet varför mångfaldsplaner och kvoteringar som riktlinjer inte ska förordas. Lika förutsättningar för alla är en viktig demokratisk linje där samtliga konkurrerar på lika villkor.

Medarbetare inom delar av kommunen ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret. För att ytterligare stärka kvalitén och tryggheten inom kommunens verksamheter, för våra medarbetare och våra medborgare, vill vi införa språkrav vid nyanställning.

8.5.12 Näringslivsutveckling

När kommunen utvecklas ska detta ske på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt. Detta innebär bland annat att människor som redan bor här ska vilja bo kvar och att andra lockas att flytta hit. För detta krävs bostäder anpassade efter människor i olika livssituationer, utvecklad infrastruktur som gör att människor lätt kan ta sig till och från kommunen, möjligheter till arbetstillfällen samt att av kommunen finansierade verksamheter erbjuds med hög kvalitet.

För att attrahera nya företag, måste kommunen vara mer lyhörd och servicevänlig gentemot det privata näringslivet än idag. Sverigedemokraterna verkar för förbättrade förutsättningar för nyetableringar av företag inom Gävle kommun. Näringslivsperspektivet ska få större betydelse än vad det hittills fått i de politiska processerna. Mark ska kunna beredas snabbare än idag och beslutsprocesserna måste effektiviseras. Dessa frågor kan vara direkt avgörande för hur företag upplever Gävle kommun.

8.5.13 Arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor

För att minska arbetslösheten i Gävle prioriterar vi höjd utbildnings- och kompetensnivå. Detta uppnås genom att matchningen mot arbetsmarknadens krav synkroniserar på ett bättre sätt än idag. Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag i sin verksamhet verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås. Det handlar även, i mångt och mycket, om att ha redskapen att attrahera kompetent arbetskraft att vilja bosätta sig i kommunen. För detta krävs att alla berörda parter samarbetar för att kunna stärka kommunens attraktivitet.

8.5.14 Bostäder och kommunikationer

Bostadsbeståndet i kommunen består av blandade upplåtelseformer. Sverigedemokraterna ser ett behov av långsiktig planering för tillgång på bostäder, regelförenklingar inom byggprocessen och samspel med infrastrukturen.

Kommunen ska fortsatt skapa olika boendeformer i trygga och attraktiva boendemiljöer. Bostadsbeståndet behöver även anpassas så tillvida att de tillmötesgår rådande behov utifrån livets olika faser. Alla målgrupper i vår kommun, barnfamilj likväl som ensamstående pensionär, ska kunna känna att Gävle är en bra plats att bo på.

Gävle ligger geografiskt i ett attraktivt läge. Kommunikationerna både med järnväg och landsväg är lättillgängliga. Det tar en dryg timme till Arlanda och strax över 1,5 timme till Stockholm med tåg eller bil. Sverigedemokraterna ser positivt på den beslutade sträckningen av dubbelspår norrut från Gävle. En utbyggnad av dubbelspår mellan Gävle och Sundsvall halverar restiderna och fyrdubblar kapaciteten vilket också är gynnsamt för övriga kommuner i regionen. Det leder till minskad sårbarhet på sträckan.

8.5.15 Agnes kulturhus

Gävle kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att skrytbygget Agnes kulturhus i Gävle. Ett beslut Sverigedemokraterna bestämt motsatte sig utifrån att vi såg då och ser det än mer idag, att det råder ett akut ekonomiskt läge inom våra samhällsbärande kärnverksamheter så som inom förskola, skola omvårdnad och Socialtjänst.

Trots protester, kom beslutet att drivas igenom med Socialdemokraterna i spetsen. Kulturens hus och kostnaderna för detta kommer öka kommunens lånekostnader och, när huset är färdigställt, öka driftkostnaden för kommunen. Till råga på allt så har byggets omkostnader redan fördyrats. Detta med pengar vi inte har.

8.6 Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen:

- Införa en ny trygghetscentral med bemanning dygnet runt
- Öka samarbetet med Polismyndigheten för att öka tryggheten och minska brottsligheten
- Involvera allmänheten i det trygghetsfrämjande arbetet
- Satsa på kameraövervakning i brottsutsatta områden

- Verka för att införa platser som är prövade och beslutade av polisen enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV) i syfte att ge ordningsvakter ökade befogenheter att ingripa i brottsutsatta områden
- Utred möjligheten att öka förekomsten av kameraövervakning vid förskolor, skolor och fritidsgårdar
- Kommunen ska säga upp hyresavtal med omedelbar verkan, där illegal handel äger rum inom kommunens lokaler
- Uppmuntra och aktivt stödja olika former av nattvandringsgrupper och erbjuda föreningar som arrangerar brottspreventiv verksamhet ett särskilt stöd
- Uppdra till kommunstyrelsen att upprätta en skrivelse till regeringen, där Gävle kommuns lämplighet för ett utbyggt fängelse framförs
- Kommunstyrelsen uppdras att genomföra en förnyad dialog med region Gävleborg om fortsatt drift av Rörbergs flygplats
- Kommunstyrelsen uppdras att leda ett samlat arbete för att snabba på kommunens planeringsförutsättningar för fler skyddsrum samt identifiera lämpliga projekt där skyddsrum kan inrymmas
- Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden, planera för att samtliga kommunala förskolor beredskapslagrar i egen regi, för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn
- Kommunstyrelsen ska i samråd och samverkan med socialnämnden och omvårdnadsnämnden planera för att kommunens boenden inom äldreomsorg och LSS, beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn
- Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av kommunens krigsorganisation och dess bemanning

- Kommunstyrelsen ska, i samverkan med sektor Vårld, etablera ett omsättningslager för visst medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel från kommunstyrelsen
- Kommunstyrelsen ska, i samarbete med utbildningsnämnden och sektor Vårld, utreda och påbörja en etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja kommunens beredskapsförmåga
- Ta fram förslag till ändrade lokala ordningsföreskrifter i syfte att förhindra religiösa utrop som inte är förenliga med vårt svenska kulturarv eller traditioner och som kan höras av andra medborgare eller besökare i Gävle kommun
- Kommunstyrelsen uppdras införa en regelbundenhet i att göra en översyn av de lokala ordningsföreskrifterna och vid behov uppdatera desamma
- Nej till skattehöjning
- Verka för en levande centrumhandel
- Agera servicepartner gentemot näringslivet
- Kraftigt förbättra resultaten i Svenskt näringslivs undersökningar om företagsklimat- detta genom beprövad erfarenhet och ny inhämtad kunskap
- Verka för kraftigt förbättrad arbetsmiljö inom hela kommunkoncernen
- Medarbetare inom delar av kommunen ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret
- Språkrav vid all nyanställning inom kommunens kärnverksamheter ska införas
- Öka samverkan inom kommunkoncernen för att minska kostnader

- Sammanställa vad som är lagstadgad kommunal verksamhet och vad som är politisk viljeriktning
- Införa en tolkavgift vid uteblivet besök eller sen avbokning så att tolk ej kan avbokas
- Kommunens omkostnader, kopplade till invandringen, ska minska
- Tillsätta en återvandringshandläggare i syfte att ge stöd och information till de invandrare som önskar att återvända till sitt hemland
- Verka för ökad folkhälsa
- Verka för folkomröstningar av både rådgivande och beslutande slag i frågor som direkt berör medborgare
- Verka för fler rådslag för allmänheten i lokalt viktiga frågor
- Utveckla E-demokrati och digitala kanaler
- Genomför kontinuerliga undersökningar om hur invånarna upplever den lokala demokratin och det lokala politiska samhällsklimatet
- Säkerställa att alla partier representerade i kommunfullmäktige har samma rättigheter beträffande affischering, information på kommunala skolor eller offentliga debatter
- Utredda möjligheten att utforma upphandlingskrav inom området kött- och charkprodukter för att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött ska serveras i kommunal regi
- Kött från djur slaktade utan bedövning ej ska användas inom kommunens verksamheter
- Effektivisering av det miljöstrategiska programmet
- Verka för ny kärnkraft
- Gävle kommun ska fortsatt arbeta med anpassning för svåra väderförhållanden, så som extremväder och skyfallsrisker

- Genomför en konstinventering för att reda ut vilken konst kommunen har i sin ägo, dess värde samt möjlighet att sälja vissa av tillgångarna
- Öka kommuninvånarnas inflytande över den offentliga konsten och utsmyckningen

9. Utbildningsnämnd

9.1 Vår politik i nämnden

Sverigedemokraternas politik handlar om att få tillbaka glädjen och stoltheten i den svenska skolan. Det gör vi genom förbättrad arbetsmiljö, minskade barngrupper, ordning och reda i klassrummen och ett ökat motverkande av stök, mobbing, rasism och trakasserier. Grunden måste finnas på plats för att andra åtgärder ska göra skillnad.

Grundläggande är förbättrad arbetsmiljö, en viktig del i det arbetet är att öka vuxentätheten i skolan. Alla kan göra skillnad och lyfta bort onödigt administrativ tid från lärarna. Deras tid ska gå till just lärande eller kompetensutveckling.

För att få bukt med dagens psykiska ohälsa bland unga ska elevhälsan stärkas och tillgängliggöras mer, så att fler uppmuntras söka samt erhåller snabb hjälp vid behov. För att ett lärande ska kunna äga rum, så måste även själen må bra. Inledningsvis vill vi utreda hur dagens tillgång till skolkurator och skolsjuksköterskor ser ut. Genom en tillgänglighetsanalys kan vi då också allokera resurserna dit de gör mest nytta.

Alla elever, oavsett om de har en funktionsnedsättning, diagnos eller inget av detta, ska erbjudas tillräckligt stöd för att klara skolgången. Lika så ska de elever som ligger i framkant eller är särbegåvade, erbjudas tillräcklig stimulans och utmaningar i undervisningen för att kunna utvecklas och nå så långt de kan, utifrån sina individuella förutsättningar.

För våra yngsta ska kommunen erbjuda en högkvalitativ förskola samt en hög kvalitet i den pedagogiska omsorgen för de barn och familjer som föredrar sådan verksamhet. Inom förskoleverksamheten ser vi att minskade barngrupper är ett viktigt led i detta. Varför vi verkar för en reell minskning av antal barn, i varje enskild barngrupp. Vi är övertygade om att detta kommer generera en bättre arbetsmiljö för de yrkesverksamma samt att barnens behov tillgodoses i allt högre grad jämte idag.

Med sverigedemokratisk politik ska våra pedagoger och lärare få rätt förutsättningar att kunna bedriva sitt arbete, i en god och hållbar arbetsmiljö. Med vår politik skapas bättre förutsättningar för undervisning av hög kvalitet och

ett ökat lärande, från förskolan och genom hela skoltiden. Ett förstärkt förebyggande arbete, som möjliggör tidig upptäckt och tidiga insatser är ett prioriterat område för att stävja dagens negativa utveckling gällande psykisk ohälsa, dålig måluppfyllelse i skolan och utanförskap.

9.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Minskade barngrupper i förskolan, fler vuxna i skolan och småskalighet för att nå en ökad kvalitet och måluppfyllelse är några viktiga målsättningar. Elevhälsan ska stärkas och tillgängliggöras mer, för att möta upp den psykiska ohälsan.

Sverigedemokraternas politik handlar framför allt om att förbättra arbetsmiljön till den grad att kommunens attraktionskraft ökar och för ett hållbart yrkesliv. Det gör vi dels genom våra satsningar på personalen, men framför allt krävs att det prioriteras rätt. Vi kan inte längre avsätta resurser på sådant som inte ger något mervärde för svensk skolgång och/eller integration, varför besparingar inom hemspråk och modersmålsundervisning är nödvändiga.

9.3 Utbildningsnämnden i korthet

Hanterar utbildningsfrågor enligt skollagen. Utbildningsnämnden ansvarar för bland andra följande verksamheter:

- förskolan
- grundskolan
- anpassad grundskola
- fritidsverksamhet
- gymnasieskolan
- anpassad gymnasieskola
- socialt arbete med barn och ungdomar

9.4 Övergripande skolfrågor

Nedan presenteras inledningsvis punkter som spänner över flera delar inom utbildningsnämnden.

9.4.1 Förbättrad arbetsmiljö

När fackförbundet Sveriges Lärare beskriver förskollärares arbetsmiljö skildras en vardag med hög arbetsbelastning, stora barngrupper och brist på behöriga kollegor. Samtidigt varnar de om en förskola som blir allt mindre likvärdig. Enligt SCB rapport – *Lärare utanför yrket (2022/2023)* är den vanligaste anledningen till

att lärare lämnat skolan just undermålig arbetsmiljö, exempelvis stress och hög arbetsbelastning, som lyfts fram som den främsta orsaken.

För att öka läraryrkets attraktivitet, inom såväl förskola som skola, har olika typer av statliga ekonomiska satsningar diskuterats flitigt. Exempelvis lönellyft, karriärtjänster och annan kompetenshöjning lyfts fram. Denna typ av insatser är bra, men dessa isolerat är inte tillräckliga i sig. Sverigedemokraterna anser att det krävs en avsevärd förbättring på detta område. De ekonomiska incitamenten behöver kompletteras med ett större fokus på arbetsmiljön.

I detta verkar vi för minskade undervisningsgrupper, inom förskolans barngrupper likväl som skolans klasser. Vi satsar på fler vuxna i skolan som kan avlasta dagens orimliga arbetsbörda. Parallellt satsar vi på elevhälsan för att förebygga ökad psykisk ohälsa och motverka att fler elever mår dåligt och far illa. Detta sammantaget ser vi som viktiga grundstenar i tillskapandet av en bättre arbetsmiljö.

Våra förskollärare och lärare måste ges möjlighet att fokusera på rätt saker. Brister i arbetsmiljön är kostsamt, både för den drabbade och för samhället. Förbättrad arbetsmiljö och ett upprätthållande av ett bra arbetsklimat på våra förskolor och skolor minskar risken för sjukfrånvaro, uppsägning och svårigheter med rekrytering av kompetent personal minimeras.

Våra medarbetares undermåliga arbetsmiljö är det centrala problemet idag, med våra satsningar så kan vi återigen göra läraryrket attraktivt, hållbart och utvecklande genom hela karriären. Därigenom är vi övertygade om att vi kommer att kunna bibehålla, locka tillbaka samt öka rekryteringen av den ovärderliga kompetensen till våra förskolor och skolor som våra barn och unga förtjänar och är i behov av. Nöjda och välmående medarbetare är den absolut bästa marknadsföringen som finns att tillgå för att göra ett yrke attraktivt.

9.4.2 Begär utdrag ur belastningsregistret

All personal som arbetar med barn och ungdomar ska, utan undantag, kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret, som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp mot barn eller annan allvarlig kriminalitet.

9.4.3 Modersmål i förskola och grundskola

Många kommuner tillämpar så kallad modersmålsundervisning i förskolan och skolan för barn med annat modersmål än svenska. Vi menar att denna verksamhet försvårar barnens anpassning till det svenska samhället, dessutom tar den alltför stora ekonomiska och personella resurser i anspråk. Utifrån dagens ekonomiska läge, som milt uttryckt är mycket ansträngt, ser vi att denna verksamhet måste effektiviseras och reformeras.

Landets kommuner är enligt lag skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning till elever vars föräldrar har annat modersmål än svenska. Lagstiftningen i Sverige anger dock varken hur många timmar undervisningen ska omfatta eller hur stora grupper som tillåts. Inte heller framgår några restriktioner om huruvida ålderskillnader i undervisningsgrupperna bör vara begränsade eller inte.

Initialt vill Sverigedemokraterna således uppdra åt Modersmålenheten i Gävle kommun att tillskapa större undervisningsgrupper, mindre frekventa undervisningstillfällen och kraftigt utökad användning av digitala undervisningsmetoder. Det senare kommer dessutom underlätta för våra modersmåls lärare att schemalägga en tid för att samla berörda elever efter skoltid, därmed slipper lärarna vara beroende av respektive elevs sluttid på faktiskt skolschema. Detta kommer även underlätta för modersmåls lärarna att få ihop sina egna scheman.

Med ett mer digitaliserat upplägg slipper dagens modersmålsstöd åka ut till olika skolor, i stället samlas all denna kompetens under samma tak som möjliggör ett ökat samarbete, kollegialt lärande, ett mer strukturerat och framför allt effektivare arbetssätt. Därutöver kommer detta upplägg innebära att kommunens generella heltidsbeslut undantas på detta område.

Grundläggande kan vi dock inte acceptera en prioritering på något som egentligen inte ger några fördelar för samhället. Enligt en forskningsrapport från AKF (Anvendt Kommunal Forskning) i Danmark, har det slagits fast att det inte finns några mätbara skillnader mellan elever som fått hemspråksundervisning och elever som inte fått det. I studien prövade AKF kunskaper i läsning,

matematik och naturvetenskap utan att finna några skillnader. Detta har lett till att samtliga kommuner i Danmark slopat hemspråksundervisningen.

Gävle kommun ska på sikt ansöka hos regeringen att få bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning. Modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken ska dock, i så hög utsträckning som möjligt, värnas.

9.4.4 Språkkrav för yrkesverksamma inom förskola och skola

Sverigedemokraterna ser positivt på att nyanlända ges möjlighet att integreras i det svenska samhället. Detta ska inte förväxlas med språklig kravlöshet vid praktik eller någon form av yrkesutövning ute i verksamheterna. När många elever har modersmål från andra länder är det av största vikt att de som arbetar inom skolan behärskar svenskan tillräckligt väl för att hålla en konversation i gång.

Brister i svenska leder på flera arbetsplatser till missförstånd och går ut över barnens språkutveckling. Givetvis måste barn och elever mötas av personal som behärskar det svenska språket för att dessa ska få adekvata samt gynnsamma förutsättningar för en optimal språkutveckling i svenska. Förskolan har i uppdrag att lägga grunden för en god språkutveckling hos barnen, därför är det en förutsättning att all personal behärskar det svenska språket väl för att kunna utföra sitt uppdrag enligt läroplan.

Idag tillämpar många av vår personal med annat modersmål än svenska, det egna modersmålet i mötet med barn/elever samt anhöriga ute i utbildningsnämndens verksamheter. Detta är högst problematiskt då förskola och skola har ett mycket tydligt uppdrag att stärka det svenska språket. Samtlig personal i nämndens verksamheter ska behärska det svenska språket väl, och är också det språket som våra medarbetare ska använda i mötet med våra barn och elever. För att motverka utanförskap, mobbing och missförstånd till följd av olika modersmål/språktillhörigheter, ska samtliga medarbetare uppmuntra barn och elever inom nämndens verksamheter, att använda svenska som samtalspråk.

9.4.5 Motverka hedersförtryck i förskola och grundskola

Förebyggande arbete mot hedersförtryck ska implementeras i samtliga av våra förskolors och skolors handlingsplaner. Samtlig personal därinom ska även erhålla nödvändiga och effektiva utbildningsinsatser för att kunna fullfölja detta uppdrag.

Grundläggande är att vår pedagogiska personal, i förskola och i grundskola, besitter tillräcklig kunskap och insyn på området, och därigenom kan erhålla adekvata verktyg och förutsättningar för att kunna uppmärksamma tidiga tecken på hedersrelaterat förtryck och våld. Fokus ska förläggas på att upptäcka, ifrågasätta och förändra de värderingar och normsystem som utgör grunden för hederskulturen.

Det har nu tillkommit skrivningar som förtydligar arbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld i Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). Däremot saknas detta i förskolans läroplan, varför ett aktivt arbete mot hedersvåld redan i förskolan, måste förtydligas i samtliga förskolors handlingsplaner.

9.4.6 Religiös klädsel i förskola och grundskola

Idag har vårt samhälle kommit så pass långt att hedersproblematikens förekomst bekräftats och att problemen börjat belysas. Nu gäller det att utveckla och intensifiera arbetet med att motverka förekomst inom samhällets institutioner, däribland inom förskola och skola.

Vår religionsfrihet och jämställdhet står idag många gånger i konflikt till varandra. I debatten hörs att förtryck ska motarbetas, men slöjan ska fredas. Resonemanget kan inte bli mer motsägelsefullt än så, och i de fall sådan religiös klädsel uppbärs av barn så är det helt förkastligt. Skolan ska inte vara en plats där patriarkala strukturer upprätthålls.

Sverigedemokraterna kommer aldrig acceptera att små barn och unga flickor sexualiseras, vidare kan sådan religiös klädsel vara ett tydligt uttryck för hedersförtryck. Därför kommer vi aldrig att acceptera exempelvis hijab på yngre barn och elever.

Som ett led i arbetet att motverka hedersförtryck anser Sverigedemokraterna att ett förbud mot hijab på barn är nödvändigt. Vi vill därför uppdra åt kommunen att utreda den juridiska legitimiteten kring ett förbud av religiös klädsel, såsom hijab, på barn och elever i förskolan och upp till årskurs 6. I det fall att utredningen påvisar sådan laglighet, avser vi driva ett arbete för att införa ett sådant förbud.

9.4.7 Utred slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem

I arbetet med barn, framför allt barn i de yngre åldrarna, är personal extra utsatt för smittor av alla olika slag, från förkylning och magsjuka till parasiter som exempelvis huvudlöss. Många av våra medarbetare drabbas dessutom flertalet gånger under samma år, varpå de nödgas till många och korta sjukfrånvarotillfällen.

I och med införandet av karensavdraget blir det ekonomiska bortfallet för den anställde av mildare karaktär. Vi har dock under lång tid haft den inställningen att karensdagen ska slopas i sin helhet för särskilt utsatt vårdpersonal, anställda inom förskolan samt vissa lärare och fritidspedagoger inom grundskolan.

Gävle kommun ska därför utreda vad ett slopande av karensavdrag för anställda inom förskolan, samt vissa lärarkategorier och fritidspedagoger inom grundskolan, skulle innebära i kostnader för kommunen.

9.5 Förskola och barnomsorg

9.5.1 Förord

Det är i förskolan som det livslånga lärandet grundläggs, varför Sverigedemokraterna strävar efter en förskola som håller internationell toppklass. Förskolan ska erbjuda en trygg, rolig och lärorik miljö som stimulerar varje enskilt barn till maximal utveckling utifrån sina egna förutsättningar. Barnens miljö ska således erbjuda känslomässig trygghet där den viktiga fria leken ska dominera verksamheten.

Förskolan är dock en skolförberedande instans, varför den även ska stimulera och utmana barnen genom att erbjuda en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet,

där språklig och social utveckling är att prioritera. Därigenom har förskolan ett mycket viktigt uppdrag och stort ansvar, i att skapa en verksamhet som erbjuder en trygg förberedelse inför skolstart och en god start i det livslånga lärandet.

Det är i förskolan som de allra flestas yngre barnen, på ett tidigt stadium, får bekanta sig med ett demokratiskt synsätt mer reellt, där alla får göra sin röst hörd men där man också får lära sig respektera gemensamt fattade beslut.

Till de demokratiska värderingar som ska genomsyra förskolans verksamhet hör också att barnen ska få bilda sig egna uppfattningar i enskilda frågor utan att pådyvlas "rätt" uppfattning, förutom vad som är att beakta som självklart i en demokratisk kontext. Förskolan ska säkerställa att grundläggande demokratiska värden blir självklarheter för barnen, parallellt ska den vara fredad från olika sociala experiment som inte grundar sig på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

9.5.2 Minskade barngrupper i förskolan

Forskning visar på att framför allt de yngre barnen inte ska utsättas för alltför många relationer samtidigt. Barngruppens storlek, är en känsligare faktor för kvalitet än personaltäthet. Dock finns även en tydlig koppling mellan personaltäthet och kvalitet inom barnomsorgen. Barngrupperna i förskolan får därför inte vara så stora att det innebär allvarliga kvalitetsförluster, eller än värre, allvarliga säkerhetsbrister till följd av alltför många barn att ansvara för.

Enligt statistik från Skolverket (2021) var 73 % av Gävle kommuns åldersindelade barngrupper alldeles för stora utifrån Skolverkets riktlinjer. Värt att poängtera är att mörkertalet för övriga barngrupper är stort. Yrkesverksamma har nämligen ifrågasatt Skolverkets presenterade statistik om för stora barngrupper. Många menar nämligen att läget är mycket värre.

Aktuell statistik blir missvisande då det endast är de åldersindelade barngrupperna som representeras (i hela Gävleborgs län var endast 49 procent av barngrupperna åldersindelade år 2021). Majoriteten av barngrupperna, de blandade åldersgrupperna, finns inte representerade alls.

Statistik om barnens vistelsetider finns inte heller medtagen, något som utgör en viktig faktor att beakta när dagens allvarliga situation inom förskolan ska belysas. Beläggningen av barn på förskolan har nämligen ökat de senaste åren, personalantalet är dock nästintill detsamma. Detta resulterar i att, under vissa tider på dagen, råder en underbemanning inom Gävles förskoleverksamheter.

Fördelarna med mindre barngrupper kan inte nog betonas, minskad smittorisk, färre stressade barn, minskad ljudvolym för att nämna några.

Sverigedemokraterna är övertygade om att dessa faktorer i sig kan attrahera fler förskollärare och övrig personal, samt ökad trivsel för personal med färre sjukskrivningar och framför allt gynnsamt för barnen.

9.5.3 Pedagogiska måltider

Under många år var den kostnadsfria pedagogiska lunchen för förskolans personal en självklarhet. Vi har sedan borttagandet av den kostnadsfria pedagogiska lunchen för samtliga medsittande pedagoger, drivit på för att införa densamma igen. En del av pedagogens arbetsuppgift att just äta tillsammans med barnen.

9.5.4 Arbetskläder

Kostnader för ett ökat bidrag till arbetskläder samt arbetsskor ska utredas inom förskoleverksamheten, förslagsvis med likartad utformning med kommunens logotyp.

Förutom jämställdhetsperspektivet är ytterligare positiva aspekter så som ökad attraktivitet för yrket samt för kommunen som arbetsgivare. Dessutom ser vi att arbetskläder med likartad utformning och med kommunens logotyp, skulle underlätta för både barn och vårdnadshavare att identifiera vilka som är personal vid exempelvis hämtning eller lämning av barn.

9.5.5 Genuspedagogik

Alla är nog överens om att flickor och pojkar är exakt lika mycket värda, däremot är flickor och pojkar födda olika (allt är inte arv men allt är inte heller miljö) och detta förhållande måste bejakas. Däremot menar vi inte att flickor och pojkar ska tvingas in i stereotypiska könsroller.

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att alla barn i förskolan, oavsett kön, erbjuds samma material och möjligheter till att utveckla sina respektive förmågor, intressen och egenskaper.

All undervisning och planerad verksamhet skall vara evidensbaserad eller åtminstone inte strida mot tillgänglig evidens och beprövad erfarenhet. Inte heller skall politiska trender få genomslag i förskolepedagogiken. Vi anser därför inte att kommunen ska bedriva barnomsorg utifrån ett genusperspektiv där flickors och pojkers eventuella olikheter inte tillåts och respekteras.

9.5.6 Lokalförsörjning

De senaste årens planerande och byggande av förskolor runt om i Gävle kommun har präglats av storskalighet, befintlig förskoleverksamhet byggts ut och förtätas. Gävle kommun har gått från att prata om exempelvis förskolor med fyra avdelningar per 80 barn, till att enkom prata om just storskaliga förskolekomplex som inrymmer 100-160 barn.

Vi ser att storförskolor medför många risker för barn i de yngre åren. Det blir fler pedagoger och många andra barn att förhålla sig till, vilket kan skapa en ökad stress och otrygghet för många barn. Därutöver riskerar pedagogerna få svårare att se och skapa en relation till varje barn när det blir alltför många barn inom en verksamhet.

Andra risker vi ser med detta är en undermålig arbetsmiljö för våra medarbetare, högre sjukskrivningstal och/eller att fler flyr yrket. Bullernivån blir också högre i en stor förskola, vilket i sin tur har en negativ påverkan på prestation och inläring, för både vuxna och barn.

Kommunen ska i största möjliga mån ska planera utifrån småskalighet vid ny- och ombyggnationer av förskolor. I de fall detta inte kan tillgodoses är det av yttersta vikt att verksamheterna ser över samt beaktar andra faktorer, exempelvis att det pedagogiska arbetssättet och pedagogens roll anpassas så att varje barn drabbas så lite som möjligt.

9.5.7 Pedagogisk omsorg

Sverigedemokraterna är positiva till valfrihet inom barnomsorgen, vi välkomnar ett varierat utbud då vi ser det som ett positivt komplement till dagens nuvarande förskolor. I motsats till många av de andra partierna, vill vi se ett utvecklande av den pedagogiska omsorgen.

Dagens förskoleverksamhet med dess stora barngrupper och övriga utmaningar passar inte alla barn och vårdnadshavare. Sverigedemokraterna värnar om en barnomsorg som är av en mer småskalig och hemlik karaktär, och vid behov/efterfrågan ska denna även expandera. Vidare ska attraktiviteten för dagbarnvårdaryrket öka.

En annan typ av barnomsorg kan vara ett mellanting mellan pedagogisk omsorg och förskola, så kallade lägenhetsdagis där kommunen hyr större lägenheter för att där bedriva barnomsorg. Detta skulle enligt oss vara en mer kostnadseffektiv lösning genom mindre investeringskostnader och fler barn slipper gå i stora förskolor, och kan i stället erhålla omsorg i en mer hemlik småskalig miljö.

9.5.8 Pedagogisk omsorg på obekvämt arbetstid ("Nattis")

I ett samhälle som är uppbyggt utifrån arbete, även utanför traditionell kontorstid, blir det högst märkligt att den barnomsorg som idag erbjuds förutsätter att alla förvärvsarbetare arbetar efter traditionella kontorstider. Det främsta syftet med barnomsorg oavsett form och upplägg, är att vårdnadshavare ska ha någonstans att lämna sina barn medan de förvärvsarbetar.

I LO's årliga rapport Sveriges Jämställdhetsbarometer (2022) konstateras att endast drygt hälften av vårdnadshavarna i arbetaryrken kan arbeta heltid med dagens öppettider inom barnomsorgen.

I rapporten från LO påvisas även att när en kommun väl erbjuder barnomsorg utanför kontorstid, råder svårigheter att få tillgång till aktuell barnomsorg på grund av köer. Det ställs ofta högre krav på de vårdnadshavare som arbetar utanför kontorstid än de som jobbar under kontorstid. Det handlar framför allt om höga krav på kontinuitet och lång framförhållning. Något som försvårar för

vårdnadshavare att till exempel arbeta som vikarier. Detta gäller även för Gävle kommun.

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att människor ska kunna arbeta skift – oavsett civilstånd eller var i landet man bor. Menar vi dessutom allvar med att man vill ha en levande landsbygd behövs incitament för familjer att stanna kvar där och arbeta. Sverigedemokraterna har under många år sett och påtalat att det i Gävle kommun finns ett behov av ett ökat utbud av barnomsorg på obekvämtid, kvällar, helger och nätter.

Fler nattisplatser är på väg fram i centrala Gävle, men utredning hur kommunen skulle kunna tillskapa nattisplatser i våra ytterområden behöver göras.

9.6 Grundskola

9.6.1 Förord: En skola värd namnet

Svensk skola står inför en rad olika utmaningar och på ett flertal områden finns ett stort behov av förändring. Från att en gång varit en skola i världsklass, har resultaten i den svenska skolan försämrats drastiskt de senaste decennierna. Dagens skola har blivit alltmer stökig, otrygg och segregerad- Gävle kommun är inget undantag. Det är en mycket oroväckande utveckling för utbildningssystemet i Gävle likväl som i hela Sverige.

Denna utveckling måste vändas. Sverigedemokraterna verkar för en skola som kännetecknas av trygghet och studiero, kunskapsförmedling, förbättrade studieresultat samt mer ordning och reda. Lugn och ro i klassrummet är grundläggande för att elever ska kunna tillgodogöra sig utbildning så att ett lärande kan möjliggöras. De elever med störst behov av stöd, skall erbjudas den hjälp de behöver för att nå kunskapsmålen. Parallellt skall elever med större behov av utmaningar i sin utbildning erbjudas sådana så att de kan nyttja sin fulla potential.

Skolan ska lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter, samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflektion kring etiska och moraliska frågor. Vi vill se en skola där kritiskt och konstruktivt

tänkande stimuleras och uppmuntras – inte bestraffas. Eleverna ska lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet.

Kunskap måste åter värderas högre och utbildningen måste utgå från individers olika behov för inläring. Lärarnas status måste höjas och lärarna måste ges möjlighet att i ökad utsträckning fokusera på undervisningen. Fostran och förmedling av värderingar är primärt en uppgift för familjerna. Skolans uppgift blir således att inskräpa vikten av ett gott uppförande och betona värdet av demokrati, varje människas unika värde samt respekt och en djupgående förståelse för det svenska kulturarvet.

Det ska vara en rättighet att känna sig trygg under skoltid och nolltolerans måste råda mot stök och bråk i klassrummen. Detta utgör grunden för att vi ska kunna skapa ett tryggt och stabilt Sverige. På riksnivå satsar vi på ökad resurstilldelning och en rad genomgripande reformer som skulle innebära att vi i högre grad kan verka för att svensk skola åter hamnar i världstoppen.

9.6.2 Läraryrket måste göras attraktivt igen

Det råder idag brist på legitimerade lärare. För att vi ska kunna bibehålla, locka tillbaka och framför allt rekrytera fler till läraryrket så måste vi göra det attraktivt igen. Vi måste särskilt vara extra mån om att ta hand om våra befintliga resurser. För att uppnå detta behövs framför allt mindre klasser, fler vuxna i skolan och mer ordning och reda. På detta sätt skapas bättre förutsättningar till en bättre arbetsmiljö för våra lärare.

En trygg och säker arbetsplats är något som alla lärare ska ha rätt till, precis som att alla elever har rätt till en trygg och säker skolmiljö. Trygghet och säkerhet är en grundförutsättning för att våra lärare ska vilja stanna kvar i yrket. Det är även en förutsättning för att de ska kunna lyckas med sitt pedagogiska uppdrag. I klassrummet är det lärarna som bestämmer. Eleven har rättigheter, men eleven har även skyldigheter.

Lärarnas arbetssituation har förändrats mycket på senare tid, deras auktoritet är inte längre naturligt given. Sverigedemokraterna ser väldigt allvarligt på denna utveckling inom skolvärlden. I det svenska samhället har vi lagar att förhålla oss

till, dessa gäller naturligtvis även i skolans värld, och omfattar samtliga elever och lärare. Trots detta tyder rådande utveckling på att det alltför ofta är den enskilde elevens absoluta rätt att aldrig bli kränkt som beaktas, oavsett hur agerandet påverkar den övriga elevgruppen, ibland så till den grad att övriga parter rätt till trygghet och studiero förbises.

Beteenden som inte accepteras i övriga samhället, ska inte heller accepteras i skolan. Sverigedemokraterna vill att varje skola, rektor, vårdnadshavare och lärarkår tillsammans, ska arbeta målmedvetet kring att förändra mentaliteten och respekten för lärare och skolväsendet överlag. Störande och antisocialt beteende ska disciplineras hårdare än idag. De skötsamma eleverna ska inte vara gisslan av de stökiga och mobbande barnen.

Varje utebliven disciplinär åtgärd, riskerar att förminska betydelsen av att ha blivit utsatt. Varje utebliven anmälan om våld riskerar att normalisera tillmälen, kränkningar, hot och våld. Sverigedemokraterna ser ett viktigt signalvärde i att ett oacceptabelt beteende markeras. Annars riskerar läraryrket att undermineras alltmer och dess attraktivitet sjunka allt djupare.

9.6.3 Hot och våld mot lärare

Klimatet i skolan har blivit allt hårdare och anmälningarna till Arbetsmiljöverket om hot och våld mot lärare, har under de senaste åren ökat och mörkertalet kan vara stort. Hotfulla, pressande och ibland våldsamma situationer har blivit allt vanligare inslag i lärarnas arbetsmiljö.

Enligt Arbetsmiljöverkets statistik har antalet anmälningar av hot och våld i skolan fördubblats på tio år. Personalens oro för att bli utsatt för hot och våld på arbetet, utgör en psykisk belastning som också påverkar arbetsmiljön negativt. De påtalar också att detta ska arbetsgivaren känna till samt förebygga. Med anledning av det förebyggande arbetet för att minska riskerna för hot och våld, påbörjade Arbetsmiljöverket under våren 2023, inspektioner av grund- och gymnasieskolor.

Samtidigt granskas lärarna i allt högre grad, ofta utifrån perspektivet elevernas rättigheter. Många lärare upplever att de saknar stöd från skolledningen för att

agera kraftfullt i vissa situationer, och många incidenter anmäls inte. För oss är det en självklarhet att en lärare som blir utsatt av en elev, måste kunna lita på att de har mer stöd att vänta sig än den kompetensutveckling och samtalsstöd som idag erbjuds om en lärare blir utsatt.

Våra lärare måste kunna lita på att arbetsgivaren stödjer de nödvändiga ingripanden med disciplinära åtgärder som regleras inom ramen för skollagen. Naturligtvis ska varje insatt disciplinär åtgärd stå i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter, men vid behov så ska dessa nyttjas.

Sverigedemokraterna vill se över möjligheten att anställa en ny resurs som kan agera som ett organisatoriskt centralt, stöd åt våra medarbetare i skolan, gällande dessa frågor. I stället för att varje enskild skola/enhet allena ska hantera sina problem, ska denna person samla in lägesrapporter på våra olika skolenheter och därefter rapportera direkt till nämnden. På detta sätt kan nämndens insikter och förståelse för den faktiskt rådande situationen runtom i våra skolor öka, vilket förhoppningsvis genererar mer avvägda beslut baserade på en faktisk verklighet. Vidare ser vi att detta kan utgöra ett kompletterande stöd för lärarna, vid sidan av företagshälsan och HR, därigenom hoppas vi minska risken för en ökad personalomsättning.

9.6.4 Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas

Grundläggande är mer ordning och reda i skolan. För att elever ska kunna tillgodogöra sig undervisning måste det råda tydlighet, lugn och ro. Ingen mår dåligt av tydliga regler och ramar, men alla mår dåligt när dessa saknas.

I dagens skola är det många elever som inte får det stöd som de är i behov av, vilket många gånger får som konsekvens att de blir utåtagerande och utsätter andra elever och lärare för kränkande tillmälen, hot och våld. Detta är inte bara en tragedi för den enskilde eleven, utåtagerande beteende drabbar alla i omgivningen, vuxna som barn.

Vi behöver se över hur dagens stora klasser kan minska när vi framöver prognosticeras få ett elevunderskott. Detta utifrån dagens minskade barnkullar som redan idag resulterat i platsöverskott inom flera förskolor.

Vi ska säkerställa att vi har legitimerade lärare, som har fokus på när eleven inte når kunskapsmålen och då skyndsamt sätter in nödvändiga anpassningar i undervisningen och/eller särskilt stöd. På så sätt kan skolan fånga upp och stötta eleverna innan de halkar efter för mycket.

Ökad förståelse och kunskap kring särbegåvade elever ute i våra skolverksamheter är viktigt. Oavsett skolområde, ska ledning och stimulans anpassade för särbegåvade barn kunna erbjudas, så att de kan nå längre i sin kunskapsutveckling och upplever undervisningen som meningsfull.

Lärares kompetens är en nyckelfaktor när måluppfyllelse och skolresultat diskuteras, men det är en sanning med modifikation. Det råder stora skillnader, inom en och samma klass, mellan vilka nivåer eleverna befinner sig på, språkligt och kunskapsmässigt. Under sådana premisser blir det högst problematiskt för en lärare att undervisa en stor klass och dessutom nå ut med sin undervisning, oavsett kompetens.

För att komma till rätta med detta ser vi att ett utökat nyttjande av ett tvåläraresystem ute i våra grundskolor är en gynnsam väg att gå. Ett upplägg där lärare arbetar i par inne i klassrummet, kan bidra till ökad studiero, trygghet och effektivitet. Samtidigt kan elevernas kunskaper öka då lärarnas möjlighet att möta den enskilde eleven på dess nivå, utifrån var vederbörande befinner sig språk- och kunskapsmässigt.

Hur en enskild skola väljer att lägga upp sin undervisning är upp till verksamheten och rektorn. Men utifrån de vinster Sverigedemokraterna ser med ett tvåläraresystem, så vill vi ändå betona dess fördelar och nytta.

Ytterligare en centralt bidragande faktor som påverkar måluppfyllelsen mycket negativt, är dagens ökande skolfrånvaro bland Gävle kommuns elever. Det är av yttersta vikt att vi kommer till rätta med att elever uteblir från sina lektioner då det är starkt korrelerat med våra elevers måluppfyllelse.

Gävle kommun har intensifierat och systematiserat arbetet med att öka elevers närvaro genom bland annat ett nystartat närvaroteam vars syfte är att stötta lärare i arbetet att tidigt uppmärksamma, utreda och förebygga elevers frånvaro.

Sverigedemokraterna ser dock att även en förstärkt samverkan mellan skola och socialtjänst och andra aktörer som exempelvis Elevhälsoteam (EHT) och Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) måste till. Gemensamma insatser utifrån ett helhetsperspektiv för det enskilda barnet är ett måste. Därutöver satsar Sverigedemokraterna på en ökad vuxentäthet och vi vill se en återgång till en mer kunskapsinriktad skola i arbetet för en ökad måluppfyllelse i grundskolan.

9.6.5 Psykisk ohälsa bland unga

Allt fler barn och unga mår sämre. Siffrorna för psykisk ohälsa hos våra barn och unga försämrats för varje år sedan flera år tillbaka. Att tidigt ingripa och agera mot psykisk ohälsa hos unga innebär stora vinster, både för den drabbade och sett ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

I arbetet med att tidigt ingripa samt förebygga psykisk ohälsa är det viktigt att ett helikopterperspektiv tillämpas, fokus måste i så stor utsträckning det är möjligt, förläggas på synkronisering av insatser och framför allt tillgängligheten av dessa.

Elevhälsan, som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, är den första kontakten som många barn- och unga faktiskt har med samhället gällande sitt dåliga psykiska mående. Varför det är av yttersta vikt att denna verksamhet tillgängliggörs i så stor utsträckning som möjligt. I detta är det inte rimligt att varken en skolsköterska eller kurator har ansvar för flera hundra elever.

Hur tillgången till kuratorer och sköterskor ser ut i skolan idag ska därför utredas, därigenom kan vi styra resurserna dit de gör mest nytta.

Vår uppfattning är att fler vuxna i skolan generellt är positivt, men framför allt i arbetet mot den psykiska ohälsan i skola. Vuxentätheten, inte endast lärartätheten, behöver således öka generellt.

9.6.6 Rastvaktsteam som dagligen håller i strukturerade aktiviteter

En stor del av elevernas tid i skolan spenderas utanför klassrummen. Som ett ytterligare led i Sverigedemokraternas trygghetskapande och förebyggande arbete mot psykisk ohälsa, vill vi se ett ökat fokus på att säkerställa elevernas trygghet på raster och annan tid utanför klassrummet.

Det har länge funnits en föreställning om att rasten genomgående är en trivsam stund där fri lek fungerar för alla barn. Så är det inte, tvärtom kan rasten många gånger vara ett tillfälle som ger upphov till konflikter som sedan följer med in i klassrummet. Konflikter som sedan stjälar allt för mycket tid och energi från både lärare och andra elever.

Många elever rapporterar att känslan av otrygghet är som starkast vid raster, detta trots att skolorna uppger att de arbetar aktivt med att främja studiero och trygghet. Många gånger är det på rasterna som elever bli utsatta, vissa flera gånger i veckan. Kunskap, trivsel och trygghet går hand i hand, elever som inte mår bra får svårt att koncentrera sig på skolarbetet. Nolltolerans mot våldsytringar och trakasserier i skolan måste råda, i klassrummet likväl som på rasten.

Sverigedemokraterna anser att raster är att betrakta som ett ypperligt tillfälle för vår skolpersonal att bedriva trygghetsfrämjande- och förebyggande arbete mot mobbning, men kan även verka främjande för en ökad måluppfyllelse.

9.6.7 Dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter

Sverigedemokraterna ser en överhängande risk för att många barn med dyslexi hamnar mellan stolarna idag, och därmed berövas ovärderliga stödåtgärder och lämplig undervisning. På sikt kan detta få allvarliga konsekvenser. För att kunna garantera adekvat stöd och rätt anpassningar till samtliga elever, såsom anges i Skollagen, krävs att Gävle kommun säkerställer att vi har rätt kompetens.

Utbildning Gävle ska därför utreda skolverksamheternas faktiska behov av en logoped i kommunal regi.

9.6.8 Stöd för elever med särskilda behov

Elever med särskilda behov har ökat drastiskt i takt med att kunskapen för området växt och kraven på eleverna ökat. Detta kräver mer resurser, i form av fler elevassistenter och pedagoger. Om dessa elever inte får den hjälp och det stöd som de behöver, kan det hämma dem i deras livschanser både på kort och lång sikt. Förebyggande insatser är därför avgörande för att barn, som är i riskzonen, inte ska hamna efter i undervisningen.

Enligt skollagen har alla elever rätt till stöd för att klara kunskapsmålen. Trots det är det idag många som inte får det stöd som de har rätt till i skolan och når därför inte kunskapsmålen. Vi ser det även i Gävle. Det är därför av stor vikt att lärmiljön blir så bra som möjligt utifrån elevens förutsättningar, då en dåligt anpassad omgivning gör att funktionsvariationen blir större. Därutöver ökar risken för att en funktionsvarierad elev drabbas av sänkt självförtroende. Detta kan i sin tur leda till underkända ämnen, hög frånvaro, sänkta betyg och risk för mobbning. Vi vet också att de som misslyckas i skolan oftare hamnar i ett utanförskap senare i livet.

Samhället har inte råd att, vare sig mänskligt, socialt eller ekonomiskt, låta så många elever misslyckas i skolan på grund av avsaknad av rätt stöd. Även elever med funktionsnedsättningar måste ges möjlighet att klara kunskapsmålen, utvecklas efter den egna förmågan och få uppleva glädjen över att lyckas. Det behövs resurser för att stärka kompetensen ute på skolorna med fler elevassistenter och pedagoger. Detta för att alla elever ska få ett tillräckligt stöd.

Vidare måste tydligheten och dokumentationen, vid så kallad överlämning av elever, kvalitetsäkras då den idag är eftersatt.

9.6.9 Gängkriminalitet och droger i skolans lokaler

De senaste åren har mängden narkotika i Gävle ökat dramatiskt och unga vittnar om att det är lätt att få tag i droger. Det, kombinerat med dagens oerhört

destruktiva samhällsutveckling där gängkriminella etablerat sig i kommunen, har bidragit till en komplex och problematisk situation som skördar många offer.

Skolan ska vara en plats fri från gängkriminalitet, droger och vapen. Elever som har begått allvarliga brott, eller som utgör en fara för andra elever och lärare, ska inte vara i ordinarie skolverksamhet. De ska undervisas i annan form. Det är nu viktigare än någonsin med ett kraftfullt åtgärds paket, innehållande såväl akuta samt förebyggande insatser, för att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet och drogmissbruk.

Som en del i detta krävs förebyggande insatser som att upplysa om drogernas verkningar, identifiera ett nyttjande och kriminell verksamhet i ett tidigt skede och förstärkt samverkan mellan skola, hem, socialtjänst och polis. I detta vill vi även se en förstärkt samverkan med verksamheten Drogfri skola.

En annan minst lika viktig del är en ökad handlingskraftighet för att förhindra att droger, drogförsäljning och vapen förekommer i skolans lokaler och runt liggande miljöer. Att ta in narkotikahundar för att söka av både skolgårdar och inne i skollokaler, har visat sig vara ett effektivt verktyg för att försvåra försäljning och förvaring av droger bland unga i skolans lokaler och dess utemiljö. Sådana insatser har resultatet i att narkotika hittats, framför allt har detta visat sig fungera förebyggande mot framtida brott då dessa sök har verkat avskräckande.

Sverigedemokraterna har upprepade gånger lagt förslag i Gävle kommun om att genomföra genomsök av skolorna med hjälp av narkotikahundar och även drogtestning av elever.

En lagändring gällande straffmyndig ålder krävs för att ta bort incitamentet i att dessa unga utnyttjas, och detta är något som Sverigedemokraterna tillsammans med regeringen driver på nationell nivå.

9.6.10 Återförstatligande av skolan

Sverigedemokraterna driver på riksnivå en politik som innebär ett återförstatligande av skolan, vilket framför allt bör betraktas som ett led i att

garantera samtliga elevers tillgång till likvärdig skolgång. Däremot betonar vi samtidigt vikten av den pedagogiska valfriheten, och menar att elever och föräldrar ska ges goda möjligheter att välja skola och skolform.

Genom att återförstatliga skolan kan vi påbörja vägen mot en rättvis och likvärdig skolgång där lärarnas status en gång för alla kan höjas. Landets 290 kommuner har olika ekonomiska förutsättningar för att bedriva skola. I detta sammanhang anser vi att staten har bättre förutsättningar att kunna fördela öronmärkta resurser efter elevernas och skolornas behov, på ett mycket bättre sätt än vad som sker idag.

Ett av de största problemen med kommunaliseringen är att skolan kommit att bli alltmer ojämlig och segregerad. Det går till exempel inte att komma ifrån att den kommunala ekonomin spelar en avgörande roll när det gäller tilldelningen av resurser till skolan. En rik kommun med ett bra skatteunderlag har naturligtvis lättare att satsa på skolan jämfört med en utflyttningkommun som har ett sviktande skatteunderlag, därigenom blir dagens skola ojämlig. Ett förstatligande skulle få bort denna problematik.

9.6.11 Fristående skolor - ett positivt komplement

I grund och botten är Sverigedemokraterna positivt inställda till friskolor, men friskolereformen har ändå gått lite för långt. Ursprungsidén med reformen var att "föräldrakooperativ, speciella ämnesprofiler eller nedläggningshotade glesbygdsskolor" skulle få en chans att bestå, dock under ett nytt huvudmannaskap. Det fanns en vision om att det skulle växa fram fler skolor med särskild pedagogisk inriktning. Riktigt så är det inte idag om man tittar generellt på alla de friskolor som etablerat sig i Sverige då en hög procent av friskolorna har en så kallad allmän inriktning.

Sverigedemokraterna vill i stället se ett system likt Finland, där det måste finnas ett påvisbart behov av den utbildning som en ny privat skola avser att ge. Därför ska kommunen i hög utsträckning motverka etablering av privata alternativ om dess utbildningsutbud är alltför likt det som redan erbjuds idag.

Vår uppfattning överlag är dock att fristående skolor kan vara ett bra komplement till den kommunala skolan. Det är dock viktigt att understryka att vi vill att den kommunala skolan i Gävle, även fortsättningsvis, utgör basen för utbildningsverksamheten i Gävle kommun. Därigenom undviker vi att hamna i en situation där en överetablering av fristående skolor slår undan benen på den kommunala skolan. Vi vill även understryka vikten av kontroll vid nyetablering av friskolor. Den fristående huvudmannen måste säkerställa rätt kompetens och bedriva skolverksamheten i enighet med svensk lagstiftning.

9.6.12 Ingen utlandsfinansiering för friskolor

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för ett införande av ett förbud för enskilda personer eller organisationer utanför Norden att finansiera friskolor eller fristående förskolor. Detta utifrån att det under de senaste åren framkommit uppgifter om, att friskolor startats och drivits, med lån och bidrag från stater utanför Europa. Det har visserligen skett i ganska ringa omfattning, ändock uppseendeväckande. Vi ser det som extremt osannolikt att en utomeuropeisk stat skulle finansiera en friskola i Sverige utan att ha politiska, religiösa eller strategiska skäl för detta.

Ett sådant förbud skulle innefatta både lån, räntefria lån samt rena bidrag. Det ska heller inte vara möjligt att sköta finansieringen utanför Norden genom ombud. Undantag ska kunna göras för de skolor som klassas som internationella. Sverige driver skolor utomlands för svenska medborgare som av olika anledningar arbetar runt om i världen. Omvänt måste till exempel även utländska diplomater få möjlighet att sätta sina barn i en internationell skola eller i en skola som drivs av hemlandet. När det kommer till de skolor som Sverige driver utomlands, så är det den svenska läroplanen som ska vara styrande.

9.6.13 Skolan i ytterområden – för en levande landsbygd

Det är av stor vikt att bevara och utveckla de mindre skolorna i Gävle kommuns ytterområden. De möjliggör att många elever kan gå i en skola nära sitt hem. Dessutom fungerar de små skolorna ofta som en knytpunkt i mindre samhällen, där skolan kan vara den enda kommunala servicen som finns på orten. I

översiktsplanen Gävle kommun år 2030 står det tydligt att viktiga förutsättningar för en levande landsbygd är att underlagen för skolor och förskolor bibehålls.

Vi anser att kommunen och utbildningsnämnden idag, tvärtemot vad som står i denna översiktsplan, inte stödjer landsbygdsutvecklingen och dess serviceorter. Pedagogisk omsorg, våra mindre förskolor och skolor i ytterområdena lever under ständigt nedläggningshot. Vilket skapar stor oro, otrygghet och upprördhet hos barn, elever, vårdnadshavare och skolpersonal. Vi ser en överhängande risk att personalen i "förebyggande syfte" börjar söka sig därifrån.

En nedläggning av en skola på landsbygden kan ofta innebära ett dråpslag för orten. Detta kan i förlängningen leda till en avfolkning, vilket i sin tur resulterar i att delar av kommunen ter sig mindre attraktiv att bo och leva i. Enligt Sverigedemokraterna bör Gävle kommun skifta fokus från att se de mindre skolorna som potentiella besparingsområden, till att se dem som utvecklingsområden. I stället för att centralisera all verksamhet borde vi verka för att fler elever från staden ska vilja välja en skola på landsbygden. Sverigedemokraterna vill stimulera lärare och pedagoger att söka sig till våra byskolor och därigenom stärka kompetensen hos dessa.

Sverigedemokraterna önskar således utreda huruvida det skulle vara möjligt, rent logistikmässigt samt ekonomiskt, att erbjuda elever som idag bor centralt, att gå i en skola i något av våra ytterområden. Det vill säga enligt samma princip som är gällande idag när det kommer till att elever i våra ytterområden, med skolskjuts, skjutsas in till centrala Gävles skolor. Parallellt kan ett sådant upplägg motverka nedläggning av mindre skolor samt avfolkning i våra ytterområden. Därutöver skulle fler elever kunna få sin undervisning och utbildning bedriven i en skola som är av en mer småskalig karaktär och i ett mindre sammanhang.

9.6.14 Förhindra mobbning, rasism och skadegörelse

Runtom på Gävle kommuns samtliga skolor pågår en rad förebyggande insatser för att skapa trygghet och studiero samt motverka kränkningar, hot, våld och mobbing. Utbildning Gävle har under många år arbetat aktivt utifrån Gävlemodellen som utgår ifrån svenska forskningsresultat, skolans styrdokument och respektive skolas förutsättningar och aktuella behov. Vid en utvärdering av

Gävlemodellen år 2015 kunde det konstateras att mobbningen halverats. Däremot tycks modellen fungera mindre bra när det kommer till det förebyggande arbetet, då antalet nya elever som utsattes för kränkningar ökade.

Detta tyder på att mycket mer behöver göras för att komma till rätta med dagens rådande utveckling. Vi måste bli bättre på att arbeta förebyggande, redan hos de yngre barnen i förskolan, där det idag kan råda ett hårdare klimat jämfört med tidigare. Tidiga insatser är ovärderliga, framför allt sett utifrån ett individperspektiv men även sett utifrån ett ekonomiskt perspektiv. När de yngre barnen ger uttryck för tillmälen, kränkningar och våld, så måste ett sådant agerande tas på stort allvar och arbetas förebyggande med. Detta för att kunna stävja ett negativt beteende innan det befästs och antar orimliga proportioner.

Det finns situationer när de åtgärder som lärare, rektor och övrig personal gjort i ett förebyggande syfte inte är tillräckliga, och då måste skolan använda sig av de disciplinära åtgärder som är inom ramen för skollagen för att skapa en god studiemiljö.

En trygg elev kan alltid tillgodogöra sig utbildningen bättre än en elev som känner sig otrygg. Det ska råda aktiv nolltolerans mot mobbning, sexuella trakasserier och utanförskap på skolorna i Gävle kommun. Barn och unga måste kunna gå till skolan utan rädsla och oro. Samtidigt måste lärarna ges bättre verktyg för att kunna upprätthålla ordningen i skolan. Otrygghet och mobbning ska motverkas samtidigt som kränkande beteenden och attityder ska lyftas fram och motarbetas.

All form av fientlighet riktad mot en individ eller grupp ska och måste motverkas och förebyggas, inte bara fientlighet riktad mot minoritetsgrupper i Sverige. Detsamma ska gälla för fientlighet riktad gentemot majoritetsbefolkningen. Varför kränkande beteenden mot svenska barn- och unga ska motarbetas på samma sätt som man idag motverkar negativa attityder som drabbar elever med utländsk bakgrund.

9.6.15 Jourskola

Kommunen bör utreda möjligheten att inrätta en så kallad jourskola för elever som mobbar eller stängts av för disciplinära problem. Syftet med jourskola är inte

att straffa berörda elever, utan för att säkerställa att den utsatta eleven tvingas möta sin förövare dagligen, eller mot sin vilja tvingas till en förflyttning eller väljer att stanna hemma.

Sverigedemokraterna ser att ett genomförande av aktuellt förslag, även skulle kunna säkra trygghet och studiero för övriga elever i ordinarie verksamhet. Den elev som mobbar, kränker eller stör, ska bibehålla kontakt med sin skola under den tiden vederbörande befinner sig i jourskola. Införande av sådan skola kan minska risken för fortsatt mobbning och övrig kränkande behandling samt resultera i att fler elever uppnår skolmålen.

Dessa klasser skulle ingå som en del i ett förebyggande åtgärdsprogram för tidiga insatser i ett brotts- och drogförebyggande arbete. Gällande förövarens situation vill vi se ett utökat samarbete mellan vederbörande, vårdnadshavare, lärare, socialtjänst och elevhälsa. Därigenom kan eleven i fråga ta del av den stöttning som berörd har behov av, för att komma på rätt köl igen.

I sammanhanget vill vi samtidigt betona vårdnadshavares ansvar för sina barns fostran, varför det är av största vikt att även de blir delaktiga i detta mycket viktiga arbete, utan att det inkräktar på lärarens roll som förmedlare av kunskap.

9.6.16 Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet

Ett felaktigt användande av mobiltelefon under lektionstid hämmar studieresultaten och arbetsron i klassrummet. Det innebär dels att elever får svårare att rikta sin uppmärksamhet till undervisningen, dels försvårar det för läraren att, på ett tillfredsställande sätt, kunna utföra sitt arbete. Studier har visat på hur mobilmfria klassrum påverkat studieresultaten positivt. De förbättrade skolresultaten var särskilt påvisbara hos de lågpresterande eleverna.

Med anledning av ovan, har Sverigedemokraterna återkommande drivit på för att rektorer runtom på våra skolor bör införa ett tydligt förbud mot surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet, så länge de inte ska användas i undervisningssyfte.

Vi välkomnar således den lagändring som trädde i kraft under augusti 2022, de nya bestämmelserna ger rektor och lärare större möjligheter än tidigare att omhänderta mobiltelefoner i olika situationer.

9.6.17 Analoga läromedel

Om vi ska kunna leva upp till likvärdighet i skolan, måste också tillgången på läromedel vara oberoende av vilken skola man går på. Tillgången på tryckta böcker kan idag variera. En undersökning från Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund visar att var femte lärare saknar nödvändiga läromedel. När alltmer digitaliseras vill Sverigedemokraterna slå ett slag för analoga läromedel. De fyller en värdefull funktion, vilket den bristande läsförmågan hos barn vittnar om. Därför behöver mer resurser flyttas till inköp av analoga läromedel.

9.6.18 Viktigt med motionsvanor

Fler har idag blivit upplysta om sambandet mellan kost, motion och dess betydelse för den allmänna hälsan. I dagens alltmer stillasittande samhälle är det viktigt att skolan verkar för att barn och ungdomar får den fysiska aktivitet som kroppen behöver. Vi uppdrar till nämnden att tillsätta en utredning kring hur skolidrotten kan bli en viktigare del av barnens skolgång. Vidare bör nämnden verka för att kunskaperna om kost och hälsa breddas bland kommunens elever.

Barns inlärningsförmåga och framtida hälsa påverkas starkt av vilka motionsvanor de skaffar sig i unga år. Experter likställer ofta fysisk inaktivitet med rökning när det gäller enskilda orsaker till ohälsa och en för tidig död. Därför är det oerhört problematiskt att andelen elever som regelbundet genomför fysiska aktiviteter, idag minskar. Neddragningar inom skolgymnastiken och försämrade kostvanor riskerar att få förödande effekter för folkhälsan.

Vidare visar studier på att elever som dagligen ägnar sig åt fysisk aktivitet har lättare att koncentrera sig, sitta still och att de är en större ork under dagen. Något som styrks av bland annat Bunkefloprojektet, som visade att om barn/ungdomar får röra på sig en timme per dag så påverkas deras studieresultat positivt. Andra positiva effekter är en förbättrad koncentrationsförmåga, inlärningsförmåga. Även självförtroendet och den sociala förmågan ökar.

Sverigedemokraterna vill, på basis av detta, utreda möjligheten för att samtliga barn i årskurserna 0-6 ska kunna ges schemalagd motion varje dag.

9.6.19 Bra kost inom verksamheten

Sverigedemokraternas vision är att samtliga skolelever ska få en näringsrik och välsmakande mat, som är tillagad på svenska råvaror – gärna närproducerade. En viktig grundförutsättning för kunskapsinhämtning, är att kroppen har tillräckligt med bränsle. Vi anser att lokala bönder i så stor utsträckning som möjligt ska gynnas av de lokala upphandlingarna. All mat som serveras i Gävle behöver givetvis leva upp till svenska bönders standard gällande exempelvis djurhållning.

För att minska kommunens matsvinn ur ett miljö- och klimatperspektiv vill vi även utreda om Gävle kommun skulle kunna gynnas av Kungsör kommuns projektarbete med att minska matsvinn och matens påverkan på miljö och klimat. Detta projekt skulle ge våra medborgare möjlighet att lämna in överbliven frukt från deras trädgårdar under sensommar och tidig höst. Frukten ska sedan lämnas in till tillagningskök runt om i Gävle kommuns förskolor och skolor. Detta ska, vid ett framtida införande, ske under ordnade former.

Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal. Alla andra varianter av religiös eller kulturell kost innebär en stor kostnad för kommunerna, och saknar samtidigt relevans när det gäller det krav dagens skola har i fråga om näringsrikt innehåll och utbud.

I kostfrågan blir det högst problematiskt när elever fastar eftersom det påverkar elevernas mående, studieprestationer och kan medföra ökad frånvaro. Avsaknaden av att tillföra kroppen vätska och näring under dagen samt sömnrubbningar medför att kroppen utsätts för stora påfrestningar. Vilket naturligtvis har en mycket negativ inverkan på elevens möjlighet att tillgodogöra sig och låta sig undervisas. Lärare kan idag signalera och föra en dialog med elevens vårdnadshavare, att barnen måste komma mätta och utvilade till varje skoldag för att på bästa sätt kunna tillgodogöra sig utbildningen. En möjlighet vi vill att våra lärare ska nyttja i samtliga fall.

9.7 Fritidshem

9.7.1 Fritidshemmens betydelse

Gävle har en relativt hög andel legitimerade lärare med inriktning mot fritidshem. Dock har kommunen samtidigt en hög andel barn i Gävle i åldrarna 6-9 år som spenderar många timmar i veckan på fritids.

Fritidshemmen fyller en mycket viktig funktion, och har betydelse för våra elevers utveckling, mående och lärande. Vi är övertygade om att rollen som lärare med inriktning mot fritidshem går att utveckla, att vi kan nyttja personalens kompetens på ett smartare och effektivare sätt än idag. Dessa lärare kan erbjuda betydligt mer hjälp när det gäller att få eleverna att nå läroplanens mål trots att det inte får förekomma någon obligatorisk verksamhet.

För att uppnå detta måste deras pedagogiska uppdrag och teorin i fritidshemmens aktiviteter, medvetandegöras i allt högre grad än idag. Därmed kan vi på ett naturligt sätt erbjuda våra elever fler tillfällen till lärande.

9.8 Gymnasieskolan

9.8.1 Bättre matchning, fler praktikplatser och en ökad samverkan

Företagare vittnar om att det saknas efterfrågad kompetens på den lokala arbetsmarknaden. Det går därmed att med god fog säga att gymnasieskolans roll för regionen och kommunens näringslivsutveckling är central. För att säkerställa att både kompetensförsörjningen och matchningen på arbetsmarknaden fungerar kommer det att krävas en betydligt bättre och mer frekvent samverkan med näringslivet. De efterfrågade kompetenserna för kommande år måste identifieras och tydliggöras för unga som ska göra sina första val inför gymnasieskolan. Därefter måste skolan tillsammans med kommun och näringsliv hjälpa till att skapa forum för framtidstro och konkreta åtgärder. Detta för att minska glappet mellan gymnasiet och arbetsmarknaden.

Ett annat utvecklingsområde är att hela tiden medvetandegöra för elever vad som står inför dem i nästkommande steg vad det gäller utbildning. Vi tror det gynnar motivationen och gör det hela mer hanterbart för många. Genom samverkan, där elever från gymnasiet träffar studerande på högskolan, får vi elever som i högre grad är förberedda för högre studier och som bättre kan möta

framtidens krav på kompetens. Enligt oss är det även av intresse att titta på ökad samverkan mellan grundskolan och gymnasiet.

Sverigedemokraterna ser positivt på de yrkesinriktade utbildningar som faktiskt konkret kan leda till jobb. Att alla ska ha en chans att göra en klassresa mot akademiska yrken är viktigt. Men samtidigt är det också av stor betydelse att de som önskar rikta in sig på ett praktiskt bristyrke inte motarbetas. Detta av en samhällsstruktur som ibland upplevs se praktiska yrken som ett andrahandsval. Sverigedemokraterna vill stärka den yrkesinriktade utbildningens roll genom att öka antalet praktikplatser för dessa program. Här har kommunens företagare en viktig roll då de genom detta också samtidigt säkerställer den egna kompetensförsörjningen.

9.9 Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden:

- Krafttag för avsevärt förbättrad arbetsituation och arbetsmiljö för våra pedagogiska medarbetare inom förskola och skola
- Säkerställa att ett uppvisande av utdrag från belastningsregister sker vid all form av nyanställning av samtlig personal som ska arbeta och verka med och i närheten av barn och unga
- Det förebyggande arbete ska stärkas, tidig upptäckt och tidiga insatser
- Språkkrav vid all nyanställning ska införas
- Samtlig pedagogisk personal ska uppmuntra barn och elever att använda svenska som samtalsspråk
- Ansök om att få bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning
- Arbeta aktivt för att motverka hedersförtryck i förskola och skola
- Inför kartläggningar om förekomsten av hedersförtryck bland elever

- Förebyggande arbete mot hedersförtryck ska implementeras i handlingsplanerna för kommunens förskolor
- Utred slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem
- Minska barngrupperna i förskolan
- Stimulera utveckling av pedagogisk omsorg samt småskaliga förskolor och "lägenhetsdagis"
- Uppmuntra och öka valfriheten inom barnomsorgen genom ett varierat utbud
- Öka attraktiviteten för yrket dagbarnvårdare
- Utredda hur kommunen kan tillskapa "nattisplatser" i våra ytterområden
- Utredda kostnaderna för ett ökat bidrag till arbetskläder inom förskoleverksamheten
- Verka för ökad målpuppfyllelse så att alla barn lämnar grundskolan med behörighet att söka till gymnasiet
- Störande och antisocialt beteende ska disciplineras hårdare än idag
- Utred möjligheten att införa jourkola
- Motverka att gängkriminalitet, droger och vapen förekommer i skolans lokaler och dess omkringliggande miljö
- Utred möjligheten att återkommande använda narkotikahundsök på oregelbunden tidsintervall på högstadiet och gymnasiet
- Inför frivilliga drogtestar på kommunens högstadie- och gymnasieskolor
- Införa krav om drogtestar för att elever ska få sommarjobba i kommunens regi
- Verka för ökad samverkan mellan skola, elevhälsa och socialtjänst
- Arbeta för att motverka psykisk ohälsa
- Utredda hur dagens tillgång till skolkurator och skolsjuksköterskor ser ut

- Motverka mobbning, svenskfientlighet, rasism och skadegörelse
- Införande av att "rastvaktsteam" dagligen håller i strukturerade aktiviteter på rasten för förskoleklass samt låg- och mellanstadieklass i samtliga av kommunens grundskolor
- Öka vuxentätheten generellt i skolan
- Öka antalet anställda inom Elevhälsan
- Verka för tidig upptäckt av läs- och skrivsvårigheter
- Utredda hur behovet av en logoped i kommunal regi ser ut
- Ökat stöd för elever med särskilda behov - alla elever ska erhålla rätt stöd med eller utan diagnos
- Elever som ligger i framkant eller är särbegåvade ska alltid, oavsett skolområde eller skolform, erbjudas tillräcklig stimulans och utmaning i sin undervisning för att kunna utvecklas optimalt
- Utred möjligheten att införa schemalagd fysisk aktivitet för årskurs 0-6 varje dag
- Verka för mer närproducerade livsmedel i verksamheten
- All mat som serveras i Gävle ska leva upp till svenska bönders standard gällande exempelvis djurhållning
- Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal
- Värna och bevara byskolorna och skolorna i våra ytterområden
- Verka för en bra mix av privata och offentliga skolor

- Verka för ökad samverkan mellan gymnasiet och högskolan
- Nämnden ska utreda frågan att kunna erbjuda skolskjuts för elever som önskar gå i skolor utanför Gävle, uppdraget ska genomföras gemensamt med samhällsbyggnadsnämnden

10. Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

10.1 Vår politik i nämnden

Sverigedemokraterna ser människors möjligheter framför deras hinder. Vi tror att med rätt stöd och hjälp, tillsammans med motivationshöjande åtgärder, kan fler nå sin fulla potential. Insatser ska inte göras för insatsens skull, positiva utfall är vad som ska motivera kostanden för respektive insats. En viktig del i detta blir att kvalitetssäkra och utvärdera dagens arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Generellt ser vi att utbildning bör bli en större del av nämndens fokus - inte bara matchning och coachning. Idag har vi en hög arbetsbrist inom vissa yrkesområden samt en hög arbetslöshet i socialt utsatta grupper. Utifrån detta ser vi ett stort värde i att lyfta fram utbildningsinsatser. Jobb först är ett gott ledord, men det måste sättas i relation till rådande möjligheter på arbetsmarknaden samt utifrån individens kompetens.

Aktiveringsprogram som motverkar passivisering är positivt- men på sikt ser vi det inte som en enskild lösning. Fler personer med funktionsnedsättning måste inkluderas i arbetslivet, deras styrkor ska beaktas och tas tillvara på bättre än vad som är fallet idag. Vi vill därför stärka banden mot de lokala företagen ytterligare och se om fler arbetsgivare vill engagera sig. Här ser vi även möjlighet att genom kunskapsspridning och rådgivning, erbjuda stöd vid uppstarten av sociala företag. Denna företagsform spelar en avgörande roll för funktionsnedsattas möjligheter på arbetsmarknaden.

Sverigedemokraterna ser även att en samverkan mellan nämndens arbete och näringslivsutvecklingen i Gävle behöver införas. Nämnden bör även samverka med kommunens utbildningsnämnd och socialnämnd då tidiga avhopp från skolan är starkt korrelerat med arbetslöshet hos unga. Att följa upp och stödja våra inaktiva unga ser vi som en betydelsefull insats som kan minska den sociala utsattheten hos vissa grupper.

Vårt välfärdssystem missbrukas idag. Det kan till viss del röra sig om slarv men även om mer omfattande och organiserad kriminalitet. För att skydda oss bättre och samtidigt minska dessa felaktiga utgifter, ska en kompetens med uppgift att förebygga felaktiga utbetalningar inom välfärden anställas. När det kommer till

försörjningsstöd, ska nämndens arbete även innefatta enklare ekonomisk rådgivning till medborgarna. Allt detta är en politik som minskar utanförskapet, ser alla människors olika behov och samtidigt skyddar vår gemensamma välfärd.

10.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Stödet för kunder som omfattas av Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska öka, varför mer resurser till detta ska tillföras. Samtidigt krävs krafttag mot bidragsfusket, varför nämnden ska anställa handläggare som arbetar med felaktiga utbetalningar av försörjningsstödet. Detta kommer att generera en nettovinst till nämnden, då den ekonomiska omfattningen av dagens fusk som kan motverkas, beräknas överstiga kostnaden för anställning av aktuell kompetens. Vidare ska områden kopplade till invandring effektiviseras. Nyttan med varje insatt åtgärd måste ställas i relation till dess kostnad. Vi ska således hitta effektivare sätt att öka sysselsättningsgraden bland utrikesfödda.

10.3 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden i korthet

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- Arbetsmarknad
- Vuxenutbildning
- Försörjningsstöd
- LSS- Lag om stöd och service till personer med vissa funktionshindrade
- Daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)

10.3.1 Verksamhetens inriktning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden (AFN) är en del av sektor Välfärd där även socialnämnden och omvårdnadsnämnden ingår. Sverigedemokraternas målsättning i AFN är att ge den enskilda individen bästa möjliga omhändertagandet, samtidigt använda de kommunala medlen på ett kostnadseffektivt vis. Varje enskild individ som är berättigad, ska erbjudas högkvalitativt stöd utifrån behov och bästa förmåga, inom till exempel vuxenutbildning, försörjningsstöd, daglig verksamhet och stödinsatser inom LSS.

Alla människor är viktiga och ska ges möjlighet att kunna arbeta, utvecklas och bidra efter bästa förmåga till Gävles utveckling. Vår kommun ska erbjuda en attraktiv miljö att starta och driva företag i. Bemötande och service är grundläggande för att vi som kommun, skall ha möjlighet att locka till oss företag och entreprenörer, som i sin tur skapar arbetstillfällen. Bättre och effektivare förutsättningar för integration in i det svenska samhället måste tillskapas. Vi ställer krav på anpassning och egen försörjning, samtidigt erbjuder vi rätt verktyg för att ha möjlighet att uppnå detta.

All verksamhet inom AFN måste vara individanpassade utifrån behov, och ska alltid kvalitetssäkras utifrån uppnådd effekt av ekonomiska medel. Alla genomförda arbetsmarknadsåtgärder måste vara kostnadseffektiva. Principen "varje förslösad skattekrona är en stöld från folket" måste gälla.

10.4 Arbetsmarknaden

Samhällsutvecklingen går allt fortare och i takt med teknikutvecklingen ställs allt högre krav på befolkningen. Således är det av yttersta vikt att nämndens utbud håller en hög kvalitet samt har god kontakt med högskola och näringsliv. Nämndens arbetssökande aktiviteter ska upplevas som ett meningsfullt stöd för de berörda som ska lotsas in på arbetsmarknaden. Nämnden uppdras därför att alltid eftersträva bättre matchning mellan arbetskraft och arbetstillfällen.

Vi föreslår individanpassade arbetsmarknadsåtgärder som samtidigt överensstämmer med arbetsmarknadens behov. En välfungerande uppföljning av arbetsmarknadens krav ska kontinuerligt genomföras samt presenteras. Sverigedemokraterna prioriterar ett aktivt arbete med att utbilda och förstärka de områden där den lokala arbetsmarknaden upplever brist på kompetens. För att få en tydligare bild över vad det privata näringslivet egentligen efterfrågar, så måste en avsevärt förbättrad och utökad kommunikation tillskapas.

Samarbetet mellan vuxenutbildningen och högskolan är en viktig länk som bör intensifieras för att förbättra möjligheterna till fortsatt vidareutbildning. Något vi ser kommer gynna områden med kompetensbrist än mer.

Vid praktik förlagd i verksamheter som inbegriper utsatta människor, där brottsregister utdrag vanligtvis krävs för anställning, skall motsvarande krav

ställas. För bästa resultat och optimal anpassning till arbetslivet, ska lärlingsanställningar som är kombinerade med utbildning införas.

10.4.1 Utökad digital distansundervisning

Till följd av Covid-19 pandemin tvingades många verksamheter göra anpassningar och förändringar i hur man bedriver sina verksamheter. För vuxenutbildningen i Gävle kommuns del innebar detta en förflyttning från den klassiska skolbänksundervisningen till digital distansundervisning. Sverigedemokraterna anser att detta blev en bra förändring och vill gärna se en utveckling av distansundervisningen ytterligare. Vi ser framför allt en stor potential i utökad digital undervisning för vuxna, dels för att effektivisera verksamheten då ett utökande av antalet utbildningsplatser möjliggörs, dels för att frigöra arbetstid hos den enskilde läraren.

10.4.2 Försörjningsstöd - en överblick

Försörjningsstöd är ett viktigt ekonomiskt skydd när oväntade saker sker i livet och individen plötsligt befinner sig i ekonomiskt trångmål. Understrykas bör dock, försörjningsstöd är och ska beaktas som en tillfällig lösning när inga andra möjligheter finns. Varje enskild individ uppbär ett eget ansvar för att försöka komma ur sitt bidragsberoende. Det ska alltid löna sig att arbeta, att människor tillåts passiviseras och fastna i ett bidragsberoende är inte värdigt.

AFN ska besitta adekvat kompetens samt ha en hög beredskap för att kunna möta den enskilde på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår. Arbetet inom nämnden ska genomsyras av respekt och empati i relation till klienten. Den som behöver akut hjälp, ska ha rätt att träffa en socialsekreterare inom två arbetsdagar efter första kontakt.

För att lyckas bryta dagens utanförskap där alltför många medborgare står långt utanför arbetsmarknaden, måste vi ha en tydlig och välförankrad arbetslinje i försörjningssystemet. Försörjningsstödet ska kopplas till krav på klienten, att aktivt medverka till att komma ur sin problemsituation, och är inte tänkt för arbetsföra personer.

10.4.3 Villkora försörjningsstödet och motverka fusk

För att komma till rätta med fusk gällande försörjningsstöd i avsätts resurser för att förebygga och upptäcka felaktiga utbetalningar inom försörjningsstöd. Dessa ska arbeta med stickprovskontroller, hembesök och liknande för att säkerställa att felaktiga utbetalningar återbetalas. Detta förfarande sänder även viktiga signaler om att aktuella bidrag bekostade med skattemedel, ej ska kunna fuskas till av otillbörliga.

Sverigedemokraterna tror på en politik som ger varje enskild individ möjlighet till att göra aktiv nytta i vardagen och bidra efter sin förmåga för det allmännas bästa. Aktiviteter kopplade till sitt försörjningsstöd, olika typer av parkskötsel eller andra enklare sysslor, kan främja integrationen och höja känslan av att få bidra till samhället och höja sin självkänsla. Kommunen bör därför arbeta mot ett nationellt paradigmskifte där synen på vad människor, som uppbär försörjningsstöd, kan och inte kan göra utmanas. Alla människor kan bidra på olika sätt.

10.4.4 Kräv alltid tillbaka felaktigt utbetalt stöd

En individ eller en familj kan totalt uppbära ett flertal olika ekonomiska bidrag, och därinom få dubbelt ekonomiskt bistånd utbetalt för samma ändamål.

Kommunen kräver dock ofta ej tillbaka felaktigt utbetalda bidrag.

Sverigedemokraterna vill dock understryka att det finns ingen annan ekonomisk ersättning inom socialtjänst eller annan myndighet som inte krävs tillbaka vid dubbel utbetalning. Utifrån ett likabehandlingsperspektiv, och med tanke på dagens ansträngda ekonomi, ser Sverigedemokraterna att samtliga, felaktigt utbetalda stöd ska följa med ett återbetalningskrav. Det ska vara en självklar grundprincip att man inte ska kunna få ersättning eller stöd för samma sak två gånger.

10.4.5 Erbjud ekonomisk rådgivning

Det är inte rimligt att det idag saknas möjlighet att få enklare ekonomisk rådgivning genom nämnden. Sverigedemokraterna anser att socialsekreterare ska kunna erbjuda denna tjänst utan remittering eller väntetid. En enklare rådgivning för att lägga upp en budget eller få en överblick över ekonomin kan minska risken för framtida problem

med att få budgeten att räcka. Vi tror således att insatsen kan öka kvaliteten och effektiviteten i nämnden.

10.4.6 LSS

Rätten till assistans är central för att personer med olika funktionsnedsättningar ska ha möjlighet att leva ett fullvärdigt liv. Sverigedemokraterna ser LSS-reformen som otroligt viktig och är något vi vill värna, upprätthålla och förbättra. Dock finns många indikationer på att en begränsande rättspraxis har urholkat LSS-reformen. Personer som enligt reformens ursprungliga intentioner skulle ha fått stöd, anses numer inte vara berättigade till det. Sverigedemokraterna vänder sig emot sådan begränsande tolkning av gällande lagstiftning.

Verksamheten ska enligt lag främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för dessa personer. Men som verkligheten ter sig så har personalen inte den tid till aktiviteter med kunderna man skulle önska. Under allt för lång tid har denna verksamhet varit underbemannad, Sverigedemokraterna ser därför ett stort och viktigt rekryteringsbehov.

Kommunens kostnader för LSS har ökat kraftigt sedan staten tog sin hand ifrån ett flertal behövande områden. Sverigedemokraterna ser ett stort behov av förstärkningar inom LSS då varje enskild insats ofta är mycket resurskrävande. I dagens svåra ekonomiska tider är det sannerligen en utmaning att säkerställa en högkvalitativ verksamhet som kommer medborgarna till godo i tillräcklig omfattning, inom ramen för de resurser vi har att tillgå idag. Vi måste således få en kostnadseffektivare verksamhet, men utgångsläget ska alltid vara kundens bästa i fokus.

Sverigedemokraterna vill utreda om det idag finns ett ökat behov av fler boenden i kommunal regi för individer med en socialpsykiatrisk funktionsnedsättning. Vi vill tillsammans med omkringliggande kommuner, samverka och samordna planer för att skapa egna boenden i kommunal regi.

Med en minskning av dagens externa placeringar av individer med en funktionsnedsättning inom socialpsykiatrin, skulle vi kunna erhålla en ökad kontroll och insyn på verksamheten och dess kvalitativa uppföljningsarbete. Ett sådant upplägg skulle, vid god balans, bli mer kostnadseffektivt. Dock kan det

inte bli alltför mycket i kommunal regi då behovet varierar kraftigt över tid. För många boenden i kommunal regi skulle således bli än mer kostnadsdrivande, en god balans måste råda.

10.4.7 Boendestöd

Boendestöd spelar många gånger en avgörande roll i vardagen för våra kunder med psykisk funktionsnedsättning. Dess funktion är att stödja, upprätthålla och utveckla individens egna förmågor, så att de kan leva ett så självständigt liv som möjligt och vara mer aktivt delaktiga i samhället.

Den sociala biten är något som ofta kan upplevas svårt och utmanande för dessa individer. Den sociala träningen och kontakten med andra måste således ske i en trygg miljö utifrån individens enskilda behov, intressen och med en tillhörande känsla av kravlöshet.

Sverigedemokraterna anser att verksamheten Boendestöd utför ett väldigt viktigt arbete, kunderna här inom är i stort behov av kontinuitet, har svårt med stressiga situationer. Vi vill därför lyfta den ytterligare då det är av stor vikt att det satsas än mer på denna verksamhet om personalen ska kunna utföra ett fullgott jobb.

Sverigedemokraterna uppdrar åt nämnden att undersöka intresset, för drift och medfinansiering vid en eventuell etablering av ett Fontänhus, hos andra aktörer så som exempelvis stiftelser och ideella föreningar runtom i Gävle kommun. Fontänhus har påvisat stora framgångar på andra håll i landet, numer även i vår grannkommun Sandviken. Fontänmodell bygger på frivillighet och är en socialpsykiatrisk metod.

10.4.8 Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom Enheten för daglig verksamhet (EDV)

EDV i Gävle bedriver en verksamhet som går ut på att skapa en meningsfull vardag för människor med olika funktionsnedsättningar. Verksamheten är idag ett framgångsprojekt som hyllas av andra kommuner likväl som brukare, anhöriga, medarbetare och gode män.

Sverigedemokraterna ser att en eventuell privatisering, skulle medföra risk för urholkning av brukarunderlaget inom kommunens verksamhet. Vidare skulle brukarnas stabilitet och trygghet kraftigt äventyras om nedläggningar och sammanslagningar drabbar verksamheten framöver.

Våra verksamheter måste anpassas efter hur verkligheten ser ut, och inte tvärtom. Därför har vi generellt en pragmatisk inställning till LOV. Vår grundidé bygger på ett värnande av valfrihet och ser konkurrens som något positivt. Däremot är vi medvetna om att privatisering inte alltid är det bästa utan en balans mellan kommunala och det privata bidrar med sund konkurrens.

10.5 Sverigedemokraternas uppdrag till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden:

- Nämndens verksamheter ska innefatta olika delar som verkar kompetenshöjande utifrån arbetsmarknadens krav
- Införa lärlingsanställningar där även utbildning ingår för bästa effekt att komma in på arbetsmarknaden
- Människors möjlighet till integration och assimilation i det svenska samhället ska öka genom tydliga krav på anpassning och egen försörjning
- Genomföra aktiva insatser och individuellt anpassat stöd som skapar vägar in i arbetslivet via kommunala eller offentliga verksamheter
- Kontinuerligt följa upp arbetsmarknadens rådande krav och behov, för att tillgodose verksamheterna rätt kompetens
- Ökad samverkan mellan aktuell nämnd, utbildningsnämnden och socialnämnden för att följa upp och stödja kommunens inaktiva unga
- Stärka banden med näringslivet ytterligare för att få fler personer med funktionsnedsättning inkluderade i arbetslivet
- Utöka digital undervisning inom vuxenutbildningen
- Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning när inga andra möjligheter till försörjning finns

- Försörjningsstödet bör i allt högre grad villkoras med någon form av sysselsättning
- Felaktiga utbetalningar ska konsekvent följas av ett återbetalningskrav
- Kostnader kopplade till invandring ska effektiviseras
- Anställning av handläggare mot felaktiga utbetalningar
- Uppdra åt nämnden att erbjuda enklare ekonomisk rådgivning
- Värna om samt upprätthålla och förbättra LSS-reformen
- Utred möjligheten att utvidga verksamheterna inom socialpsykiatri och boendestödet
- Undersöka möjligheten att, i samverkan med omkringliggande kommuner, utöka boenden i kommunal regi, för individer med en funktionsnedsättning inom socialpsykiatri
- Uppdra åt kommunen att undersöka intresset, för drift och medfinansiering vid en eventuell etablering av ett Fontänhus, hos andra aktörer så som exempelvis stiftelser och ideella föreningar runt om i Gävle kommun
- Enheten för daglig verksamhet (EDV) ska kvarstå i kommunens regi i sin helhet även framöver

11. Omvårdnadsnämnden

11.1 Vår politik i nämnden

Tryggheten och säkerheten inom dagens omvårdnadsverksamheter ska öka. Kompetensutveckling för vår personal ska stärkas för en mer personcentrerad och tryggare vård, bland annat gällande olika mer komplexa sjukdomstillstånd och multisjuka.

Omvårdnadsverksamheterna ska präglas av kontinuitet, trygghet och god kommunikation. Samtliga medarbetare ska kunna kommunicera obehindrat på svenska. Språkkravstest ska därför vara obligatoriskt vid nyanställning. Brott mot våra äldre ska motverkas, varför ett utdrag från belastningsregistret vid nyanställning är en självklarhet.

Arbetsmiljö prioriteras, med minskad stress och arbetsbelastning, hållbara tidsscheman samt en fungerande vikarieanskaffning.

11.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Kompetensutveckling och fler anställda kommer att vara stora satsningar i nämnden. Vi vill även avsätta medel för att anställa äldrekuratorer och fortsatt stärka arbetet mot undernäring bland äldre. Dessa satsningar kommer att generera ökad kvalitet och trygghet samtidigt kommer andra kostnadsposter som kostnader för undernäring, sjukskrivningar och/eller vårdrelaterade skador att minska.

11.3 Omvårdnadsnämnden i korthet

Omvårdnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat:

- Stöd och omsorg till äldre
- Förebyggande verksamhet
- Hemtjänst och hemsjukvård
- Vård och omsorgsboende

11.4 Omvårdnadsnämnden och vår politik

11.4.1 Kvalitetsförbättring nödvändig

Många medarbetare inom hemtjänsten vittnar återkommande om orimligt tidspressade och krävande arbetspass, kunder med extra vårdtyngd och vikarier

som inte får tillräcklig introduktion. Brister i det svenska språket är idag ett påtagligt problem. Allt sammantaget leder till oacceptabelt bristande kvalitet i vården. Den generella upplevelsen av kommunens hemtjänst ska förbättras avsevärt.

11.5 Personalen- våra vardagshjältar

11.5.1 Påfrestande läge för personalen

Det är av yttersta vikt att arbetsmiljön förbättras. Efter flera år av besparingar och nedskärningar inom omvårdnad är organisationen nu på gränsen till vad den kan hantera. Personal lider av stress och en känsla av att inte räkna till samtidigt som man jobbar under pressade tidsscheman. När verksamheten tvingas förlita sig på vikarier är läget än mer sårbart. Vikarier är många gånger nya och är då inte lika förtrogna med verksamhetens rutiner och saknar överlag kundkännedom. Av naturliga skäl kan de inte arbeta i samma tempo som den ordinarie personalen.

Med fler utbildade vårdgivare förbättras inte bara kvaliteten och servicen för vårdtagarna, det kommer minska stressen för vår personal, kvalitetssäkra verksamheten. Vilket i sin tur kan leda till färre tillbud, medicinavvikelser, arbetsrelaterade skador och sjukskrivningar. Kan vi komma till rätta med dagens undermåliga arbetsmiljö, så är vi övertygade om att vi kan locka fler till yrket, bibehålla befintlig personal samt skapa ett hållbart yrkesliv.

Skärpta regler om dygnsvila började gälla den 1 oktober 2023. Huvudregeln är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Dessa nya bestämmelser har inneburit en stor omställning för många medarbetare, inte alltid en positiv sådan.

Decentralisering av arbetsuppgifter inom verksamheten samt uppmuntran till personalens egna förslag till schemaläggning inom verksamheten, underlättar för många av våra medarbetare så att de kan få livspusslet att gå ihop. Omvårdnad Gävle kan med dylika förändringar i organisationsstrukturen, bygga bort mycket av den sjukskrivning som är kopplad till stress och ohälsa.

11.5.2 Delade turer – inte ett krav men en möjlighet

Sverigedemokraterna har återkommande drivit på för att påtvingade delade turer ska tas bort. Vi vill dock att delade turer ska kvarstå som en möjlighet för de medarbetare som faktiskt önskar arbeta efter ett sådant upplägg.

11.5.3 Arbetstidsförkortning med bibehållen lön

Sverigedemokraterna är intresserade av att diskutera frågan om arbetstidsförkortning med bibehållen lön vidare. Det finns forskning som pekar på att detta kan ha en positiv inverkan på personalens hälsa, och att det i praktiken kan bekosta sig själv genom minskade ohälsotal. Vi ser gärna att detta kan prövas i liten skala, för att sedan utvärderas innan det blir en allmän rekommendation till verksamheten.

11.5.4 Genomförandeplaner

Att aktuella och kontinuerligt uppdaterade genomförandeplaner finns är av största vikt. Detta för att kunden ska kunna få den absolut bästa omsorgen utifrån sitt individuella behov. En konsekvens av den stressiga arbetsmiljön är att genomförandeplaner blir eftersatta eftersom kundens basala behov måste gå före.

11.5.5 Kuratorer för de äldre

Många äldre mår av olika anledningar dåligt och kan behöva extra stöd. Social isolation, förlust av anhöriga och oro är områden där vissa upplever svårigheter. Det finns idag en så kallad samtalskontakt, men den är inte fullt specialiserad mot de äldre primärt. Gävle kommun bör därför, i högre utsträckning än idag, fånga upp äldre som mår psykiskt dåligt.

Genom stöttande och vägledande samtal kan en äldrekurator motverka den psykiska ohälsan bland dem som bor på äldreboenden eller har hemtjänst/hemsjukvård. På så vis kommer det att leda till att fler äldre i vår kommun upplever en högre livskvalitet.

11.5.6 Förbättrad avvikelshantering

Omvårdnadsnämnden ska säkerställa bättre rutiner för att systematiskt identifiera och hantera avvikelser. En avvikelse kan bland annat röra kunders

behandling, arbetsmiljö i verksamheten, skadegörelse och andra händelser med negativa konsekvenser och som negativt avviker från standard verksamhet.

Negativa och avvikande händelser ska rapporteras så snabbt som möjligt, i rapporten ska även händelseförloppet beskrivas. Många gånger har läkemedel inte hanterats på ett säkert sätt inom kommunens hemtjänst och hemsjukvård. Rutiner och riktlinjer behöver ses över för att säkerställa att läkemedelshantering sker i enlighet med lagar och föreskrifter. Personalens kunskap om när, hur och till vem en avvikelse ska skrivas måste förbättras. Än viktigare är att avvikelserna åtgärdas i tid och följs upp. Regelbunden återkoppling till personalen ska också ske.

11.5.7 Vikariehantering och vikten av god kommunikation

Vikarieanskaffningen är idag en stor utmaning inom Gävle kommun. I många fall uppstår kulturkrockar och språksvårigheter. För ordinarie personal, likväl som för vikarier, är det grundläggande att samtlig personal obehindrat kommunicerar med kunden eller närstående. Det är en fråga om säkerhet och respekt. Dessutom ska kontinuiteten i vården förbättras för att öka tryggheten för båden kunder och personal. Detta kan möjliggöras med fasta vikarier i verksamheterna.

En annan slags problematik inom omvårdnad har på senare år uppdagats. Den utgörs av att viss personal anser sig hindrade, på grund av kulturella eller religiösa skäl, att vårda en person av det motsatta könet. Det är en självklarhet att en anställd inom omvårdnad ska kunna duscha, klä på, klä av och sköta den allmänna hygien å alla kunder oavsett kön. Den typen av sysslor är grundläggande inom omsorgsycket. Gävle kommun ska före eventuell anställning eller vikarierekrytering säkerställa att arbetssökande får information om vad arbetet innebär.

11.5.8 Fria arbetskor

Det är allmänt känt att det är viktigt att ha bra och lämpliga skor eller utprovade skoinlägg när man jobbar inom omvårdnad för att förhindra belastningsskador. Vi uppdrar till Sektor Välfärd att se över möjligheten att erbjuda fria arbetskor eller utprovade skoinlägg.

11.6 Kunden i fokus

11.6.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement

Omvårdnadsnämnden ska arbeta för ett brett utbud av omvårdnad, med hänsyn till kundens individuella önsknings och behov. Det tillhör nämndens uppgift att

ständigt vara lyhörd för kunden och dess anhöriga. Både gällande inflytande, behov och delaktighet som för ökad trivsel och trygghet.

Gävle kommun bör uppmuntra initiativ till etablering av trygghets- och seniorboenden.

11.6.2 Kategoriboende med djur

Det finns mycket forskning som visar på att djur kan medföra goda hälsoeffekter för de äldres livskvalitet. Djurens närhet har visat sig påverka psykiska, fysiska och sociala funktioner positivt. Äldre personer som har djur i sin närhet äter dessutom mindre läkemedel.

Sektor välfärd får uppdrag att utreda möjligheten att införa kategoriboende, där kunder som har husdjur kan fortsätta ha dem och personal som vill och kan ta med lämpliga djur kan få göra det. Därtill utreds möjlighet att använda terapidjur även inom övriga verksamheter inom omvårdnad.

11.6.3 Näringsrik och god mat

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för de äldres livskvalité, dels genom näring och energi, dels att dessa stunder kan bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet.

Alla ska ha rätt till god, näringsrik och vällagad mat. Den ska smaka bra, se aptitlig ut och om så önskas ska den serveras med grönsaker, valfri dryck och någon form av efterrätt. Det ska finnas möjlighet att välja mellan vegetarisk och animalisk kost.

I den mån tillgång till kök finns, anser vi att maten bör tillagas på plats. Studier har visat att dofter från matlagning signalerar till hjärnan att det snart är dags att äta, vilket i sin tur ökar aptiten och även skänker en känsla av hemtrevnad. På de enheter där kök idag saknas ska det säkerställas att personal på plats har kunskaper kring vilken mat som ska värmas och inte så att den kan serveras som sig bör. Därutöver ska kostnaden för att möjliggöra matlagning på plats för de verksamheter som idag saknar det, utföras.

Inom hemtjänsten är det i dagsläget svårt att komma ifrån systemet med matlådor. Matlådor ska levereras direkt från leverantör minst 3 ggr i veckan. Detta för att maten ej ska behöva förvaras i kylskåp/kylrum för länge.

11.6.4 Minskning av undernäring och mätning av nattfasta

Kommunens ambitioner vad gäller måltidens näring, miljö, hållbarhet och personal med relevant utbildning, ska vara hög. Idag mäts äldres nattfasta i kommunens särskilda boenden. Detta för att kontrollera om den ligger i nivå med Socialstyrelsens rekommendationer om max 11 timmars fasta. Dessa mätningar görs dock inte inom hemtjänsten, vilket är vanskligt, eftersom denna verksamhet omfattas av samma rekommendationer om maxantal fastande timmar. Om mätinstrument saknas kan heller aldrig problem uppdagas. Det är allvarligt eftersom undernäring hos de äldre samtidigt tenderar att öka i hela landet. Uppdrag att Gävle kommun initierar arbete med att möjliggöra mätningar av nattfasta inom hemtjänsten.

Med den nya regeringen har det också kommit nya föreskrifter via Socialstyrelsen. Där ställs krav om att näringsintaget hos människor med hemtjänst, till viss del, ska kontrolleras. Exempelvis genom att personal, vid ny matleverans, undersöker om brukaren ätit upp tidigare given måltid. Detta är positivt och ett steg i rätt riktning - men inte tillräckligt.

11.6.5 Dietisthjälp och provtagningar

På många äldre syns det inte utanpå att de lider av näringsbrist. Många kunder som vårdas inom kommunernas äldreomsorg, lider idag av undernäring. Ett växande problem idag är även att många av våra äldre riskerar att utveckla fetma till följd av dålig och näringsfattig kosthållning. Gävle kommun ska arbeta aktivt med dagens kostproblematik bland våra äldre, och bör utreda möjligheten att erbjuda alla äldre inom omsorgen kontinuerlig dietisthjälp med tillhörande provtagningar. Genom detta skulle vi bättre kunna anpassa kosten till dem och därmed minimera undernäringen samt förebygga fetma.

11.6.6 Fysisk miljö

Människors välmående påverkas positivt av en vacker, välanpassad och rogivande fysisk miljö. Detta blir mer märkbart när vi blir äldre eller drabbas av sjukdom. Då

man blir äldre eller av annan orsak får en nedsättning av syn och tankeförmågan kan miljön bli ett hjälpmedel för att göra omgivningen mer tydlig. Belysning, färgsättning och planteringar blir därför viktigt för att kunderna lättare ska kunna lokalisera sig, känna hemtrivsel och uppleva en ökad trygghet.

Sverigedemokraternas uppfattning är att den yttre fysiska miljön är lika viktig som den inre - inte minst då den faktiskt har en direkt påverkan på individens mående. Vi vill därför verka, långsiktigt, för att alla inom omvårdnad ska ges möjlighet till utevistelse i en trädgård som är anpassad efter de boendes respektives behov. I detta ingår rullstolsanpassade gångar och blomlådor i upphöjt läge.

11.6.7 Stimulera det sociala livet

Social samvaro och sociala aktiviteter är två områden som de äldre ofta är missnöjda med. Detta är dock inget specifikt för Gävle kommun, men är en tydlig indikation på att de sociala behoven måste uppmärksammas i högre utsträckning än idag.

Social samvaro människor emellan höjer livskvaliteten och har stor betydelse för individens förmåga att upprätthålla och förbättra sin funktionsförmåga. Nedstämdhet och isolering motverkas, vilket i sin tur kan minska sömnproblem och därmed behovet av läkemedel. Sverigedemokraternas målsättning är att utomhusvistelsen för kunderna inom verksamheten ska öka.

Vi ser med stor oro på de olika förslag som tagits fram och presenteras som skraddarsydda språkutbildningar för nyanlända invandrare med inriktning på vård och omsorg, genom vilka de framför allt får lära sig "sjukvårdssvenska". Begrepp som gäller den basala verksamheten i omsorgen är dock bara en del av den konversation vårdgivare har med sina kunder. De språkliga kraven som ställs på personal inom omsorgen bör inte vara lägre än att man kan tala det vardagliga svenska språket väl. Kunder inom den kommunala omsorgen är ingen instans för integration, de är medmänniskor som ska ha möjlighet, är berättigade till, att kunna prata med sin vårdpersonal om vädret, barnbarn, aktuella samhällshändelser och andra vardagliga ting.

Högre språkkrav ska ställas på kommunens yrkesverksamma inom omsorgen.

11.6.8 Förebygga brott mot äldre

Ett förebyggande arbete kring äldres utsatthet för brott ska inledas. För att i högre grad öka tryggheten och förebygga våld och hot mot våra äldre, ska sektor Valfärd ta fram en strategi för att upptäcka och hantera dessa problem. Därutöver ska ett utdrag ur belastningsregistret vara obligatoriskt för samtlig personal som arbetar med kunder inom nämndens verksamhet.

11.7 Planering för framtiden

11.7.1 En omsorg i kris

Sverigedemokraterna anser, till skillnad från övriga partier i fullmäktige, att det inte alls är självklart att det är ambitionerna för omsorgen som ska behöva sänkas i sämre ekonomiska tider. Vi vill i så stor utsträckning som möjligt skona välfärdens kärnverksamheter från besparingar. Detta eftersom vi ser dessa som det mest basala området där skattebetalarna alltid ska kunna förvänta sig likvärdighet och god kvalitet.

11.7.2 Ekonomi

Verksamhetens ekonomiska planering ska utgå från ett långsiktigt tänkande. Inte minst mot bakgrund av att fler och fler kommuninvånare blir äldre. Därför behöver alternativa boenden upprättas, i enlighet med invånarnas önskemål. Sammantaget innebär denna utmaning att nämnden måste ha god framförhållning och att verksamhetens kvalitet, långsiktighet och dess ekonomi är i balans.

Utmaningen ligger även i att upprätthålla och öka intresset för människor att vilja jobba inom Omvårdnad Gävle. Detta ställer krav på seriösa anställningsformer, en riktad kompetenshöjning och en löneutveckling som svarar upp till yrkenas utbildningsnivå och ansvar. Samtidigt krävs ett aktivt arbete för att minska sjukfrånvaron.

11.8 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden:

- Förbättrad arbetsmiljö med minskad stress och arbetsbelastning
- Fungerande vikarieanskaffning

- Bättre struktur i hela personalkedjan som genomsyras av bra kommunikation
- Rimligt antal medarbetare per chef
- Verka för ökad status för arbete inom omvårdnadssektorn
- Fokusera på decentralisering av schemalaggningsen för personalen
- Avskaffa ofrivilliga delade turer
- Se över förbättrade anställningsformer, genom att minska behovs- och timanställningar till förmån för fler fasta anställningar
- Stärkt kompetensutveckling för vår personal för en mer personcentrerad och tryggare vård, bland annat gällande olika mer komplexa sjukdomstillstånd och multisjuka
- Utredda slopande av karensdagen för personal med daglig kundkontakt
- Vid nyanställning skall krav på adekvat utbildning eller minst 3 års arbetserfarenhet inom aktuellt område ställas
- Verka för större kontinuitet bland personal inom hemtjänsten för att främja kundernas integritet, trygghet och säkerhet
- Erbjuder gratis influensavaccinering på frivillig basis till kommunalt anställda inom omvårdnadsyrkena
- Utredda möjlighet till fria arbetsskor
- Mäta nattfastan även inom hemtjänsten
- Verka för att andelen läkemedelsavvikelse minskar kraftigt
- En god munhälsa ska ses som en självklar rättighet för våra äldre medborgare
- Införa riktad information till berörda om brottslighet mot äldre personer
- Begär utdrag från belastningsregistret

- Alla kunder ska garanteras god kommunikation och all personal ska tala god svenska
- Värna om och verka för ökad social stimulans hos våra kunder
- Utredda om att Silviacertifiera nämndens verksamheter för ökad kvalitet inom demensvården
- Uppmuntra initiativ kring byggande av trygghetsboenden/seniorboenden
- Planera för att skapa trädgårdar intill boenden
- Verka för en lugn boendemiljö med möjlighet till promenader med hjälp av trygg och välkänd personal
- Anpassa den fysiska miljön vid särskilda boenden för ökad trivsel
- Verka för fler utomhusvistelser för de äldre
- Utredda möjligheten att starta kategoriboenden med husdjursprofil samt införande av terapidjur
- Utredda hur ökad dietisthjälp och provtagningar kan minska undernäringen hos äldre
- Verka för vällagad och näringsrik mat tillagad på plats, med fördel tillagad av närproducerade råvaror
- Löpande utvärderingar kring verksamheten ska redovisas på Gävle kommuns hemsida
- Öka kunskapsnivån hos personal- och gymnasieelever i omvårdnadsprogrammet kring geriatrik och socialt bemötande (Detta i samverkan med region och privata aktörer)
- Inhämta åtgärdsförslag från kunder inom kommunens hemtjänst kring hur omsorgen ska kunna förbättras
- Anställa äldrekuratorer och återkomma till nämnden med en utvärdering

12. Socialnämnden

12.1 Vår politik i nämnden

Vi ska ha en socialnämnd som lyckas med det förebyggande arbetet, som ser människan i varje enskilt ärende, som aktivt arbetar för att stärka familjer, minska utanförskap och ohälsa. Ett av nämndens viktigaste uppdrag är att hjälpa och stödja barn och unga i utsatta livssituationer, för att ge dem en trygg och säker uppväxt. Socialförvaltningen ska ha kompetens och hög beredskap för att kunna möta den enskilde på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår.

För att lyckas med det behöver vi tillföra mer resurser och arbeta mer förebyggande. Vi ska bland annat minska personalomsättningen, motverka psykisk ohälsa och bli bättre på att sätta in insatser i tid samt öka samverkan med utbildningsnämnden. Kommunen ska verka för ett välfungerande samarbete mellan socialtjänst, skola, föreningsliv och polis för att tidigt kunna fånga upp riskpersoner och förebygga kriminalitet. Alla personer som kan fångas upp i tid leder till lägre utgifter för samhället, men främst innebär det ett minskat lidande för de drabbade och anhöriga.

Ett förstärkt förebyggande arbetet gynnar hela vårt samhälle på många olika plan. Kommunen ska därför arbeta än mer aktivt med frågor som hemlöshet, missbruk och drogprevention i skolan. Många missbrukare har så kallad dubbeldiagnos, vilket betyder att personen både innehar missbruk och någon form av psykisk problematik. Därför ska behandling av missbruk alltid följas upp med hjälp och stöd av psykisk problematik.

Det finns ett ökat behov av att arbeta mot våld i nära relationer. I och med dagens stora ökning av hedersrelaterade ärenden, ser vi ett stort behov av att tillföra resurser och kompetens till detta område. Även här måste arbetet för att ändra de bakomliggande orsakerna till hedersproblematik intensifieras.

Sammantaget vill vi ha en politik som värnar våra mest sköra och arbetar förebyggande så att inte fler far illa i framtiden. Det är en politik för social jämlikhet.

12.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Våra satsningar ska vara preventiva och samtidigt täcka upp för de ekonomiska luckor som finns i verksamheten. Därför blir vår stora satsning en generell resursförstärkning till nämnden på hela 40 miljoner per år.

12.3 Socialnämnden i korthet

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- Budget- och skuldrådgivning
- Uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- Familjerätt
- Familjerådgivning
- Serveringstillstånd för restauranger
- Lotteritillstånd

12.4 Socialnämnden och vår politik

Regeringen och Sverigedemokraterna kommer under 2024 bana väg för en ny socialtjänstlag. Det är ett arbete för omställning till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Syftet är att samhället ska kunna möta nutida utmaningar med träffsäkra insatser och en effektiv resursanvändning.

12.4.1 Orosanmälningar på barn

Varje år inkommer tusentals orosanmälningar om att barn har problem i skolan eller far illa i sina hemmiljöer, inte sällan på grund av missbruk och/eller våld i nära relationer. Antalet orosanmälningar har på senare år ökat kraftigt i hela Sverige. Under 2022 gjordes cirka 5 800 orosanmälningar rörande barn och unga, 2 300 ärenden som rörde barn 0 – 17 år behandlades i socialtjänstens individ- och myndighetsutskott.

Både kommunen och Socialstyrelsen har ett stort ansvar i att kartlägga orsakerna till att anmälningarna ökat. Lokalt i Gävle kommun anser vi att nämnden ska göra årliga uppföljningar kring vad det stora antalet orosanmälningar faktiskt beror på.

Många gånger väljer socialtjänsten att inte polisanmäla, i syfte att skydda barnet från den jobbiga process som en polisutredning kan innebära. Under 2022 gjordes cirka 100 polisanmälningar gällande våld mot barn. Lika många beslut om

att inte polisanmäla våld mot barn fattades 2022. Det konstaterades att i övervägande majoritet av fallen så är den misstänkta personen barnets biologiska förälder/föräldrar. Sverigedemokraterna anser dock att alla övergrepp mot barn, där det finns tecken på lagbrott, ska leda till en polisanmälan och utredas grundligt.

12.4.2 Sätt in relevanta insatser i tid

En oroväckande mängd utredningar avslutas utan insats, detta på grund av att vårdnadshavare avböjt vidare stöd.

Det finns åtgärder vi kan göra på kommunal nivå för att förstärka arbetet gentemot våra utsatta barn och unga. Här ser vi att även om kommuner lägger mycket resurser på att utreda ärenden, så är den viktiga uppföljningen av insatserna mycket mer begränsad.

Socialtjänsten ska därför regelbundet utvärdera de stödinsatser som sätts in, för att kunna säkerställa att de håller hög kvalitet och är relevanta och tillräckliga.

Socialtjänsten ska utreda hur många familjer och individer som faktiskt genomför och slutför de frivilliga insatserna som erbjuds. För de familjer som avböjer frivilliga insatser ser vi ett stort värde av förstärkta motivationssamtal till att faktiskt ta del av insatserna.

Socialtjänsten ska arbeta med att minska personalomsättningen. Kontinuitet ger ökad trygghet och kvalitet.

12.4.3 Familjerådgivning

Familjerådgivning är ett nödvändigt stöd för många familjer. Det kan förebygga eventuella separationer och skilsmässor, bryta destruktiva familjemönster eller hjälpa till att förbättra familjens interna kommunikation. Sådana frivilliga och tidiga insatser är grundläggande i det förebyggande arbetet.

Ibland fungerar det inte som man har tänkt i en relation och människor kan tvingas sära på sig. I dessa lägen är det viktigt att barnets bästa sätts i fokus. Utifrån ett barnperspektiv kan också kontakten med barnets båda vårdnadshavarna, vid separationer främjas, när så är lämpligt. De kan även stötta

vårdnadshavare så att de etablerar en så god kontakt med varandra som möjligt, trots att de separerat.

12.4.4 Hem för vård eller boende (HVB hem)

Sverigedemokraterna värnar samtliga barn och ungas mående. De förebyggande insatserna är precis lika viktiga som de mest akuta. I ett längre perspektiv ser vi att det förebyggande arbetet ofta är avgörande, dels utifrån ett ekonomiskt perspektiv dels utifrån omsorg för individen och dennes livskvalité.

De externa HVB-placeringarna ökar kraftigt i kommunen. Statistiken visar att 31 procent av placeringarna i HVB under 2022 har kriminalitet som en av orsakerna. Allvarlighetsgraden av kriminalitet har ökat jämfört med tidigare år. Den unges kriminalitet yttrar sig oftast i grova narkotika- och vapenbrott, hotbild och deltagande i kriminella nätverk. De som placeras på grund av kriminalitet har i genomsnitt 4 samtida problem: narkotikamissbruk, psykisk ohälsa/neuropsykiatrisk funktionsnedsättning samt omsorgssvikt (missbruk/psykisk ohälsa hos förälder, våld i familjen).

HVB-placeringar är kostsamma, utifrån dagens ekonomiska läge behöver nämnden effektivisera, men inte så till den grad att barn och unga går under.

Därför bör kommunen erbjuda likvärdig professionell och givande vård i egen regi. För att kunna lyckas med det måste vi först säkerställa att vi har en fungerande organisation.

12.4.5 Gör det attraktivt att vara familjehem igen

Gävle kommun har ett ökat behov av familje- och jourhem. Samtidigt finns svårigheter med att rekrytera kompetent personal till dessa. Detta medför att barn och unga i stället placeras på ett HVB hem.

Idag råder en stor konkurrens om hemmen. Detta får i effekt att kommuner budar över varandra och priserna har på så sätt drivits upp. Vi kommer därför tillsätta en utredning i syfte att förbättra samarbeten mellan kommuner.

12.4.6 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd

Vår uppfattning är att tätare kontakt och närmare samarbete mellan socialtjänst och utbildning skulle resultera i bättre förebyggande arbete. Skolledare upplever idag att de överlag har ett gott samarbete med socialtjänsten, men att det alltför ofta tar för lång tid innan insatser görs.

All personal som arbetar med barn och unga bör delges aktuell och icke sekretessbelagd information om vilka varningstecken och beteenden som bör uppmärksammas hos barn och unga. Detta för att möjliggöra att rätt insatser sätts in i tid.

12.4.8 Tidiga insatser mot missbruk

Det finns stora vinster med att upptäcka och åtgärda missbruksproblem i ett så tidigt stadium som möjligt. Ett alkohol- eller narkotikaproblem kan många gånger vara en del av grundproblemet när den enskilde eller en familj tar kontakt med socialtjänsten på grund av exempelvis parrelaterade problem och våld i familjen, försummelse av barnen, kriminalitet och/eller upprepade och långvariga ekonomiska problem.

Det finns ett stort behov och värde av screening av risk- eller missbruk av alkohol och/eller narkotika. Detta oavsett vilken enhet eller avdelning den hjälpsökande vänder sig till. Målet är att då i god tid upptäcka eventuell risk- eller missbruksproblematik hos människor.

Den som hamnat i ett missbruk klarar sällan att bryta det på egen hand. Effektiv och kompetent hjälp är avgörande för att bryta ett missbruk, stötta och vägleda vederbörande tillbaka till ett värdigt liv.

Socialtjänsten ska ha ett gott samarbete med skola och skolhälsovård - inte minst när det gäller arbetet med drogtestar i skolan. Ett konkret handlingsprogram ska tas fram för tidig upptäckt av barn och unga i riskzonen för utslagning. Detta skulle innebära en vinst både för barn, unga och deras familjer, men också en samhällsvinst ekonomiskt.

12.4.9 Missbruksvården ska förbättras

Missbruk innebär ett stort personligt lidande för den drabbade och vederbörandes anhöriga. Ett fortlöpande missbruk medför enorma kostnader för samhället. Socialnämndens utmaning är att tidigt fånga upp ungdomar och unga människor som befinner sig i riskzonen för att utveckla ett missbruk. Med tidiga insatser kan vi i högre grad motverka social utslagning, familjetragedier, sjukdom och självmord.

För en effektiv och human missbruksvård så måste dagens stöd- och behandlingsinsatser vara sammanhängande. En brukare som beviljas avgiftning måste ha en färdigställd behandlingsplan så att dessa insatser sker sammanhängande. Därutöver ska en plan för eftervård, på hemmaplan, formuleras och vara färdig innan vederbörande lämnar den behandlande instansen.

Det är en enormt lång väg att vandra för att komma ur ett missbruk, trots det, finns det ofta en föreställning om att det räcker med ett par veckor på ett behandlingshem/behandlingsprogram, sen är individen fri från missbruk. Så är inte fallet. Det absolut sämsta man kan göra i en situation, när en individ fullgjort sin avgiftning och behandling, är att lämna vederbörande i det tillståndet, vind för våg, i sin ensamhet i sitt hem. Med detta förfarande tar det sällan lång tid innan vederbörande fallit tillbaka i sitt missbruk. Vilket innebär att stora resurser, ännu en gång, måste läggas på samma individ igen senare. Framför allt medför detta ett stort lidande för dessa individer. Samtliga insatser ska således vara koordinerade utan glapp som ökar risken för återfall.

Många missbrukare har även någon form av psykisk problematik. Behandling av missbruk ska därför alltid följas upp med stöd av psykisk problematik. Gävle kommun ska således förbättra och utöka nyttjandet av samordnad individuell plan (SIP). De individer som är i behov av insatser och stöd från både hälso- och sjukvård och socialtjänst, ska få dessa insatser samordnade. Ett utökat nyttjande av SIP som verktyg kommer bidra till ett helhetsperspektiv av varje enskild individ. Vilket kan stärka, effektivisera och kraftigt förbättra dagens missbruksvård, minska antalet återfall och minska dagens psykiska ohälsa.

12.4.10 En drogfri skola

Det har visat sig att drogdebuten, även för tunga droger såsom kokain, kan ske redan vid 11-13 års ålder.

Från att det för några år sedan hörde till ovanligheterna att en skolelev i högstadiet eller på gymnasiet, testades positivt för droger, är det idag nästan normaliserat.

Drogfri Skola Gävle är en verksamhet som arbetar för att narkotikaanvändning och missbruk, inom grundskolan och gymnasiet, ska upptäckas i ett så tidigt skede som möjligt. Verksamheten består av tre delar: samtal med elever som misstänks bruka droger, att utbilda lärare och annan skolpersonal i hur de ska hantera elever som de misstänker nyttjar droger och att informera och stötta vårdnadshavare. Bland annat kring hur de kan identifiera huruvida deras ungdom tar droger, och vidare hur de kan föra lämpliga samtal med densamma kring detta.

12.4.11 De viktiga fältassistenterna

Det råder ingen tvekan om att knarkhandeln runtom i Gävle kommun är utbredd och organiserad. Många gånger är det de äldre ungdomarna som styr de väldigt mycket yngre, icke straffmyndiga barn att utföra dessa kriminella handlingar. Men faktum är att det idag är allt fler som debuterar allt tidigare i drogmissbruk eller i lättare brottslighet.

Som en viktig del i det förebyggande arbetet mot detta har vi fältassistenterna. De finns närvarande i våra mest utsatta områden, där en stor del av ungdomarna med problematik kring brott och/eller missbruk befinner sig. I dialog med polisen jobbar de förebyggande och har öron och ögon på plats.

12.4.12 Säkra Grindens verksamhet

Grinden är en viktig stödverksamhet för barn mellan 6 och 20 år som lever i familjer med missbruksproblematik. Även barn och unga som lever i miljöer med psykiska sjukdomar, våld eller konfliktfyllda separationer kan få hjälp där.

Grinden är en av de viktigaste verksamheter som socialtjänsten bedriver idag.

12.4.13 Bostad först – en möjlig väg ur hemlöshet

Bostad först är en evidensbaserad modell som rekommenderas av SKR. Det innebär att hemlösa, som ofta även har en missbruksproblematik och/eller psykisk sjukdom, erbjuds en bostad utan krav på exempelvis nykterhet.

Genom Bostad först erbjuds hemlösa en trygghet i ett eget boende, som ska generera en känsla av förutsägbarhet och kontroll över sitt liv. Detta utgör grunden för individen att motiveras samt inspireras till att långsiktigt arbeta och förändra sin livssituation. Inga krav på nykterhet ställs från verksamhetens sida för att individen ska få behålla sitt hyreskontrakt. Dock ska ett professionellt team finnas med i med hela processen, vilka ska erbjuda olika former av stöd och uppmuntrande insatser, så som exempelvis uppmuntran till att delta i behandling och stöttning under en sådan. Syftet med Bostad först är förbättrad hälsa, ökat välbefinnande och förbättrade möjligheter i livet för dessa individer så att deras möjligheter att bo kvar i bostaden ökar.

12.4.14 Stöd mot umgängessabotage

Vid vårdnads- och umgängestvister är det inte ovanligt att en förälder, medvetet eller omedvetet, negativt påverkar barnets inställning till den andra föräldern, och att barn i sin tur säger sådant som de tror den ena eller båda föräldrarna önskar eller förväntar sig.

Ett sådant förfarande, när en av föräldrarna använder påverkan för att nå framgång i en vårdnadstvist eller efter att en dom avgjorts, förskjuter den andra föräldern från barnen. Det drabbas naturligtvis både mammor och pappor, men framför allt barnen.

Familjerätt och annan rådgivning inom socialtjänsten, ska få ökade befogenheter att aktivt verka mot barns utsatthet i form av umgängessabotage vid separationer. Då Socialtjänst Gävle strävar efter jämlikhet ska hjälpsökande föräldrar, oavsett kön, erhålla samma upplevelse av respekt och service utifrån sin föräldraroll. Detta är viktigt ur både föräldrarnas och barnens perspektiv.

12.4.15 Våld i nära relation

Våld i nära relationer är ett stort samhälls- och folkhälsoproblem. Det omfattar alla personer som är utsatta för hot och våld av någon närstående, direkt eller indirekt.

Män och kvinnor ska ha samma möjligheter och rättigheter och därmed också ha lika stor rätt till ett tryggt liv. Våldet i vårt land är inte könsneutralt utan drabbar (och begås av) de båda könen i olika utsträckning. Just kvinnor drabbas dock i högre grad, framför allt gällande dödligt våld. Därför utgör kvinnovåld ett betydande jämställdhetsproblem som måste tas på största allvar.

Riktade insatser mot förövare som önskar bryta det egna våldsutövandet är nödvändiga, och ett viktigt led i att förebygga och motverka våld i nära relationer. Det handlar om insatser som syftar till ett förändrat beteende och ett upphörande av våldsagerande hos förövaren, vilket kan minska risken för att ytterligare individer kommer att utsättas i framtiden. Viktigt dock att sådana insatser genomförs med beaktande av behovet av trygghet och säkerhet hos den/de våldsutsatta.

12.4.16 Hedersvåld och tvångs gifte

Hedersvåld har funnits under lång tid i Sverige, inte minst med anledning av att vi länge haft en hög invandring från länder där denna typ av kultur och seder är betydligt mer vanlig än i västvärlden. I förhållande till svenska lagar och existerande rutiner är dock hedersproblematiken något nytt. Detta har tidigare inte behövt beaktats, varför en hantering av hedersproblematik utifrån socialtjänstens standardrutiner kan medföra stora konsekvenser för den drabbade.

En grundläggande förutsättning för att socialnämnden ska kunna arbeta stödjande, hjälpa och skydda de som är utsatta för hedersrelaterat våld, är att samtlig yrkesverksam personal besitter goda kunskaper och insyn kring denna typ av våld, och vilka uttryck denna problematik kan yttra sig i. Så länge vi har parallella samhällen i Sverige, utan krav på egen försörjning eller integration, kommer troligtvis problemen att fortgå eller till och med öka. Därför behöver både stödinsatser som förebyggande insatser, för att motverka hedersvåld,

prioriteras. Om vi kan minska problemens omfattning kommer både utgifterna minska och mänskligt lidande att kunna undvikas.

Med anledning av ovanstående ska information angående hedersproblematiken vara tydlig och göras än mer lättillgänglig.

12.4.17 Tillståndsenheten

Alla kommuner har riktlinjer för tillståndshantering. Socialtjänsten har ansvar för handläggning, tillsyn och kontroll enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter samt lag om vissa receptfria läkemedel. För att få ett serveringstillstånd måste den sökande och verksamheten uppfylla krav på kunskap, lämplighet och ekonomisk skötsamhet.

Kommunen ska vara en hjälpande hand och sluta agera bromskloss mot företagarna. Genom tydlig information och öppen dialog ska kommunen tillhandahålla bra service med god kvalitet.

12.5 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden:

- Genomföra årliga uppföljningar kring vad det ökande antalet orosanmälningar gällande barn beror på
- Fler utredningar som påvisar missförhållanden ska leda till insatser
- Alla övergrepp mot barn, där tecken på lagbrott finns, ska leda till en polisanmälan och utredas grundligt
- Genomföra en omfattande utvärdering och uppföljning av socialtjänstens samtliga verksamhetsområden
- Socialtjänst Gävle ska uppmuntra till nya arbetssätt för att säkra barnperspektivet
- Regelbunden uppföljning av hur många berörda som tar emot och slutför de frivilliga stödinsatser som erbjuds, ska återkommande redovisas för nämnden
- Utvärdera socialtjänstens stödinsatser till berörda familjer och individer, resultat ska återkommande redovisas för nämnden

- Utredda hur många individer/familjer, som tidigare nekat insatser, men som återkommer som ett ärende till nämnden
- Förstärka motivationssamtal för att anta frivilliga insatser för de familjer som uppvisat missförhållanden, men tidigare nekat desamma
- Socialtjänst Gävle ska vara en föregångare i landet vad gäller drogförebyggande verksamheter och därmed minska utslagning, fattigdom och kriminalitet i samhället
- Socialtjänsten ska beläggas med anmälningsskyldighet vid misstanke om att en klient har kopplingar till gängkriminalitet, hedersvåld eller IS-kopplingar. Anmälan ska ske till polismyndigheten.
- Motverka, informera, ingripa och stödja utsatta vid upptäckt av hedersrelaterat förtryck och våld samt tvångs gifte
- Att för alla utrikesfödda klienter tydliggöra och öka tillgängligheten av information om vilka lagar och värderingar som ligger till grund för det svenska samhället. Verksamheter som kan tänkas komma i kontakt med hedersproblematik är prioriterat.
- Screening av ett risk- eller missbruk av alkohol och/eller narkotika, ska ingå i socialtjänstens grundutredning
- Kraftigt förbättrad missbruksvård där samtliga insatser såsom avgiftning, behandling samt efterbehandling koordineras utan glapp
- Förbättra och utöka nyttjandet av samordnad individuell plan (SIP)
- Stärk det drogförebyggande arbetet i skolan
- Samarbetet med Drogfri skola ska stärkas
- Kommunen skall erbjuda kvalificerad rådgivning i svåra livssituationer

- Arbetet ska präglas av långsiktighet, det förebyggande perspektivet ska finnas med i både planering och i arbete med klienten
- Socialtjänsten arbetar utifrån ett likabehandlingsperspektiv
- Minska konkurrensen och öka tillgången till familje- och jourhem
- Bevara Grindens verksamhet

13. Kultur och fritidsnämnden

13.1 Vår politik i nämnden

Ett av kulturpolitikens främsta syften ska vara att stärka intresset för kunskapen om svensk och lokal kultur, men även att slå vakt om de djupa värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att återskapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av nytillkomna. Tydlighet med vad vår kultur står för och vad vi värderar här inom vår kommun, är ett måste för att våra nyinflyttade ska ha något konkret att sträva mot och sedermera bli en del av.

Sverigedemokraterna vill att Gävle kommun i första hand ska inrikta sig på att, med skattemedel, stödja verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet, samt ökar sammanhållningen i kommunen. Ekonomiskt stöd ska därför inte utdelas till föreningar med segregrande effekt.

Kommunens arbete för att främja vårt kulturarv har stor utvecklingspotential. Vi vill ha en vacker stad med karaktär, som bidrar till harmoni och välbehag, där färg och form skapar trevnad och trivsel. Tillsammans med våra medborgare kan vi lyfta Gävles lokala historia och göra den mer intressant för invånare och turismnäringen.

13.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Sverigedemokraterna vill genomföra satsningar på att lyfta fram vårt kulturarv, satsa på en levande kulturhistoria och digital kultur. Resurser ska frigöras som i stället kan komma skola och omsorg till del. Därför kommer en avveckling av symfoniorkestern och konstcentrum att ske, tillsammans med en generell besparing för nämnden, allt för att möjliggöra att nödvändiga resurser riktas till våra kärnverksamheter.

13.3 Kultur och fritidsnämnden i korthet

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom kultur och fritid. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Att ansvara för kommunens bibliotek
- Att driva och organisera symfoniorkester och konserthus
- Att ansvara för bidrag till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom området
- Att för kommunens räkning införskaffa, förvalta och vårda konstverk och samlingar
- Att verka för att bevara och vårda byggnader, miljöer och anläggningar av kulturhistoriskt och/eller estetiskt värde
- Att bedriva kulturskoleverksamhet

13.4 Kultur och fritidsnämnden och vår politik

13.4.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap

Gävle kommun har ett brett utbud av kulturella slag och fritidsverksamheter som alla medborgare kan ta del av. Det är viktigt att våra kommuninvånare kan utöva och ta till sig av sina intressen, och samtidigt erbjudas möjligheter till att vidga sina vyer genom att inspireras till nya aktiviteter och intressen. Därigenom kan traditioner och kunskaper förmedlas vidare mellan olika grupper och generationer.

Det är våra gemensamma normer och traditioner som binder oss Gävlebor samman, det utgör styrkan och förutsättningen för att vår kommun ska blomstra och vara välmående, trygg och harmonisk. Vi måste kunna se tillbaka för att kunna blicka framåt, därför måste utbudet vara rikt på spridning och innehåll.

Gävles stolta historia har präglats av föreningsliv och idrott, det är av yttersta vikt att detta tas tillvara vid sidan av kulturhistoriska, moderna och inflytelserika aspekter i kultur och fritidsverksamhet. För Sverigedemokraterna är det en grundprincip att alla gävlebor, oavsett bakgrund, sociala omständigheter och var man än är bosatt, ska ha samma tillgång till kommunens utbud. Kvalitén ska stå i samklang med individens behov att koppla samman dåtid, nutid och framtid.

I ett land som länge präglats av självförnekelse och självförakt och där såväl

splittring som segregation breder ut sig allt snabbare, kan positiv patriotism och stolthet för Sverige hamna i skymundan. Många kommuner har exempelvis ägnat det kommunala nationaldagsfirandet åt att hylla mångkulturalismen som ideologi, i vissa fall har erbjudna aktiviteter inte riktat sig ändamålsenligt. Nationaldagen har i flera fall kidnappats av förespråkarna för massinvandringen, och därigenom förnekat existensen av svensk kultur och identitet. Sverigedemokraterna ser Sveriges nationaldag som en dag som Gävle bör ägna åt att stärka den nationella gemenskapen för samtliga invånare. En dag att hylla och glädjas åt den svenska flaggan, vår kultur och våra traditioner.

13.4.2 Det viktiga föreningslivet och dess nya utmaningar

Sverigedemokraterna ser att en väsentlig del av folkhälsoarbetet är att människor uppmuntras att aktivera sig på regelbunden basis, särskilt barn och ungdomar. Idrottsrörelsen är en del av den svenska folkrörelsetraditionen och spelar som sådan en stor roll, inte bara för människors hälsa utan även för demokratisk och social fostran. Den erbjuder framför allt en meningsfull och innehållsrik fritid fri från kriminalitet och missbruk, och ska så göra framgent. Kommunen har således mycket att vinna på att stödja det lokala idrottslivet, i stort såväl som smått.

För att utveckla kommunens idrottsliv krävs samarbete mellan kommun, näringsliv och idrottsföreningar. Sverigedemokraterna verkar för ett blomstrande föreningsliv och kommunen måste generellt stödja föreningslivet, dock prioriterar vi framför allt verksamhet riktad till barn och ungdomar. Vi ser att ett brett utbud av aktiviteter krävs för att öka antalet ungdomar som söker sig till föreningslivet.

Den bistra verkligheten är dock att dagens destruktiva krafter nu funnit ingångar till föreningslivet. Terrorforskaren Magnus Ranstorp har tidigare slagit larm om den organiserade brottslighetens strategi att bilda föreningar. Det handlar om djupt kriminella individer med näringsförbud och stora kreditkulder, som utan problem kan bilda en ideell förening, öppna ett bankkonto och söka föreningsbidrag.

Föreningslivet ska vara fredat från kriminalitet, droger samt andra oegentligheter, extra viktigt blir detta i forum riktade mot barn och unga.

Sverigedemokraterna vill med anledning av detta stärka tryggheten och skärpa kontrollen av dagens föreningar. Föreningar som erhåller bidrag ska garantera att verksamheten är drogfri.

För att motverka fusk med kommunens föreningsbidrag är det viktigt att noggranna kontroller utförs och att allt misstänkt fusk polisanmäls. Nämnden skall utestänga föreningar som inte kan säkerställa att alla barn behandlas likvärdigt och med respekt. Föreningar ska kunna avstänga ungdomar som inte sköter sig.

Vi ser även positivt på att övervakningskameror och väktare agerar trygghetsskapande och avskräckande för att trygga idrottshallar och idrottsplatser. Vidare ska bråkstakar och mobbare utestängas från samtliga föreningslokaler. Samtliga vårdnadshavare måste kunna lämna sina barn tryggt förvissade om att deras barn inte far illa på sin fritid.

13.4.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning

Fritidsaktiviteter är viktiga för barn- och ungas hälsa, stimulans och livskvalité. I media har det tidvis rapporterats om ett föreningsliv i kris då ett kraftigt sjunkande intresse hos barn- och unga att organisera sig uppstått. Strax innan pandemin kunde en uppgång skönjas, men avstannade under pandemiåren.

Att många barn- och unga väljer bort organiserade idrottsföreningar med allt vad det innebär, kan ha flera orsaker. Men behöver per automatik inte innebära negativa konsekvenser för den enskilde. Exempelvis kan det vara många barn och unga som föredrar att spela fotboll spontant med bästa kompisarna på skolans/områdets fotbollsplan framför att engagera sig i en förening. Andra faktorer kan vara ökad användning av diverse olika skärmar, Tv-och dataspel, ökad stress i vårdnadshavares vardag och ett mer individualiserat samhälle generellt där människor inte vill "låsa upp sig".

Givetvis ska föreningsengagemang uppmuntras, samtidigt måste det finnas goda förutsättningar för barn och unga, att välja andra typer av aktiviteter. Kommunen bör därför satsa på att skapa fler spontanidrottsplatser. Här ser vi att konstgräs som ska bytas, kan återanvändas på ytor som exempelvis grusplaner och

skolgårdar. Vid upprustning av idrottsplatser ska barn och unga med funktionsnedsättning beaktas.

13.4.4 Digital kultur

Begreppet sport har utvecklats alltmer och inbegriper idag även e-sport i viss mån. Gävle har ett stort utbud av föreningsliv och kan tillgodose många unga individers intresse för sport. Men den grupp ungdomar som inte deltar i det traditionella föreningslivet i samma utsträckning, finner inte dagens kultur och fritidsutbud lika lockande. Sverigedemokraterna anser därför att en satsning på digital kultur som e-sport skulle kunna fånga upp denna grupp. Vilket även skulle kunna generera ett ökat positivt anseende för Gävles som stad, en stad som satsar på bredare grupper.

13.4.5 Fritidsgårdarna ska fredas från gängkriminella

Flera fritidsgårdar runt om i landet har den senaste tiden stängts ned på grund av kopplingar till kriminalitet. Många vittnar om att flera av dagens fritidsgårdar numer blivit en plattform för gängkriminellas rekrytering av barn och unga, förvaring samt försäljning av droger. Kriminologiprofessorn Jerzy Sarnecki uttalade sig tidigare i år (2023) att fritidsgårdar kan vara rent skadliga om de inte drivs på rätt sätt.

Sverigedemokraterna ser att fritidsgårdar som verksamhet, kan vara oerhört betydelsefulla för våra unga, sett utifrån många aspekter. Men denna viktiga verksamhet ska och måste vara välfungerande och fylla sitt syfte, framför allt utifrån ett förebyggande perspektiv. En fritidsgård i Gävle har under året haft en skjutning, inne i verksamheten mitt ibland många andra intet ont anades ungdomar. När vi nu får fler och fler alarmerande indikationer på att de mörka krafter som verksamheten i sig ska skydda och trygga våra unga ifrån, fått fri lejd in till, då måste vi agera - omgående och kraftfullt.

Sverigedemokraterna uppdrar till berörd nämnd att upprätta villkor för fritidsgårdar, föreningar och verksamheter som uppbär kommunalt stöd. Villkor som innebär "portning" av individer med kända gängkriminella kopplingar. Dessa individer har inget att göra i dessa lokaler eller verksamheter, såvida inte syftet med verksamheten är specifikt inriktad på att få personer ur gängrelaterad

verksamhet. Ignoreras detta av de kommunfinansierade aktörerna, ska prövning ske angående framtida stöd. Fritidsgårdens verksamhet ska rikta sig till våra ungdomar som ännu inte är myndiga.

Våra fritidsgårdar och dess verksamhet ska utgöra en trygg och förebyggande plattform för unga. En verksamhet som göder och stärker det sunda och positiva och tar kraftigt avstånd från osunda, destruktiva och rent skadliga krafter. Utifrån dagens samhällsutveckling med gängkriminalitet och dödliga uppgörelser som sker helt öppet till följd av deras rivalitet, parallellt med ungdomars missriktade glorifiering av gängen och deras förmodade leverne, ser vi behov av att Gävle kommun, i likhet med Sundsvalls kommun, inför en musikpolicy där den så kallade "gangsterrappen" förbjuds. Fritidsgårdens barn och ungdomar kan givetvis lyssna på vilken musik de vill till i sina egna hörlurar, men denna musik ska inte spelas i fritidsgårdarnas högtalare.

Vi uppdrar även åt nämnden att säkerställa att en utredning av våra fritidsverksamheter sker, vidare ska en kontinuerlig utvärdering samt uppföljning av den samma utföras. Detta med syfte att se fritidsgårdarnas faktiska effekt, med fokus på allmänt förebyggande samt brottsförebyggande effekt.

Våra unga i Gävle har rätt till drogfria och trygga platser där de tillsammans med andra ungdomar kan umgås och ägna sig åt diverse aktiviteter som inte inbegriper kriminalitet. Fritidsgårdarna utgör i grunden en mycket bra plattform för unga att själva skapa sin egen vardag, efter sina egna intressen. Personalen därinom har möjlighet att fånga upp unga på glid och arbeta förebyggande och stärkande. Men som situationen ser ut idag, i och runtom vissa fritidsgårdsverksamheter, så måste åtgärder sättas in, till att börja med de vi presenterat ovan.

13.4.6 Offentlig konst ska stimulera trivseln

En viktig faktor i arbetet för ökad trivsel är den offentliga konsten. Sverigedemokraterna vill att sådan konst, så långt det är möjligt, har en folklig förankring, som tydligt lyfter fram det nationella och lokala kulturarvet. Givetvis måste det även finnas utrymme för inköp av samtidskonst. Oavsett vilken typ av konst som köps in, är målet att det offentliga rummet ska präglas av vackra konstupplevelser som skänker lugn och harmoni till våra skattebetalare.

Utöver de medel som varje år finns avsatta för inköp av konst till kommunala anläggningar och lokaler, tillämpas en enprocentregel vid investering i konst. Vilket innebär att vid all byggnation av större offentliga byggen för också med sig betydande kostnader för ny konst.

Sverigedemokraterna önskar slopa detta upplägg av enprocentregeln, vi anser att alla nyinvesteringar i konst måste ses och motiveras från fall till fall, framför allt måste de vägas mot behovet av andra investeringar. I dessa ekonomiskt bistra tider är det inte försvarbart att säkerställa ny offentlig konst framför kvalitetsäkrade kärnverksamheter.

Gävle kommun saknar idag insikt kring det totala värdet på all konst de har i sin ägo. Det saknas även en fullständig förteckning över hur många verk vi äger och vilka de är. Det finns dock en katalogiserad förteckning i ett digitalt arkiv, gällande lös konst som lånas ut till kommunens egna lokaler. Den senaste utgivna trycksak som även beskriver annan konst i Gävle kommun, är från år 2008. Sverigedemokraterna vill därför att en konstinventering utförs samt att kommunen utreder möjligheten att sälja en del av konsttillgångarna.

Vi ser också ett behov av att se över placeringen av offentlig konst, där bland annat installationen i cirkulationsplatsen vid Teknikparken bör byta plats för att ge plats åt ett verk som upplevs mer välkomnande av våra besökare och som säger mer om vår kommun Gävle. I detta anser vi att kommuninvånarna ska tilldelas större makt gällande utsmyckning av det offentliga rummet.

13.4.7 Invändig konstutsmyckning av Agnes kulturhus

Utifrån ett ekonomiskt- och ett hållbarhetsperspektiv uppdrar Sverigedemokraterna åt nämnden att initialt genomföra en grundlig inventering av kommunens egenägda konstsamling. I nästa steg uppdras nämnden inbjuda Region Gävleborg för dialog kring befintlig konst i regionens ägo. Detta för att sedermera se över huruvida Gävle kommun kan låna konst som ej nyttjas för stunden och eventuellt är undanställd i ett förråd eller magasinerad.

Genom att inventera kommunens egen konstsamling samt föra en dialog kring att låna konst från regionen framför att investera i ytterligare ny konst, är vi övertygade om att kommunen kan göra omfattande besparingar och säkerställa att skattebetalarnas pengar går till att freda och kvalitetssäkra våra

kärnverksamheter. Skrytbygget Agnes kulturhus har redan kostat alldeles för mycket.

13.4.8 Saklig bibliotekskultur

Oavsett vilken arkitektoniska utformning ett bibliotek har, så är det viktigt att förståelsen för bibliotekens funktion och uppgift upprätthålls. Dess funktion som kunskapsförmedlare och plats för kunskapsinhämtning, är lika viktig idag som vid inrättandet av biblioteksväsendet. Biblioteken är en bärande pelare i det demokratiska systemet, varför dess syfte och funktion värnas i samtidens tillfälliga nycker och trender.

Stök och oroligheter har under flera års tid varit ett stort problem runtom i landet. Biblioteken upplevs inte längre som en trygg miljö för studier och inhämtning av kunskap såsom det en gång var, och med en mindre trygg arbetsmiljön till följd. Det är oerhört viktigt att bibliotekens roll i Gävle inte tillåts sättas ur spel på grund av individers avsaknad av förståelse att visa vördnad inför dess funktion.

Bibliotekslagen är tydlig med att verksamheten ska ägna särskild uppmärksamhet åt några prioriterade grupper. Dessa omfattar personer med funktionsnedsättning, personer som tillhör någon av de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken. Detta kräver naturligtvis resurser, hur dessa ska fördelas är en prioriteringsfråga.

Sverigedemokraterna stödjer till fullo att särskild uppmärksamhet riktas mot de nationella minoritetsspråken och till personer med funktionsnedsättning. Dock ser vi inte gruppen "personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken" som en prioritet för det svenska biblioteksväsendet. Denna grupp är mycket omfattande, det riskerar därför att bli oerhört kostsamt och ansträngande för biblioteken. Vi ser att detta starkt äventyrar målsättningen att ägna särskild uppmärksamhet åt de övriga två nämnda grupperna. Framför allt för de små biblioteken och filialerna kan detta bli en övermäktig uppgift.

Våra bibliotek ska hålla god service och inneha ett brett utbud av litteratur. En viktig princip för all utbildning, är att den ska sträva efter största möjliga objektivitet, saklighet och allsidighet. Verksamhet med inslag av ensidig politisk eller religiös påverkan bör således inte kunna uppbära statligt stöd inom ramen för folkbildningen.

13.4.9 Avveckla konstcentrum

Konstcentrums verksamhet består av en konsthall och har cirka fem tillfälliga utställningar per år. Utöver det erbjuder man både en omfattande konstpedagogik och programverksamhet. Det är välkänt att Gävles konstcentrum intresserar en sparsam del av kommunens invånare vilket innebär att kostnaden per besök, i form av kommunala subventioner, är hög. Den konst som visas inom konstcentrums verksamhet är av sådan smal karaktär att det generellt inte bör ses som särskilt folkligt.

Sverigedemokraterna anser att Konstcentrums verksamhet redan år 2024 ska avvecklas.

13.4.10 Barn- och familjekulturen prioriteras

Sverigedemokraterna värnar och verkar för ett folkligt och levande kulturliv i kommunen, framför allt för barn och deras familjer. Bland annat behövs bibliotek, sevärdheter, upplevelser samt allmänna samlingsplatser för exempelvis dans och musik. Vi ser positivt på att utsätta en större del av kulturlivet för marknadsmässig konkurrens. Därigenom ökar vi samtidigt medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning.

Vidare är det av stor vikt för oss att kommunens grill- och samlingsplatser underhålls löpande för att familjeaktiviteter ska stimuleras. Värdet av gemensamma upplevelser i utomhusmiljö har särskilt visat sig under perioder av Coronarestriktioner.

13.4.11 En levande lokalhistoria

Det lokalhistoriska intresset bör stimuleras hos allmänheten och lägga vinn om att göra den intressant även för inflyttade från andra länder. Dagens rotlöshet och historisk sett en ökad flyttbenägenhet, har skapat en strävan efter en fast

förankring och identitet, något det växande intresset för bland annat släktforskning visar. En hel del litteratur om Gävles lokalhistoria finns, tyvärr pekar tendenserna på minskat intresse för bokläsande idag. Det finns således en överhängande risk att de inflyttade från andra länder väljer bort detta utbud till förmån för att värna om den egna kulturen.

Sverigedemokraterna vill därför att kommunen ser över och hittar nya och spännande sätt att förmedla vår historia på. Ett steg i rätt riktning är att i högre grad vända sig mot skolor, högskolan samt använda sig av exempelvis gatuteater under sommarmånaderna, film som fiction, statskonst som pekar på de historiska platserna och så vidare. Att erbjuda upplevelser som komplement till faktaspäckade historiska skrifter kan förhoppningsvis komma att utgöra en grund för ett växande intresse hos våra medborgare.

Sverigedemokraterna vill på sikt instifta ett centrum för lokalhistoria här i kommunen, detta kan agera som en centrumbildning knuten till historiska händelser i Gävletrakten. Centret är tänkt att driva lokalhistoria i skolan samt ha en databas för kyrkböcker. Vår vision är att locka fram intresset hos lokalinvånarna med utställningar om folkkonst och textilier, hantverk, mode, hemmets vardag och bevarade dagböcker som gestaltat tidens åsikter och tankesätt.

13.4.12 Generell effektivisering av kulturbudgeten

I dagens ekonomiskt tuffa tider är det viktigare än någonsin att politiken prioriterar rätt. Vi måste i första hand säkra och värna om våra kärnverksamheter såsom exempelvis skola, barnomsorg och äldreomsorg. Således behöver inte dagens effektiviseringskrav nödvändigtvis vara lika stort i alla nämnder, besparingar måste ses från fall till fall. Vi är därför beredda att, till skillnad från övriga partier i kommunfullmäktige, minska kulturbudgeten i högre grad än annan verksamhet.

13.4.13 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern

Sverigedemokraterna i Gävle har länge problematiserat det faktum att kommunen årligen lägger tiotals miljoner på en symfoniorkester som idag intresserar en mycket liten del av kommunmedborgarna. Vår uppfattning är att

symfoniorkestern hos övriga partier i fullmäktige ständigt undantas från att vara ämne för de besparingar som ställs på annan verksamhet. Detta anser vi vara anmärkningsvärt då välfärden - som är kommunens kärnuppdrag - alltid bör prioriteras först. En avveckling eller avyttring av symfoniorkesterns verksamhet och stödverksamheter skulle innebära en kommunal besparing på drygt 50 miljoner kronor per år under 2025–2027, under 2024 räknar vi på en besparing på ca 25 miljoner kronor.

13.4.14 Minskade bidrag till studieförbunden

År 2022 släppte Riksrevisionen sin granskning som kraftigt kritiserade studieförbunden och Folkbildningsrådet. Aktuell granskning avslöjade flera fall av systematiskt fusk och felaktigheter i studieförbundens verksamheter.

Under de senaste åren har det även framkommit andra allvarliga problem knutna till olika studieförbund som erhållit statsbidrag. Däribland studieförbundet Ibn Rushd som återkommande kritiserats för att ha kopplingar till det islamistiska nätverket Muslimska brödrskapet. Socialdemokraternas egna förbund ABF, är ett annat exempel. I Botkyrka hade de gängkriminella som anställda på sina fritidsgårdar. Därutöver deltog gängkriminella och individer från ABF, i möten hos Socialdemokraterna för att kupa bort kommunstyrelsens ordförande i Botkyrka kommun.

Sverigedemokraterna har nu, tillsammans med regeringen aviserat att studieförbunden får mindre pengar i budgeten för nästa år. I stället vill regeringen satsa på yrkesutbildningar.

Lokalt välkomnar vi detta och vi vill nu införa samma reglering gällande effektiviseringen av bidrag till studieförbunden. Den ekonomiska situationen kräver nu att våra kärnverksamheter måste fredas på alla möjliga sätt. Därför ska de ekonomiska medlen till studieförbunden minskas.

13.4.15 Minskad otrygghet

Alla invånare och medarbetare i Gävle kommun ska känna trygghet på allmänna platser samt på arbetet. Verkligheten ute i kommunens verksamheter kan sorgligt nog inte säkerställa denna grundläggande rättighet. På vissa badanläggningar och bibliotek finns en stor samt ökande problematik med bland

annat brottslighet, som påverkar såväl personalens arbetsmiljö som besökarens möjligheter att ta del av verksamheten på ett tryggt och ostört sätt.

Det finns idag ett lagstöd för ett tillträdesförbud för individer som uppvisar ordningsstörningar, risk för brottslig verksamhet och allvarliga trakasserier inom nämndens verksamheter. Det finns således en lag men Gävle kommun väljer överlag att inte agera och nyttja befintligt lagstöd, och avvisa individer som uppvisar oacceptabelt beteende inom aktuella verksamheter.

Detta kan inte Sverigedemokraterna acceptera, varför vi uppdrar åt nämnden att faktiskt börja nyttja dagens lagstöd för, att avvisa samt porta individer, som skapar orosmoment, utmanar tryggheten och säkerheten för våra medarbetare och övriga invånare på allmänna platser inom nämndens verksamhet.

13.4.16 Verksamhetens inriktning

Renodlade verksamheter ska bringa ekonomisk balans till att i första hand verka inom områden med brett folkligt stöd och efterfrågan. Grönområden för spontanidrott och lekplatser bör planeras, anskaffas och underhållas till att gynna barn och ungdomar som saknar inkomst men ändå vill roa sig. Sverigedemokraterna ser också gärna att familjevänliga aktiviteter uppmuntras och att nämnden ska se det som en positiv utmaning att väcka intresse och marknadsföra Gävle med dess unika historia. Detta i syfte att skapa gemenskap och väcka en historisk nyfikenhet bland invånarna.

13.4.17 Hållbart samhälle

Avdelningen friluftsliv uppmuntras fortsätta utveckla arbetet med besöksmål och möjlighet till friluftsliv längs kusten. Enkäter, stickprov och andra frågeformulär kan enligt Sverigedemokraterna verka som grund för allmänhetens önsknings av den offentliga miljöns utsmyckning. Konstnärlig kreativitet är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Detta innebär dock inte att all typ av konst ska finansieras med skattemedel. Politisk hemvist ska varken gynna eller missgynna konstnärer utan kommunen ska verka för upphandling som står i samklang med kommuninvånarnas önsknings.

13.4.18 Kultursamordnare

Sverigedemokraterna ser ett stort värde i att människor får ta del av Gävles mångfacetterade kulturarv. Det kan stärka gemenskapen och identiteten mellan generationer och människor födda i Sverige gentemot de som är utlandsfödda. En kultursamordnare, som kan planera och utveckla en öppen och aktiv kulturverksamhet, tror vi kan stärka den kulturella identiteten i Gävle och på sikt främja turismen.

13.4.19 Ekonomi

Löpande utvärderingar syftar till kvalitetsutveckling eller nytänkande i enlighet med måluppfyllelsen. Medel ska även investeras till familjevänliga aktiviteter i syfte att höja allmänbildning, gemenskap och sammanhållningen i samhället.

13.5 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden:

- Föreningsbidrag som motverkar anpassning till det svenska samhället ska tas bort
- Bidragen till etniska föreningar ska ses över
- Sänka dagens ekonomiska medel till studieförbunden
- Stärka föreningslivet
- Samtliga föreningar ska begära begränsat utdrag ur belastningsregistret från samtliga som anställs, tilldelas ett uppdrag eller andra uppgifter i föreningar som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn
- Föreningar som erhåller bidrag ska garantera att verksamheten är drogfri.
- Dialogen med fritidsgårdarna ska stärkas
- Fritidsgårdens verksamhet ska enkom rikta sig till våra ungdomar som ännu inte är myndiga
- Individer med kända gängkriminella kopplingar ska portas från fritidsgårdar, föreningar och andra verksamheter som uppbär kommunalt stöd

- Gävle kommun, ska i likhet med Sundsvalls kommun, inför en musikpolicy för fritidsgårdar där musikgenren "gangsterrapp" förbjuds
- Uppdra åt nämnden att säkerställa att fritidsgårdarnas verksamhet utreds samt kontinuerligt följa upp verksamheterna för att utvärdera dess faktiska effekt, med fokus på allmänt förebyggande samt brottsförebyggande effekt
- Konstgräs som ska bytas ska i största möjliga mån återanvändas för att stimulera spontanidrott och på skolgårdar
- Öka möjligheter till spontanidrott
- Vid upprustning av idrottsplatser ska barn och unga med funktionsnedsättning beaktas
- Öka stödet till digital kultur
- Barnkultur ska prioriteras framför vuxenkultur
- Kommuninvånare ska tillåtas större inflytande över det offentliga rummet
- Nämnden uppdras göra en total konstinventering samt utreder möjligheten att avyttra en del av konsttillgångarna
- Nämnden ska, i integrationsfrämjande syfte, lyfta kommunens kulturhistoria
- Alla verksamheter ska genomgå en konsekvensanalys för beslut om avveckling eller kvalitetsutveckling
- Säkra Limötrafiken
- Symfoniorkestern avvecklas eller avyttras
- Konstcentrum avvecklas
- Biblioteken ska främja fri och öppen tillgång till information
- Biblioteken ska främja fri åsiktsbildning och demokratiska principer

- Nämnden ska inte bedriva affärsverksamhet som konkurrerar med näringsidkare
- Nämnden ska nyttja befintligt lagstöd för, att avvisa samt porta individer, som skapar orosmoment, utmanar tryggheten och säkerheten för våra medarbetare och övriga invånare på allmänna platser inom nämndens verksamhet
- Konstutsmäckningskravet ska slopas
- Inför invändig konstutsmäckning av Agnes kulturhus ska kommunen inventera befintlig konstsamling i egen regi, samt inleder en dialog med region Gävleborg kring konst i regionens ägo
- Gävle kommun ska arrangera ett nationaldagsfirande som utgår från den svenska nationens kulturarv
- Utred förutsättningarna för ett centrum för lokalhistoria

14. Samhällsbyggnadsnämnden

14.1 Vår politik i nämnden

Gävle kommun ska vara en attraktiv stad för alla olika typer av människor, i olika livssituationer. Det ska byggas attraktiva bostäder som smälter in i stadsmiljöerna. Vi ska ha en fungerande stadsplanering som är anpassad för allt från transporter, översvämningar och social hållbarhet- till företagande, rekreation och miljö. Det är ett brett fält som kräver många olika perspektiv och intressen för att staden ska fungera och upplevas attraktiv för både människor och företag. Det behövs boende och service för alla åldersgrupper, plånböcker och familjekonstellationer.

För att bygga bort dagens segregation ska blandade boendeformer byggas, som kan möjliggöra bostadskarriär och nyinflyttning till alla kommunens delar. I dagens segregerade områden, som upplevs otrygga, ska ökat fokus förläggas på att bevara öppna gröna ytor och undvika för stor förtätning om sådan skapar fler mörka gränder.

Bygglovsprocesserna ska effektiviseras, det ska bli smidigare att bygga ut eller bygga nytt. Parkeringssituationen i centrum ska förbättras. Grundläggande är att

vi skapar en stad som kan möta människors behov och stadens tillväxt, utan att förlora sin identitet. Vi ska göra det lättare för människor, inte försvåra. Alla fordon ska jämföras i stadsplaneringen och deras behov tillgodoses.

Sverigedemokraterna verkar för en levande stadskärna, där vacker arkitektur, som knyter an till stadens historia och kulturarv, uppmuntras. En betydande del av planeringen består i ett motverkande av dagens otrygghet och kriminalitet.

Det lokala jordbruket ska värnas om samt stärkas, i detta ska andelen närproducerat öka. Det är en hållbar lösning som även är miljövänlig.

14.2 Ekonomiska prioriteringar för nämnden

Sverigedemokraterna vill effektivisera bygglovsprocessen vilket kommer ge en något lägre kostnad än idag, men bättre service gentemot medborgarna. I övrigt vill Sverigedemokraterna satsa på fler laddstolpar i centrum i takt med att laddhybrider eller rena elbilar blir allt vanligare.

14.3 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom samhällsbyggnad. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Lantmäteri- och bygglov
- Översikts- och detaljplanering
- Tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- Allmänna platser, såsom parker och torg
- Vägar och trafiksäkerhet
- Fastigheter och bostadsförsörjning

14.4 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik

14.4.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati

Utbyggnad och utveckling av bostäder ska fortsätta i den takt som behövs för en hållbart växande och välmående stad. Tillväxten ska dock ske med förnuft. En ökning av antalet bostäder ska också speglas i motsvarande utbyggnader av barnomsorg, skolverksamhet, sjukvård och omsorg. Trygghet och familjeperspektiv ska genomsyra byggandet och boendemiljön, där olika träffpunkter kan öppna upp för gemenskap, integration och kontakt mellan generationer. Den tidigare prognosticerade befolkningstillväxten har visat sig

felaktig, framöver prognosticeras en lägre befolkningstillväxt. Den tidigare ambitionen och planeringen om ökat bostadsbyggande måste således begränsas.

För Sverigedemokraterna är det viktigt att Gävle är en levande stad där öppna, trygga och gröna ytor skapas. Det allmänna rummet ska vara stort och berikande ur flera perspektiv – inte minst bör det stimulera till harmoni, glädje och stolthet. Vi ser vikten av att det byggs blandade boendeformer i kommunen där vi också kan skapa möjligheter för personer med varierande betalningsförmåga och preferenser att bo. Privatpersoner bör ha större frihet att anpassa sina bostäder efter moderna behov, vilket innebär att viss byråkrati måste förändras. Vi vill därför initiera sådana diskussioner och uppdra åt tjänstemännen, att se över de stadsplaneringar som finns och anpassa dessa för att utöka flexibiliteten.

Närheten till Mälardalen är ett centralt område eftersom Gävle som kommun har goda möjligheter att vara ett viktigt nav norrut. Sverigedemokraterna ser därför att transportnod Gävle inarbetas och förverkligas.

14.4.2 Bostadsförsörjningen

Det är av vikt att noggrant se över vilken typ av byggnation som krävs för att få till så kallade flyttkedjor, där personer som har råd med dyrare boende flyttar från bostäder med lägre hyra, till de nybyggda bostäderna. Det är en process som tar tid men som måste starta omgående och ske i kombination med arbete mot att få fler i arbete.

12.4.3 Tillgänglig stadskärna - se över parkeringsfrågan

Ett vanligt problem, för den traditionella handelns överlevnad runt om i landet, är alla större så kallade "köplador" som etablerats. Konkurrenssituationen leder i värsta fall till att mindre butiker stänger ner eller går i konkurs. Mot bakgrund av detta är det enligt oss behövligt att stadskärnan anpassas för att möjliggöra och stimulera ett levande affärsliv, samt stabilisera den ibland snedvrida konkurrensen som finns gentemot de stora köpcentrumen. I detta blir bil- och parkeringsfrågan oerhört viktig. Det är ett problem som måste lösas för att kunna skapa goda förutsättningar för en ökad handel i centrum. Den parkeringsfientliga politik som dagens politiska styre driver i Gävle kommun, leder till sämre förutsättningar för våra företag och attraktivitet som bostadsort.

Dagens politiska styre vill helst se ett centrum som är totalt bilfritt. Sverigedemokraterna förstår att detta skulle vara totalt förödande för en levande stadskärna och för näringslivet. Vi värnar istället om dagens befintliga, centrumnära, parkeringar samt önskar dessutom utöka dessa. Det kommer att gynna våra lokala företagare.

12.4.4 En fysiskt tilltalande miljö

En miljö som är anpassad efter människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa. Ny- och ombyggnationer bör ske i en estetisk stil, i samklang med de vackra äldre byggnader som finns. Historiska byggnader bör bevaras och renoveras för att bibehålla stadens kulturella och estetiska identitet samt atmosfär. Detta kan ske på ett sådant sätt att modern teknik inte undermineras, utan ger bättre förutsättningar när det kommer till exempelvis miljö och bulleranpassning. Detta för ett effektivare och bättre nyttjande av dessa äldre byggnader.

Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv är för oss en självklar del av samhällsplaneringen. Likaså värnar vi gemensamma trivselytor, såsom dagens eftersatta parkmark. Vi vill därför se över hur vi återigen ska kunna få parkerna vackra och välsköta.

12.4.5 Jordbruk och egenförsörjning

Jordbruksmark bör enligt Sverigedemokraterna bevaras i största möjliga mån. Gävle kommun behöver aktivt arbeta med att bygga ett samhälle som, inom kommunen och i samarbete med närliggande kommuner, har en hög självförsörjningsgrad som långsiktigt mål. God djurhållning ska säkerställas och tillgång till högkvalitativa produkter för våra invånare säkras. Utbyggnad av boende och infrastruktur bör anpassas för att möjliggöra detta, parallellt ska upphandlingskrav så långt det är möjligt anpassas för att stimulera det lokala näringslivet.

12.4.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat

Sverigedemokraterna anser att det lokala jordbruket inom kommunen skall värnas. Genom att stimulera denna verksamhet får vi så oerhört mycket tillbaka, exempelvis närodlat mat samt färre onödiga och långa transporter. I Skaraborgs

län har fjorton kommuner gått ihop och tillsammans lyckats utforma upphandlingskrav. Bland annat när det gäller djurskydd för kött- och charkprodukter, vilket i praktiken innebär att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött serveras från och med år 2015. Det är alltså fullt möjligt även för Gävle kommun att ta liknande initiativ, vi vill därför uppdra åt kommunen att snarast utreda vilket handlingsutrymme som idag finns inom detta område.

Dagens förda politik mot lokalproducerade produkter och svenskt jordbruk, motverkar bra miljö i stället för att gynna densamma. Det svenska jordbruket är idag så hårt kravbelagda att de, i sin verksamhet, har svårt att uppnå lönsamhet. De riskerar således att konkurreras ut av importerade produkter. I praktiken innebär detta att dagens politik motarbetar ett av världens mest miljömedvetna jordbruk. I stället ges mindre miljömedvetna jordbruk konkurrensfördelar, vilket naturligtvis är helt fel.

Sverigedemokraternas miljöpolitik gör skillnad på riktigt och gynnar den lokala produktionen. Det är av yttersta vikt att en långsiktig och hög självförsörjningsgrad eftersträvas. Viktigt är att kommunen även arbetar för att ge indirekta fördelar i upphandlingar till lokala producenter och det småskaliga jordbruket, exempelvis genom återförsel av skatt och skapande av arbetstillfällen. Fokus bör i så hög grad som möjligt ligga på att minimera långa transporter - särskilt då levande djur är involverade.

12.4.7 Strategiskt riktig infrastruktur

Sverigedemokraterna anser att Gävle som stad behöver återta karaktären av en hamnstad och öppna upp boende, grönområden och verksamhet i stadens havsnära områden. Vi vill skapa ett levande Gävle där alla invånare har goda förutsättningar för arbete och hög livskvalitet. I detta behöver Gävle kommun samverka med övriga kommuner i vår region så att vi kan utveckla infrastrukturen och anpassa centrum för den utveckling och expansion som pågår i Mälarenregionen.

Vi ser också ett behov av att kollektivtrafiken anpassas och används för att knyta ihop olika kommun- och stadsdelar vilket stimulerar ett miljösmart resande i en trygg miljö. I detta krävs strategiska anslutningar för kollektivtrafik i hela

kommunen då det underlättar arbetspendling samtidigt som det ökar attraktiviteten att bo även utanför Gävles stads kärna.

Investeringar behöver göras i kostnadseffektiva alternativ för att motverka ogynnsamma hinder för näringslivet och ekonomin. Miljömålen bör löpande utvärderas för att synliggöra dess effektivitet, även utifrån ekonomiska aspekter. En hållbar utveckling är möjlig utifrån långsiktiga prioriteringar med människans behov i centrum. En miljö som är anpassad till människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa. Gävle kommun ska satsa på utökad samverkan mellan kommun och näringsliv, där etableringar underlättas genom tillgängliggörande av etableringsmark i attraktiva lägen i enlighet med respektive branschstrategi.

12.4.8 Trygga gång och cykelvägar i kommunen

Sverigedemokraterna ser det som viktigt att säkerheten på flera av kommunens cykel- och gångvägar ses över. Det rör främst utebliven belysning vid korsningar för cykel, gång och bilvägar. Åtgärder är nödvändiga för att kunna minska olycksrisken och säkerställa att samtliga trafikant- cyklist, fotgängare och bilister- tillsammans kan samsas vid övergångar.

Ofta förekommande är att belysningen avtar strax före överfarter vilket ökar olycksriskerna drastiskt, oavsett vem som har väjningsplikt. Tvärtom bör belysningen vara förstärkt för att kunna särskilja gångvägar, cykelvägar och bilväg. Sverigedemokraterna vill att de platser som varit svårt olycksdrabbade, omgående åtgärdas på ett adekvat sätt, exempelvis genom ökad belysning.

Övriga cykel- och gångöverfarter, och andra möjliga riskområden i kommunens transportnät, bör ses över och analyseras för att sedan sätta in rätt insatser. Kommunens fotgängare, cyklist likväl som bilister måste kunna känna sig trygga i sina förflyttningar. Om fler ska välja miljövänliga resealternativ måste detta prioriteras. Sverigedemokraterna vill att en sådan översyn utförs skyndsamt för att kunna identifiera och åtgärda problemen.

12.5 Sverigedemokraternas uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden:

- Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv ska vara av grundläggande karaktär vid samhällsplaneringen
- Säkra upp mot fordonsburna attacker i det offentliga rummet
- Upprätta en plan för att temporärt sätta upp hinder mot fordonsattacker vid demonstrationer och större event
- Motverka klotter
- Utveckling av rutiner och system ska ge kortare handläggningstider och mindre administration
- Verka för att våra lokala producenter kan konkurrera på samma villkor som externa
- Upphandlingar inom kommunens verksamhet, ska där det är lämpligt och ekonomiskt försvarbart, gynna fossilfritt bränsle, inklusive kärnkraft
- Öka flexibiliteten och handlingsfrihet vid bygglov genom att anpassa och modernisera våra stadsplaner för detta
- Fokusera på snabb service för privatpersoner som vill anpassa sina bostäder
- Sträva efter blandade boendeformer
- Ny- och ombyggnationer ska i så stor utsträckning som möjligt ske i stil och samklang med vackra äldre byggnader
- Verka för att historiska byggnader bevaras och renoveras för att bibehålla stadens identitet och atmosfär
- Verka för en levande stadskärna med en vital centrumhandel

- Anpassa kollektivtrafiken för att möjliggöra att hela Gävle kan leva
- Förbättra vägunderhållet samt minska underhållsskulden
- Identifiera farliga gång och cykelöverfarter för korsande bilvägar gällande sikt, informationsskyltar, belysning med mera
- Att, efter genomförda riskanalyser, sätta in adekvata åtgärder för att öka säkerheten

13. Valnämnd

Valnämnden utser valförrättare och är vald av kommunfullmäktige.

Valnämndens uppgift är att informera om valen i enlighet med gällande lagstiftning och leda genomförandet av folkomröstningar och allmänna val. Det är av yttersta vikt att valen genomförs på ett rättssäkert sätt med hög tillgänglighet, service och information för att värna demokratins kärna.

Valnämnden ska förbereda och genomföra de val som ska hållas och i enlighet med vallagen utföra de uppgifter som krävs. Till detta bistår administrativ personal från kommunledningskontoret samt särskilt förordnade valförrättare före och under valdagar. Det administrativa förberedelsearbetet inför ett val påbörjas drygt ett halvår innan valdagen och även efter val krävs administrativt arbete. Valnämnden ska sträva efter ett ökat valdeltagande.

14. Jävsnämnd

Jävsnämndens uppdrag är de fall där intressekonflikter och jäv uppstår inom samhällsbyggnadsnämnden. Besluten är myndighetsbeslut gentemot kommunens egna verksamheter, exempelvis då kommunen söker bygglov eller vid miljötillsyn av kommunens verksamheter.

Nämndens myndighetsutövning gäller enkom där ärendena riktar sig mot kommunens egna verksamheter och objekt. Nämndens uppgifter omfattar inte verksamheter som utövas av kommunens bolag.

För att det inte ska uppstå intressekonflikter och jäv får nämndens ledamöter och ersättare inte samtidigt ha förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen eller övriga nämnder.

15. Överförmyndarnämnd

15.1 Viktigt med föredömlig verksamhet

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning. Personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande har rätt till hjälp med att bevaka sin rätt och förvalta sin egendom.

Individer som har rätt att få en gode man förordnad till sig, behåller sin rättsliga handlingsförmåga, till skillnad från de som har förvaltare förordnad till sig. Förvaltare får inte förordnas om det bedöms tillräckligt med god man.

En person med ovanstående uppdrag ska enligt lag vara ”rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig”. Sverigedemokraterna i Gävle anser att det är av yttersta vikt att när Överförmyndarnämndens intresseanmälningar inkommer, så ska dessa noggrant beredas och bedömas. Sökanden som ska anses lämplig för uppdrag bör besitta goda kunskaper om det svenska samhället, samt uppvisat gott omdöme samt agerat föredöme i flera andra avseenden. Kontroller av gode män ska skärpas, för att en sökande ska kunna tilldelas ett uppdrag ska utdrag ur belastningsregistret uppvisas.

Överförmyndarnämndens uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdare och förvaltare i syfte att kontrollera, att dessa tar tillvara huvudmannens bästa på ett sätt som överensstämmer med uppdraget om tillämpliga lagregler. I övrigt ska nämnden ansvara för att den administrativa delen fungerar tillfredsställande, huvudmannen ska aldrig behöva riskera hamna i kläm utifrån eventuella byten av förvaltare med mera.

15.2 Verksamhetens inriktning

Kommunledningskontoret betalar kostnaderna för personal och administration. Kostnader för utbildning, arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare betalas av nämnden. Det är viktigt att nämnden hela tiden anpassar verksamheten till de lagändringar som kan komma träda i kraft och att man fortsätter samarbetet kring överförmyndarfrågor inom Gästrikerådets ram.

Kontinuerliga utvärderingar av verksamheten måste utföras med syfte att effektivisera och korta väntetider. Överförmyndarnämnden i Gävle ska främja en hög kvalitet i granskning och tillsättande av anordnare, för att på bästa sätt säkra och trygga levnadsförhållandena för de mest utsatta i samhället. Berörda bör alltid kunna försäkra sig om ett gott bemötande och känna hög tillit till verksamheten.

Sverigedemokraterna vill höja kraven på kompetens och utveckling för att kunna erbjuda en hög kvalitet i utförandet av tjänster. Möjligheten till kompetensutveckling ska därför stå till förfogande när behov finns. Nämnden ska för övrigt ha som mål att uppnå ett nollresultat för verksamheten.

16. Kommunala bolag

16.1 Gävle stadshus

Gävle Stadshus AB är ett bolag som samordnar alla de helägda kommunala bolagen. Det är moderbolaget i koncernen och är därför full ägare för de alla kommunala bolag i Gävle.

16.1.1 Gävle parkeringsservice AB

På uppdrag av Gävle kommun sköter Gävle parkeringsservice (GPAB) övervakning av parkeringen i kommunen. Deras uppgift är att öka säkerheten och se till att parkerade fordon följer de regler som finns.

Med hänsyn till redan ingångna avtal, har Gavlegårdarna fått i uppdrag att låta GPAB sköta utgivning av parkeringstillstånd med mera till de boende.

16.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Gavlefastigheter AB tillhandahåller lokaler till Gävle kommuns förvaltningar. I fastighetsbeståndet finns allt från skolor, förskolor, kontor till idrottsanläggningar och kulturbyggnader.

16.2.1 Gavle drift & service

Gavle Drift & Service består av fem avdelningar; park, gata, fastighet, fordon och transportlösningar. De levereras till Gävle kommuns förvaltningar och bolag. Välskötta miljöer och hållbara transportlösningar är deras ledord.

16.3 AB Gavlegårdarna

Gavlegårdarna är ett av Sveriges största allmännyttiga fastighetsbolag. Det grundades redan 1917. De har idag cirka 60 procent av Gävle kommuns alla hyreslägenheter.

16.4 Gävle Hamn AB

Gävle hamn är ett logistikcentrum där sjöfart, järnväg och vägtransporter möts. De ska möjliggöra och skapa förutsättningar för säkra och hållbara logistiktjänster, med hög effektivitet för kunden. Det är ett område som är centralt ur näringslivssynpunkt. Sverigedemokraterna ser mycket positivt på en fortsatt utveckling av området.

16.5 Gävle Energi

Bolagets syfte är att erbjuda produkter och tjänster inom värme, el och kommunikationsnät. De tillhandahåller tjänster så som bredband, värme och el från 100 % förnybara energikällor. Tillhandahåller även över 22 000 gatlyktor i kommunen. Genomför utbildningar om energi.

Gävle energi ska ta det samlade ansvaret för bredbandstjänster inom den kommunala verksamheten genom att ansvaret för det kommunala nätet hos Gavlegårdarna överförs till Gävle energi.

16.5.1 Gästrike Ekogas

Gästrike Ekogas har en historik med en rejält ansträngd ekonomisk situation. Något som vid två tillfällen krävt stora ekonomiska tillskott av sina ägare. Gävle Energi (49 %) och från Gästrike Återvinnare (51 %). Det är av största vikt att ett kommunalt bolag redovisar ett positivt resultat utifrån de investeringar man gör. Det finns behov av att göra en översyn av ägandeskapet i bolaget om Gävle kommun genom Gävle Energi ska äga Gästrike Ekogas.

16.6 Gästrike vatten

Gästrike vatten ansvarar för drift av det kommunala dricksvattnet i Gävle kommun. Dess vattentjänster finansieras via avgifter. Det är kunden i kommunen som betalar och inga skattepengar används.

16.6.1 Gävle vatten

Dotterbolag till Gästrike vatten.

I Gävle kommun görs idag många olika VA-arbeten, bland annat om- och utbyggnader av ledningsnätet för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Bland

andra projekt märks underhåll och utveckling av reningsverk och vattenverk samt utredningar inom grundvatten, vattentäkt, reningsprocesser och dagvatten.

Totalt ansvar Gävle vatten för 152 mil ledningar (vatten-, spill- och dagvattenledningar), fyra reningsverk och sju vattenverk i Gävle kommun.

17. Kommunalförbund

17.1 Gästrike räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänst är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten i Gävle och ytterligare fyra kommuner. Gävle och Sandviken har bemanning dygnet runt, Valbo har bemanning på dagtid medan sju stationer (bland annat Ockelbo) har deltidstationer. I Gävle arbetar nu Gästrike räddningstjänst med förutsättningarna för framtiden, vilket innefattar möjligheter till övning och en ny brandstation.

Sverige har under senare år drabbats hårt av både små och stora bränder. Bränder i form av skadegörelse (bilbränder mm) har ökat kraftigt samtidigt som vi drabbats svårt av ett antal större bränder i både Sverige och regionen. Detta ställer krav på att räddningstjänsten skall finnas tillgänglig i största möjliga mån, ha rätt kompetens och utrustning samt att i glesbygd, ha välfungerande frivilligorganisationer/räddningsvärn för att säkra upp det behov som finns. Ett underlag och en förberedelse för att kunna hantera större kriser, i form av plötslig större skogsbrand eller dylikt, bör finnas. Sverigedemokraterna anser att medborgarnas rätt till trygghet skall tillgodoses i alla delar av kommunen.

17.2 Gästrike Återvinnare

Gästrike Återvinnare ansvarar för den kommunala avfallshanteringen i Gävle och fyra ytterligare medlemskommuner. Totalt berörs cirka 162 000 människor när det gäller hushållsavfall. Det är utifrån Sverigedemokraternas perspektiv viktigt att det finns tillgång till lokal återvinning med solida öppettider. Detta för att ge kommunmedborgarna de bästa förutsättningarna att kunna bidra till ett miljöeffektivt och ansvarsfullt återvinningsarbete.

Felaktigheter i källsorteringen kostar Gästrike Återvinnare pengar varje år, i form av hantering. Det leder också till lägre hållbarhet sett ur ett miljöperspektiv. Vår ambition är att kommunmedborgarna blir bättre på att sortera och återvinna och på så sätt skapa ett mer hållbart samhälle.

18. Driftramar

Nettokostnader (mkr)	2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse	561,7	535,9	537,4	541,4
Gemensam nämnd och verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	2,6	0,4	3,0	0,4
Överförmyndarnämnd	15,2	15,4	15,6	16,0
Revisorskollegiet	7,5	7,6	7,8	7,9
Samhällsbyggnadsnämnd	405,5	415,3	425,0	436,6
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,4	0,4
Kultur- och fritidsnämnd	360,4	332,6	332,6	333,4
Utbildningsnämnd	2 896,6	2 834,2	2 833,4	2 845,6
Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	1 206,3	1 207,0	1 226,6	1 256,4
Socialnämnd	674,6	668,6	671,6	677,2
Omvårdnadsnämnd	1 495,4	1 472,6	1 508,4	1 542,6
Summa	7 626,3	7 490,0	7 561,9	7 658,1